

# Gorenjski Glas

PETEK, 4. MARCA 2022

LETO LXXV, ŠT. 18, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

## NLB kupila Sberbank banko

Poslovanje banke Sberbank znova poteka brez omejitev. Slovensko podružnico banke je kupila NLB.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Ljubljana** – Od srede zjutraj so po dveh dneh zaprtja poslovalnice Sberbank znova odprte, poslovanje za približno 36 tisoč komitentov banke pa znova poteka brez omejitev. Ni več omejitev pri izvajanju plačilnih transakcij, prav tako ni omejitev pri dvigu gotovine.

V sredo je slovenska podružnica banke dobila tudi novega lastnika. Potem ko je Gorenjska banka že v ponedeljek odstopila od nakupa, jo je kupila NLB. Kot so sporočili iz največje slovenske banke, so sklenili

kupoprodajno pogodbo za pridobitev stoddotnega deleža Sberbank, s čimer so strankam omogočili dostop do sredstev na računih in nemoteno poslovanje.

»Sberbank bo tako dobila močnega lastnika, ki bo s svojim kapitalom in strokovnostjo zagotavljal nemoteno poslovanje, zato ne banki ne strankam v teh napeh in negotovih časih ni več treba skrbeti,« je ob nakupu dejal prvi mož NLB Blaž Brodnjak.

V NLB so tako poudarili, da Sberbank služi brez omejitev in da odpiranje računov na drugih bankah in

prenašanje poslovanja ni potrebno. Vse institucije in delodajalce, ki so stranke Sberbank pozvali k prenosu na druge banke, so pozvale, naj tega ne počno več. V NLB so komitentom Sberbank že v sredo omogočili tudi dviganje gotovine na bankomatih NLB brez provizije. NLB kot največja banka pri nas pa tako še krepi svojo poslovno mrežo. Kot so nedavno sporočili iz vodstva banke, so v minulem letu poslovali z rekordno visokim dobičkom 236,4 milijona evrov.



Foto: Tina Dokl

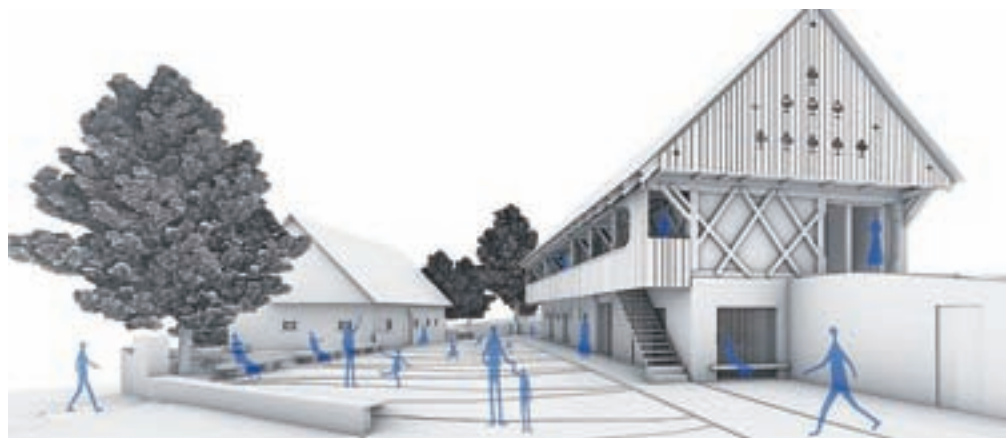
► 9. stran Potem ko je NLB kupila Sberbank, je banka znova začela poslovati brez omejitev.

## Načrt prenove Prešernove domačije

Na ministrstvu za kulturo so predstavili načrte celovite prenove Prešernove domačije v Vrbi. Osrednji objekt novega kulturnega centra bo prenovljeno gospodarsko poslopje, v katerem bo sprejemni center za obiskovalce s trgovino s spominki. Uredili bodo tudi dvorišče, vrtiček in sadovnjak.

URŠA PETERNEL

**Ljubljana, Vrba** – Država začne celovito prenovo območja Prešernove domačije v Vrbi, ki naj bi v novi podobi zaživelo prihodnje leto. Projekte so predstavili v torek na ministrstvu za kulturo v Ljubljani. Minister za kulturo Vasko Simoniti je dejal, da je bil ob obisku Prešernove rojstne hiše v Vrbi pred dvema letoma »zaprepaščen nad uboštvo, ki je sijalo iz te hiše«, in takrat je padla odločitev, da bodo območje celovito prenovili. Država je namreč leta 2020 odkupila Ribčevo gospodarsko poslopje, ki je nekdanj pripadalo



Takole bo videti ureditev osrednjega objekta, to je gospodarskega poslopja z dvoriščem, levo zadaj je Prešernova rojstna hiša. / Vizualizacija: Atelje Ostan Pavlin

Prešernovi hiši, medtem ko je Občina Žirovnica postala lastnica stanovanjskega objekta Vrba 1.

S prenovo naj bi v Vrbi zaživel kulturni in interpretacijski center, ki bo nudil večplasten vpogled v

Prešernovo življenje in delo. Investicija je vredna okoli dva milijona evrov.

► 4. stran

## Vrtajo dan in noč

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec si je v sredo ogledal potek gradnje vzhodne cevi predora Karavanke in z zadovoljstvom ocenil, da dela potekajo odlično. Izkopana je že več kot polovica našega dela, do preboja z avstrijsko stranjo naj bi prišlo septembra prihodnje leto.

URŠA PETERNEL

**Hrušica** – Dela pri gradnji druge cevi predora Karavanke dobro napredujejo, do srede so delavci izvajalca Cengiz izvrtali že 1755 metrov globoko, kar je več kot polovica slovenskega dela cevi. Na naši strani se

je gradnja – z zamudo zaradi zapletov z izbiro izvajalca del – začela predlani avgusta, preboj pa je predviden septembra prihodnje leto. Avstrijci so svoj del vzhodne cevi izkopal septembra lani. Promet po vzhodni cevi naj bi stekel leta 2025.

► 4. stran

Prilogi: **Kamničanka**  
**deželne novice**



### AKTUALNO

#### V vrtcih in šolah bodo v sredo stavkali

Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture je za sredo napovedal stavko v vzgoji in izobraževanju, s katero želijo izraziti nestrinjanje z neprimernim odnosom vlade do te dejavnosti in neustreznim vrednotenjem dela.

2

### GG+

#### S Slatnarjevo opremo do olimpijskih medalj

Podjetje Slatnar, ki ga vodi podjetnik Peter Slatnar, ima že dvajset zaposlenih. »Naš dolgoročni cilj je, da bi tekmovalci z našimi izdelki v sedmih različnih športih osvojili olimpijsko medaljo,« pravi Peter Slatnar.

23

### GG+

#### Pljuni v roke in pogumno na pot

Zaupaj vase in nikoli ne opusti svojih sanj ... Tako je na Instagramu napisal Matic Novak, 29-letni fant iz Žirovnice, ki je kot reševalec na motorju živel svoje sanje, a mu jih je razblinila huda prometna nesreča.

24

### ZADNJA

#### Ukrajinci znajo stopiti skupaj

»Nisem hotel, da bi otroci poznali občutek, ko padajo bombe in tečeš v zaklonišče,« pravi Anže Jerab, ki je z družino iz Kijeva pobegnil v Slovenijo. Za devetsto kilometrov dolgo pot do madžarske meje so porabili 33 ur.

32

### VREME

Danes bo sprva jasno, čez dan bo nastajala kopa oblak. Jutri in v nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo.



jutri: delno jasno



## VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

## Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

## MALI OGLAS

marec 1/22

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam     kupim     oddam     najamem  
 podarim     iščem     nudim     zamenjam

## RUBRIKA:

## Vsebina:

Tel.: \_\_\_ / \_\_\_ - \_\_\_ - \_\_\_

Nečitljivih kuponov  
ne objavljamo.

Mobitel: \_\_\_ / \_\_\_ - \_\_\_ - \_\_\_

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa:

## KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Sobotno popoldne – vsako soboto  
ob 17.30 na TV SLO 1

Foto: ZEN

Gledalke in gledalce Televizije Slovenija od februarja dalje vsako soboto razvaja nova razvedrilna oddaja Sobotno popoldne, ki jo vodita uigrani voditeljici Lorella Flego in Ana Tavčar. Oddaja govori o vsem lepem – od bivanjskega sloga, arhitekture in kulture bivanja do kulture oblačenja, vedenja, pozitivne psihologije, zdravja, duhovnosti in življenjskega sloga.

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega trajnostno nakupovalno vrečko. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Katero oddajo je Ana Tavčar vodila na TV SLO pred Sobotnim popoldnevom? Odgovore pošljite do torka, 15. marca 2022, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

## V vrtcih in šolah bodo v sredo stavkali

Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (SVIZ) je za prihodnjo sredo napovedal splošno stavko v vzgoji in izobraževanju.

MATEJA RANT

Kranj – S stavko želijo zaposleni v vzgoji in izobraževanju izraziti nestrinjanje z neprimernim odnosom vlade do področja vzgoje in izobraževanja ter neustreznega vrednotenja dela, ki ga opravljajo zaposleni v šolstvu, poudarjajo v SVIZ. Prav tako je vlada povsem prezrla, so dodali, da so prav zaposleni v vzgoji in izobraževanju v razmerah širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 zagotavljali, da so šole ostale odprte, in kljub številnim pozivom sindikata ni zagotovila primerno visokih sredstev za plačilo povečanih delovnih obremenitev in ovrednotenje tveganj za zdravje v času epidemije covid-19. Ker torej vlada ni prisluhnila njihovim pozivom, so v SVIZ napovedali stavko, ki jo bodo izvedli v sredo, 9. marca.

Stavkali bodo tudi v večini zavodov, ki sodijo pod okrilje območnega odbora SVIZ Kranj, ki je četrti največji območni odbor SVIZ ter ima 1500 članov in članic s področja predšolske vzgoje, osnovnih in srednjih šol, dijaških domov, glasbene šole ter zavodov s področja kulture in visokega šolstva. Po besedah predsednice omenjenega območnega odbora Alenke Rus stavka ni bila izglasovana le v okrog 15



Šole bodo v sredo ostale zaprte. Fotografija je simbolična. / Foto: Tina Dokl

odstotkih zavodov – njihov odbor sicer združuje 31 zavodov v občinah Kranj, Trzič, Šenčur, Cerklje in Preddvor. »Stavkovnih zahtev je osem, strnemo pa jih lahko v dve bistveni: prva se nanaša na takojšnjo sklenitev sporazuma o vrednotenju in plačilu dodatnega dela, ki nastaja z obvladovanjem epidemije v vseh vzgojno-izobraževalnih zavodih, in sicer za vse zaposlene – od čistilk, kuharjev in pomočnic vzgojiteljic do učiteljev, druga pa se nanaša na zvišanje plač vsem zaposlenim v vzgoji in izobraževanju glede na že dogovorjena zvišanja plač v

drugih delih javnega sektorja.« Ob tem je poudarila, da je stavka odziv prav na dogajanje v drugih delih javnega sektorja. »To se ni začelo z nami. Čas je, da se ustrezno in dolgoročno uredijo plačni razredi za vse zaposlene v javnem sektorju.« Žalostno je, je dodala, da mora država pomočnicam vzgojiteljic v vrtcih, ki so bile v času epidemije zelo izpostavljene, za njihovo odgovorno delo celo doplačevati razliko do minimalne plače.

V sindikatu so razočarani tudi nad odgovorom vlade na njihove zahteve. Po mnenju vlade je namreč stavka v

vzgoji in izobraževanju neupravičena, nerazumljiva in zato ne more biti plačana iz javnih sredstev. »Zakonodajna dolžnost vlade je, da se z nami dogovarja in da iščemo rešitve.« V teh dneh zato potekajo priprave na stavko, med katero bodo vrata šol ostala zaprta, v vrtcih pa bodo poskrbeli zgolj za nujno varstvo, je razložila Alenka Rus. »V času stavke bomo zaposleni sicer na svojih delovnih mestih ter se med drugim posvetili tudi razpravi o nujnih spremembah in dopolnitvah zastarelih standardov in normativov s področja vzgoje in izobraževanja.«

## Gorenjski glas pred volitvami

Gorenjski glas v skladu z zakonom o volilni kampanji obvešča javnost, da bo priprave na volitve poslancev državnega zbora, ki bodo v nedeljo, 24. aprila 2022, spremljal in komentiral po lastni presoji, v skladu s programsko zasnovo, ki Gorenjski glas opredeljuje kot neodvisni in politično nevtralni časopis, kar zagotavlja enakopraven položaj kandidatov/kandidatk oziroma kandidatnih list. V presoji uredništva oziroma odgovornega urednika bodo izbor tem, sogovornikov in selekcija dogodkov, upoštevano bo pravilo informativne pomembnosti.

Gorenjski glas bo spremljal priprave na državnoborske volitve na območju Gorenjske oziroma prve

volilne enote. V času volilne kampanje bomo objavljali kratke napovedi predvolilnih shodov, ki nam jih bodo poslali organizatorji volilne kampanje.

V času volilne kampanje ne bomo objavljali brezplačnih propagandnih sporočil kandidatov/kandidatk, političnih strank in drugih organizatorjev volilne kampanje oziroma vseh drugih sporočil, ki bodo po presoji uredništva imeli predvsem propagandni značaj. V skladu z zakonom o medijih bomo objavljali popravke oziroma odgovore na objavljene informacije, vendar bodo objave zavržene vsem, ki bodo popravke ali odgovore poskušali izriniti za prikrito volilno kampanjo. Prav tako v tem času

ne bomo objavljali nenaročenih prispevkov in pisembralcev, za katere bomo presodili, da vsebujejo predvolilna sporočila oziroma navijajo za tega ali onega kandidata/kandidatko oziroma kandidatno listo ali organizatorja volilne kampanje.

Organizatorjem volilne kampanje bomo v skladu s cenikom volilnih oglašnih objav v Gorenjskem glasu in njegovih prilogah in drugih edicijah ter spletnem časopisu zagotovili enake pogoje za objavljanje volilnih propagandnih sporočil. Vsa plačana obvestila, propagandna sporočila ter predstavitveni članki in pogovori bodo v časopisu posebej označeni in razpoznavni kot propagandno volilno sporočilo. Pri zahtevah po objavljanju

propagandnih sporočil na določenih mestih časopisa bomo spoštovali vrstni red naročil.

Kandidati/kandidatke, njihovi zakoniti zastopniki, organizatorji volilne kampanje in drugi lahko pritožbe na izvajanje teh pravil vložijo odgovorni urednici v pisni obliki. Vsebovati morajo kratek opis očitane kršitve, predlog njene rešitve in naslov, na katerega bomo poslali odgovor. Odgovorna urednica bo na pritožbe odgovorila v dveh dneh od prejema pritožbe.

Objavljena pravila ravnanja v času volilne kampanje veljajo za časopis Gorenjski glas, priloge in spletni časopis.

Marija Volčjak,  
odgovorna urednica

**Darilo**  
izžrebanemu naročniku časopisa  
**Gorenjski Glas**  
Knjigo prejme JOŽE GAŠPERIN iz Begunj.



# Zbiranje pomoči za Ukrajince

Iz Slovenije proti Ukrajini že potujejo prvi tovornjaki humanitarne pomoči, ki jo zbirajo humanitarne organizacije pa tudi Veleposlaništvo Ukrajine v Sloveniji, nekatera podjetja, občine ...

JASNA PALADIN,  
VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Do včeraj smo iz Slovenije v Ukrajino po podatkih Veleposlaništva Ukrajine v Sloveniji poslali tri tovornjake humanitarne pomoči, največ oblačil in živil.

Slovenska karitas je v minulih dneh zbrala 56.100

razseljene družine, da lahko pridejo do svojih bližnjih,« sporoča Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas, in dodaja, da so potrebe Ukrajincev vsak dan večje, za pomoč iz tujine pa so zelo hvaležni.

Denar bodo na Slovenski karitas zbirali še naprej, prav tako pa tudi mate-

Slovenske karitas pridružuje tudi Veleposlaništvo Ukrajine v Sloveniji in več slovenskih podjetij. Kapacitete zbirnih mest se hitro polnijo, dnevno pa se odpirajo nova, zato organizatorji opozarjajo, da pred prihodom preverite njihove zmožljivosti. Ukrajinska ambasada v Sloveniji bo sredstva

Petra Petriča (vhod pri pralnici AMZS oziroma Gasilsko reševalni službi Kranj), pri čemer pomagajo tudi Civilna zaščita MOK in profesionalni gasilci. Na seznamu potrebščin, ki jih primanjkuje v državi, so: medicinski pripomočki, zdravila (ta lahko ljudje oddajo ne le pred vojašnico, ampak tudi v Fajdigovi ambulanti na Gosposvetski 9 v Kranju), higienski pripomočki, nepokvarljiva hrana, odeje, spalne vreče, topla oblačila, sveče, svetilke, in generatorji. RKS ob tem poziva, naj ljudje prinašajo res še uporabno opremo, pripomočke, oblačila ter obutev in ne stvari, ki se jim že več let kopičijo doma.

## Škofja Loka: zbirajo denarno in ostalo pomoč

V Škofji Loki so začeli z zbiranjem pomoči beguncem, ki zapuščajo nevarna vojna območja. Njihovo partnersko douzelaško mesto Siret, ki leži blizu južne ukrajinske meje, že sprejema begunce iz Ukrajine. Predsedstvo združenja Douzelage je zato sprožilo akcijo zbiranja pomoči beguncem. Neposredno in takojšnjo pomoč lahko nakažete na naslov in račun dobrodelne pravoslavne organizacije v Siretu, ki zbira in razdeljuje pomoč beguncem: Asociația Ortodoxa Sfintii Imparati Constantin si Elena Account: RO57 RNCB 0241 1502 9941 0001, CIF (financial number): 36076077, Reprezentative: Gabriela Lazarescu, SWIFT: RNCBROBU. V Rotary in Lions klubih so se odločili, da pomagajo otrokom v Ukrajini, prav tako pa v sodelovanju z ukrajinskim veleposlaništvom in njihovim konzulom v Sloveniji zbirajo tudi donacije zdravil, sanitetnega materiala, hrane in druge pomoči s spiska, ki ga je objavilo Veleposlaništvo Ukrajine. Trenutno so vzpostavljena tri zbirna mesta: Trgovina Čarman Šport, sedež Inštituta Zlata Pentljica in Frizerski studio 3ka.



Pomoč za Ukrajino zbirajo humanitarne organizacije, podjetja, občine ... / Foto: Gorazd Kavčič

evrov in jih tudi že poslala v Ukrajino, kjer jih bo ukrajinski Karitas porabil za najnujnejšo pomoč prizadetim v konfliktu. »Karitas v Ukrajini pomaga z vojno prizadetim ljudem v Ukrajini, ki sedaj obupano iščejo varno zatočišče tako v zahodni Ukrajini kot v tujini. Živiljenjsko pomembno pomoč in psihosocialno podporo zagotavljajo zlasti ženskam in otrokom v 22 centrih po celotni Ukrajini. Notranje razseljenim osebam na poti zagotavlja osnovne informacije, hrano, pitno vodo in komplete za osebno higieno ter varen in zanesljiv prostor za spanje, prehranjevanje in umivanje. Največ pomoči bo podeljene na kritičnih območjih, kot so Kramatorsk, Rubizhne, Zaporozje, Volnovaka, Mariupol, Harkov, Dnipro, Kijev, Žitomir, Odesa, Ivano-Frankiv. Zaposleni in prostovoljci Karitas v Ukrajini zagotavljajo tudi varen prevoz za

rialno pomoč, in sicer v zbirnih centrih po vsej Sloveniji. Zbirajo predvsem: suho ali trajno in dobro zapakirano osnovno hrano, ki ne potrebuje hlajenja (konzerve, narezek, otroška hrana, testenine, mleko ipd.), higienske pripomočke (pralni prašek, milo in šampon za osebno nego, pasta in ščetke, ženski vložki), higienske robčke in plenice, vodo v plastenkah, oblačila za otroke, bombažno posteljnino, novo spodnje perilo in nogavice ter spalne vreče.

Hrano in higienske pripomočke bodo zbirali tudi v označenih košarah v več trgovskih centrih po vsej Sloveniji. Zbrani artikli bodo namenjeni za pomoč v Ukrajini, v večjih zbirnih centrih Karitas v sosednjih državah in tudi za nameščene v Sloveniji, kar bo odvisno od potreb in logističnih možnosti. Zbiranju materialne in denarne pomoči se poleg Rdečega križa, Unicefa in

namenila nakupu zdravil, medicinskih pripomočkov, zaščitne vojaške opreme in streliva. Prispevke zbirajo na TRR Veleposlaništva Ukrajine SI56 028430264124681, Mivka 27, 1000 Ljubljana, Swift: LJBAS12X.

Aktualne informacije o zbiranju humanitarne pomoči za Ukrajino so na voljo na Facebook strani Slovenska pomoč v Ukrajini.

## Kranj: pomoč zbirajo na parkirišču vojašnice

V Kranju od minule srede zbirajo humanitarne pomoči za Ukrajino. O podrobnostih glede organizacije zbiranja pomoči za prebivalce Ukrajine so dogovorili s častnim konzulom Ukrajine v Sloveniji Sandijem Brezovnikom, povezali pa so se tudi z Rdečim križem Slovenije (RKS) in Fajdigovo ambulanto. Zbirno mesto je odprto vsak delovni dan med 12. in 17. uro v šotirih na parkirišču Vojašnice

K

KOMENTAR  
ALEŠ SENOŽETNIK



## Ne vojne!

Če smo mislili, da bomo ob umirjanju epidemije covid-19 končno normalno zadihali, smo se zmotili. Kljub svarilom in grožnjam se je zdela vojna v Evropi še nedolgo tega nepredstavljiva. A prejšnji četrtek zjutraj so vesti o ruski invaziji v Ukrajini svet postavile v novo realnost.

Globalna povezanost svetovnih trgov se je takoj odrazila na borzah, kjer so indeksi strmoglavili – in tudi ljubljanska borza ni bila izjema. Ponedeljkovo jutro je prineslo šok približno 36 tisoč komitentom slovenske veje Sberbank z (donedavnim) ruskim lastništvom, ki so pri nas med prvimi na svoji koži občutili vpliv vojne in zahodnih sankcij, uperjenih proti ruskim bankam. Po dveh dneh zaprtja poslovalnic in omejitve poslovanja in ko je od nakupa Sberbank odstopila Gorenjska banka, je negotovost presekala NLB, ki je kot naša največja banka v celoti odkupila Sberbank in tako znova vnesla stabilnost v slovenski bančni sistem, hkrati pa potrdila besede, ki smo jih od slovenskih bančnikov v zadnjem času slišali večkrat: da je bančni sistem stabilen, odporen in pripravljen podpreti slovensko gospodarstvo in prebivalstvo. Kljub temu je bila v minulih dneh negotovost med komitenti Sberbank precejšnja in kljub zagotovitvam, da prihranki niso ogroženi, je marsikdo verjetno že odprl račun drugje.

Epizoda s Sberbank pa zagotovo ne bo edina posledica vojne v Ukrajini, ki jo bomo občutili v Sloveniji. Že v minulih mesecih smo spremljali precejšnjo rast cen energentov, ki zaradi invazije še rastejo, prav tako tudi cene goriv, surovin in hrane. Inflacija raste že osem mesecev in je v februarju dosegla raven sedmih odstotkov, s čimer že precej odstopa od zastavljenega dvo odstotnega cilja evrskega območja. Življenje postaja dražje, prihranki na bankah pa bodo izgubljali svojo vrednost.

Optimizem sicer vliva dobro stanje slovenskega gospodarstva, ki je tudi ob izdatni pomoči države in EU med tistimi, ki so najbolje prebrodili epidemično obdobje. Na Gospodarski zbornici Slovenije so v torek poročali o rekordni rasti potrošnje domačih gospodinjstev, BDP je v primerjavi z letom 2019 zrasel za 3,5 odstotka in prvič presegel 52 milijard evrov, gospodarska rast v minulem letu pa je znašala osem odstotkov in je bila najvišja doslej.

Nastavki za razvoj gospodarstva po pandemiji so torej dobri, a rekordne gospodarske kazalce je zasenčilo dogajanje v Ukrajini, ki utegne svet, predvsem pa Evropo in z njo Slovenijo, spremeniti še precej bolj kot koronavirus. Sporočiti Sberbank precejšnja in kljub zagotovitvam, da prihranki niso ogroženi, je marsikdo verjetno že odprl račun drugje.

## Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO  
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

## Novo cepivo Novavax že v Sloveniji

Kranj – V Slovenijo je sredi tedna prispelo novo cepivo proti covidu-19 proizvajalca Novavax. Imenuje se Nuvaxovid, deluje pa tako, da telo pripravi na to, da se brani pred covidom-19. Namenjeno je starejšim od 18 let, uporablja se v dveh odmerkih v razmaku treh tednov. Zaščita je vzpostavljena sedem dni po drugem prejetem odmerku, navaja NIJZ. Novavaxovo cepivo je beljakovinsko cepivo in vsebuje različico beljakovine bodice virusa, ki je bila proizvedena v laboratoriju. Analize so pokazale, da je 90-odstotno učinkovito, stranski učinki pa so blagi ali zmerni.

## Zbiranje sredstev za Ukrajino

Slovenska karitas in Rdeči križ Slovenije zbirata sredstva za humanitarne pomoči v Ukrajini. Slovenska karitas pomoč zbira na TRR: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: SI00 870, namen: Pomoč Ukrajini. Prispevek v višini pet evrov je mogoče posredovati s SMS-sporočilom KARITAS5 na 1919. Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana, pa je odprl TRR: SI56 0310 0111 1122 296, sklic: SI00 96889. Pomagati je mogoče tudi s poslanim SMS na 1919 z besedo BEGUNCEM (1 evro) ali BEGUNCEM5 (5 evrov).

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je polteden, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.



## Nekaj občanov se je vseeno zbralo

Jesenice – Čeprav je Občina Jesenice zaradi okužbe župana s koronavirusom prestavila zbor občanov na temo ogrevanja, se je v torek popoldne pred Kinom Železar vseeno zbralo nekaj deset Jeseničanov. Da je zbor občanov prestavljen na 14. marec, je Občina Jesenice sicer pravočasno obvestila Civilno iniciativo Za Jesenice in boljši jutri, prav tako je bilo obvestilo o tem nalepljeno na vrata prireditvenega centra. A člani iniciative se s predstavitvijo niso strinjali, nekateri od občanov pa za prestavitev niti niso vedeli. Tako so pred vhomom v kino ponovili zahteve, o katerih naj bi govorili na zboru občanov, zatem pa so se mirno razšli.



Nekaj deset Jeseničanov se je kljub prestavitvi zbora občanov zbralo pred Kinom Železar. / Foto: Nik Bertonec

## Maske v šolah ne bodo več obvezne

Jesenice – Vlada je na včerajšnji seji sprejela sklep, po katerem zaščitne maske od ponedeljka v prostorih vzgojno-izobraževalnih zavodov ne bodo več obvezne za učence, dijake, študente in učitelje. Še naprej pa jih bodo morali nositi pri izvajanju prakse in vaj pri izvajalcih, denimo v zdravstveno-socialnih zavodih. Kot je povedal minister za zdravje Janez Poklukar, so se za to odločili na predlog strokovne skupine in zaradi ugodnih trendov in zmanjševanja števila okužb. Število pacientov s covidom-19 na intenzivnih oddelkih bolnišnic se je znižalo pod sto, včeraj jih je intenzivno terapijo potrebovalo še 87.

# Država začenja prenovo Prešernove domačije

◀ 1. stran

Ta čas dokončujejo izdelavo projekta za izvedbo in pridobivajo gradbeno dovoljenje, pri projektu pa sodeluje tudi Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Arhitekturno zasnovo je predstavil Aleksander Ostan iz Ateljeja Ostan Pavlin. Kot je dejal, so nekatere spremljajoče objekte, denimo svinjak, že podrli, prav tako bodo porušili nekaj prizidkov gospodarskega poslopja. Osrednji objekt novega kulturnega centra bo prenovljeno gospodarsko poslopje, ki bo prvi objekt, v katerega bodo vstopili obiskovalci. V njem bo v pritličju sprejemni center za obiskovalce s trgovino s spominki, razstavni prostor s sodobno stalno razstavo o Prešernu ter servisni prostori s sanitarijami. V prvem nadstropju bodo uredili večnamenski prostor za kulturne dogodke in predavanja, povsem na vrhu pa bo urejena še manjša pisarna za zaposlene. Uredili bodo dvorišče, ki bo postalo odprt osrednji prostor



Minister za kulturo Vasko Simoniti (v sredini) je s sodelavci predstavil projekt celovite obnove Prešernove domačije v Vrbi.

V sklopu Prešernove domačije stoji tudi nekdanji stanovanjski objekt Vrba 1, ki ga je odkupila Občina Žirovnica. Župan Leopold Pogačar je dejal, da so z državo želeli podpisati sporazum, da bi vodili enoten projekt, a se je država odločila drugače. Občina je kljub temu sklenila pogodbo z istim projektantom kot država, do konca leta želijo vložiti dokumentacijo za gradbeno dovoljenje. Objekt bodo porušili in zgradili novega, v njem pa načrtujejo gostinsko dejavnost, ki v Vrbi manjka, v delu pa galerijo. Po ocenah naj bi občinski del projekta stal 800 tisoč evrov.

druženja, vrtiček oziroma dreves. Načrtujejo tudi obgarkle ter sadovnjak z avtohtonimi sortami sadnih drevin. Načrtujejo tudi obnovo učilnice na prostem, ki se nahaja tik ob rojstni

hiši. Vzoredno z obnovo gospodarskega poslopja bodo potekala konservatorsko-restavratorska dela za obnovo Prešernove rojstne hiše, konservatorski načrt s popisom del je že izdelan.

Minister Simoniti je ocenil, da gre za imeniten projekt, Prešernova domačija pa bo dobila simbolno vrednost, ki ji pripada. Ob tem je Simoniti napovedal, da bodo pri urejanju pozornost namenili tudi škofu Antonu Vovku, ki je bil rojen v isti hiši kot sto let prej France Prešeren.

## V predoru vrtajo dan in noč

◀ 1. stran

V sredo sta si potek gradnje ogledala minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec in predsednik uprave Darsa Valentin Hajdinjak. Minister je z zadovoljstvom ocenil, da dela potekajo odlično

**Izkopani material odvažajo na tri odlagališča, največje je pri odcepu za Mojstrano, drugo je nasproti predora, tretje pa odpirajo v teh dneh nasproti cestninske postaje Hrušica. Vsega materiala naj bi bilo 420 tisoč kubičnih metrov, kar je za 171 olimpijskih bazenov.**

in da bodo časovne roke dosegle oziroma po napovedi izvajalca morda celo prehiteli. Delo poteka 24 ur na dan, skupaj pa je na gradbišču, v predoru in zunaj približno sto turških delavcev. »Res opravljajo veliko delo, na



Potek gradnje druge cevi predora sta si ogledala minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec in predsednik uprave Darsa Valentin Hajdinjak. Dnevno napredujejo za približno dva metra.

katero smo ponosni,« je dejal minister Vrtovec.

Predsednik uprave Darsa Hajdinjak je povedal, da je hitrost napredovanja del odvisna zlasti od sestave kamnin, večjih delovnih nesreč pa doslej k sreči ni bilo.

Vodja projekta gradnje pri Darsu Karel Močilnikar je pojasnil, da se v delu,

kjer vrtajo trenutno, soočajo s povečanimi hribinskimi pritiski in prisotnostjo metana, večjih vdorov vode pa doslej ni bilo. Zaradi relativno sušne zime vode ni veliko, bistveno večje količine pa pričakujejo na okoli treh kilometrih, kjer so imeli težave z vdorom vode že ob gradnji prvi predorske cevi.

Za izvajanje izkopa ob dotoku vode so potrebni dodatni previdnostni ukrepi, vrtanje in drenaža.

Kot so še napovedali, bo po preboju cevi jeseni prihodnje leto sledila finalizacija predora in vgradnja elektrostrojne opreme ter njeno testiranje. Promet po tej cevi naj bi stekel maja 2025.



SVET ZAVODA

SVET ZAVODA GIMNAZIJE JESENICE,  
Trg Toneta Čufarja 1, 4270 Jesenice

razpisuje delovno mesto

### RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21 in 172/21, v nadaljnjem besedilu: ZOFVI).

Kandidati morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Predvideni začetek dela je 1. 9. 2022.

Delo na delovnem mestu ravnatelja se opravlja polni delovni čas. Izbrani kandidat bo imenovan za pet let. Za čas mandata bo z njim sklenjena pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu ravnatelja.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev (dokazila o: izobrazbi (overjena fotokopija), nazivu (overjena fotokopija), opravljenem strokovnem izpitu (overjena fotokopija), opravljenem ravnateljskem izpitu (overjena fotokopija), delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju, potrdilo iz kazenske evidence Ministrstva za pravosodje, ki ne sme biti starejše od 30 dni, potrdilo sodišča, da oseba ni v kazenskem postopku, ki ne sme biti starejše od 30 dni, in potrdilo iz evidence izbranih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost, ki ga izda Ministrstvo za pravosodje, ki ne sme biti starejše od 30 dni) pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: **SVET ZAVODA GIMNAZIJE JESENICE, Trg Toneta Čufarja 1, 4270 JESENICE, z oznako „Prijava na razpis za ravnatelja – ne odpiraj“.**

Kandidat mora k prijavi priložiti program vodenja zavoda za mandatno obdobje, lahko pa predloži tudi kratek življenjepis.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

Svet zavoda Gimnazije Jesenice





# Priložnost za povezovanje

Župani Zgornje Gorenjske so se na torkovi koordinaciji na Bledu seznanili z aktivnostmi za izvedbo Nordijskega svetovnega prvenstva v Planici in z možnostmi povezovanja z Javnim gospodarskim zavodom protokolarne storitve Republike Slovenije (JGZ) Brdo.

MAŠA LIKOSAR

**Bled** – Svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah bo po besedah generalnega sekretarja organizacijskega komi-

priložnost za ponovno povezovanje in nadaljnji trajnostni razvoj,« je dejal blejski župan Janez Fajfar.

Eden večjih izzivov bo organizacija prometa. »Javne

odziv šolskega ministrstva nakazuje, da bi počitnice lahko res predstavili. »Škoda bi bilo, da potenciala, ki ga nosijo tako počitnice kot prvenstvo, ne bi izkoristili. Za



Na koordinaciji županov Zgornje Gorenjske so se seznanili z aktivnostmi za izvedbo Svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah Planica 2023 in možnostjo sodelovanja z JGZ Brdo. / Foto: Maša Likosar

teja Planica Tomaža Šušteršiča, ki je predstavil aktivnosti, največji športni dogodek v zgodovini neodvisne Slovenije. Dogodek, ki ga bo prihodnje leto od 22. februarja do 5. marca gostila Planica, naj bi prek medijev spremljalo pol milijarde ljudi, na vseh tekmah skupaj pa poleg od 1600 do 1700 športnikov pričakujejo tudi 200.000 obiskovalcev in 2000 medijskih predstavnikov. V tem času je predvidena napolnitev namestitvenih kapacitet vse do Ljubljane, tudi v Trbižu na italijanski in v Beljaku na avstrijski strani. Navijači naj bi bili nameščeni v Sloveniji, tekmovalne ekipe čez mejo, na Bledu, kjer je na voljo 9000 turističnih ležišč, pa bo medijsko središče. »Po pandemiji, ki je prizadela turizem, je to čudovita

prevoze bo treba organizirati povsem drugače, ampak se ne bojim, da tega skupaj z organizatorji ne bi zmogli,« je dejal kranjskogorski župan Janez Hrovat. Šušteršič je ob tem pojasnil, da v Planici ne bo parkirnih mest, urejeni pa bodo krožni prevozi od Kranjske Gore oziroma novega središča v Podkorenju. Spodbujali bodo tudi prihod z vlakom do Jesenic in nato naprej z avtobusi.

Direktorico Razvojnega centra Zgornje Gorenjske Eva Štravs Podlogar je izrazila zadovoljstvo, da je država naklonjena prilagoditvi šolskega koledarja, kjer se zimske šolske počitnice ne bi pokrivalo s prvenstvom. Prošnjo so župani naslovili na državo že januarja, in kot sta povedala Šušteršič in Hrovat, neformalni

čas prvenstva so kapacitete v Kranjski Gori že razprodane, zato počitnikovanje v tem času praktično ne bi bilo mogoče,« je dejal Šušteršič.

Na koordinaciji je direktor JGZ Brdo Marjan Hribar med drugim poudaril, da si želijo tesnega sodelovanja z vsemi prireditelji športnih dogodkov in deležniki turizma. »Tako Vilo Bled kot Vilo Zlatorog želimo čim bolj približati domačim in tujim obiskovalcem ter ju še bolj odpreti za turizem. Obe je možno najeti v turistične najeme, za individualne dogodke in poslovna srečanja, s čimer prispevamo k še večji pestrosti blejske turistične ponudbe. Lani smo sicer na Bledu prvič po mnogih letih poslovali pozitivno in ustavili 350. tisoč evrov dobička,« je pojasnil Hribar.

## Sam's Fever v Bohinjski Bistrici

ALENKA BRUN

**Bohinjska Bistrica** – Po Kamniškem koncertu sledi nastop v Bohinju, je napovedal Jure Sodja iz ekipe skupine Sam's Fever, ki je v čast prazniku zaljubljenecv ogrela publiko v Domu kulture Kamnik. »Bilo je izredno,«

je pokomentiral nastop Samuel Hudl, pevec skupine in predsednik kluba Elvis Friends Slovenija. Koncert v Bohinjski Bistrici bo potekal ob upoštevanju vseh trenutnih odlokov za zajezevid-19. Gostil ga bo Kulturni dom Joža Ažmana, in sicer jutri, 5. marca, ob 20. uri. Na

njem bo skupina Sam's Fever na svoj način predstavila največje Elvisove hite s podarkom na ljubezenski tematiki, spremljale pa jo bodo pevke skupine Ladybugz. Posebnost bo tudi nastop pevskega zbora KD Bohinj Triglavske rož'ce, pripravljajo pa še dodatno presenečenje.

# Podpora Pokalu Vitranc

Občinski svet je prireditvi, ki se je jeseni zaradi odpovedi ene od pogodb znašla v nepričakovanih finančnih težavah, namenil sto tisoč evrov podpore. Organizatorji bodo v zameno poskrbeli za dodatno promocijo Kranjske Gore.

MARJANA AHAČIČ

**Kranjska Gora** – Kranjskogorski občinski svet je v sredo soglasno podprl sto tisoč evrov finančne podpore za izvedbo letošnjega Pokala Vitranc. Prireditelji, domači smučarski klub, so namreč zaradi nepričakovanih zapletov pri pogodbi o medijskih in marketinških pravicah, ki je bila sicer s tujo agencijo podpisana že več kot desetletje, jeseni ostali brez sedemsto tisoč evrov sredstev, sta svetnikom pojasnila predsednik Smučarskega kluba Kranjska Gora Grega Benedik in generalni sekretar organizacijskega odbora Srečko Medven.

Večino izpadlega prihodka jim je sicer uspelo nadomestiti iz drugih virov, sta pojasnila, da bi prireditve z 1,2 milijona vrednim proračunom lahko izpeljali brez izgube, pa jim je na koncu zmanjkalo manj kot dvesto tisoč evrov.

»Situacija je splet okoliščin, na katere

organizacijski komite ni mogel vplivati,« je pojasnil Medven in poudaril, da občino prosijo le za enkratno pomoč. Organizatorji so namreč prepričani, da bi bili že letos, če bi imeli dovolj časa, sposobni zbrati vsa potrebna sredstva. Kot so še poudarili, je zelo pomembno, da tekma v Kranjski Gori ostane. Ne samo zato, ker ima pozitivne učinke na celotno turistično gospodarstvo v kraju, s čimer so se strinjali tudi svetniki, temveč tudi zato, ker se del prihodka, ki ga ustvari prireditev, vrača v domači smučarski klub.

Svetniki so se tako odločili, da z rebalansom proračuna zagotovijo sto tisoč evrov za pomoč pri organizaciji letošnjega Pokala Vitranc, pri tem pa posebej poudarili, da gre za enkratno pomoč.

V zameno za podporo bodo organizatorji na prireditvi, ki bo v Kranjski Gori ta konec tedna, namenili dodatno promocijo v obliki promocijskih panojev v ciljni areni in ob progi na

odseku, ki je dobro pokrit s kamerami.

»V tem koncu tedna bo šlo iz Kranjske Gore za okoli 140 ur neposrednih televizijskih prenosov, dosega pa okoli 190-milijonsko tržišče, ki gravitira na slovenski turizem. Tekma je eden najbolj gledanih športnih dogodkov v Sloveniji,« je poudaril Medven.

Pojasnil je še, da bo letošnja tekma po dveh letih spet z gledalci v živo, a so imeli, ker je bila odločitev o sproščanju ukrepov za zajezevid epidemije znana šele v drugi polovici februarja, kar nekaj logističnih težav, ki pa jim jih je uspelo rešiti. »Ne bo kot leta 2019, se pa vračamo v normalen življenjski tok,« je zadovoljen Medven.

»Odločitev svetnikov, da na ta način podprejo Pokal Vitranc, kaže, da spoštujemo tradicijo te prireditve, organizatorje in ljudi, ki so se že od nekdaj trudili zanjo, pa tudi da vejo, kakšna je dodana vrednost te prireditve,« pravi župan Kranjske Gore Janez Hrovat.

# 0 koncesiji za Vitranc 1

SUZANA P. KOVAČIČ

**Kranjska Gora** – Ministrstvo za infrastrukturo je na nedavni vladni seji poročalo, da bo obstoječa štirisedežna Vitranc 1 na smučišču v Kranjski Gori odstranjena in bo na njenem mestu oz. trasi zgrajena nova krožna kabinska žičnica Vitranc 1, ki se bo navezovala na sistem žičniških naprav

in smučarskih prog. Na ministrstvu so zapisali, da se na podlagi 28. člena Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb lahko brez objave javnega razpisa podeli koncesija za gradnjo krožne kabinske žičnice Vitranc 1, in dodatno pojasnili: »Brez objave javnega razpisa se podeli koncesija za graditev žičniške naprave, ki je prometno povezana z

že obstoječo žičniško napravo ali napravami, ali pa v primeru, da bodo uporabniki te žičniške naprave uporabljali smučišče oziroma druge rekreacijske površine oziroma objekte, ki jih je uredil koncesionar že obstoječih žičniških naprav. Koncesija se podeli koncesionarju že obstoječih žičniških naprav na podlagi njegove vloge za pridobitev koncesije.«

**KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE, z.o.o.**  
Trgovina Cerklje: (04) 252 90 17  
Kmetijski center Cerklje: (04) 29 26 750  
Trgovina Šenčur: (04) 251 91 40  
Trgovina Voklo: (04) 04/251 91 41

Trgovina Komenda: (01) 834 56 80  
Trgovina Moravče: (01) 834 56 84  
Trgovina Blagovica: 041/370-437  
www.kzcerklje.si

**vaš zanesljiv in odgovoren partner že od leta 1900**

**SPECIALIZIRANA PRODAJA SEMENSKEGA KROMPIRJA**  
v skladišču krompirja v Šenčurju, Mlakarjeva ulica 70, 4208 Šenčur  
T: (08) 205 19 26, (08) 205 19 25, M: (051) 366 411

**SEMENSKI KROMPIR** Meijer NORIKA HZPC  
**ZGODNJI SEMENSKI KROMPIR**  
za vrtičkarje in večje pridelovalce – sorti Jazzy in Franceline

**JAZZY** – zgodnja, zelo rodna sorta za pridelavo zgodnjega krompirja tipa kifeljčar; svetlo rumeno meso. Posebnost sorte je kratek čas kuhanja gomoljev – srednje veliki gomolji so kuhani v približno 15 minutah.

**FRANCELINE** – zgodnja, odporna sorta tipa kifeljčar, izredno primerna za prvo porabo z vrta kot kifeljčar za pečenje. Primeren je tudi za pripravo solat. Francelin ima rdečo kožico in rumeno meso.







## Knjižnica pripravljena na selitev

Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled bo kmalu dobila nov dom. Stara knjižnica na Ljubljanski cesti 10 bo odprta le še do sobote, 5. marca.

V ponedeljek, 7. marca, knjižnica zapira vrata in začne selitev v drugo nadstropje Medgeneracijskega centra (MGC) Vezenine Bled. Stavba ima čudovito leseno konstrukcijo, njena fasada v obliki čipke spominja na tovarno Vezenine Bled, ki je delovala na tem prostoru. Pri selitvi okrog 50.000 enot knjižnega gradiva so pomoč knjižničarjem že obljubili številni občani. Pri selitvi bo pri prenosu gradiva na novo lokacijo pomagala tudi Slovenska vojska. Odprtje knjižnice in MGC Vezenine Bled je predvidena v nedeljo, 10. aprila, na praznik Občine Bled. Vse do sobote, 5. marca, so člani knjižnice vabljeni, da pridejo po čim več knjig in si jih izposodijo za daljši čas. Z vsakim izposojenim gradivom, ki ga bodo vrnil v novi knjižnici, bodo pomagali pri selitvi. Članom bodo omogočili daljši rok izposoje. Gradivo, ki so si ga izposodili po 15. februarju, bodo lahko brez zamudnine vrnil v novi knjižnici najkasneje do srede, 11. maja. Gradiva blejske knjižnice ne bo mogoče vrniti v drugih enotah Knjižnice A. T. Linhart. V času selitve v blejski enoti izposoja in vračilo gradiva ne bosta mogoča. V tem času si bodo uporabniki knjige in drugo gradivo lahko nemoteno izposojali v vseh preostalih enotah Knjižnice A. T. Linhart Radovljica, ki bodo odprte po ustaljenem urniku.

## Premiera nove mladinske predstave Zapor za otroke

Mladinska gledališka predstava Zapor za otroke je prava mala kriminalka. Izabela je po krivem obtožena zločina, zaradi katerega mora v »donajstniški« zapor, zato jo brat zapre v sobo. Na polici v sobi že nekaj časa samevajo njene plišaste igrače. Preostane ji le ena stvar – da s pomočjo sojetnikov, plišastih živali, ki oživijo, ukanijo velikega nasprotnika in pobegetje iz strogo varovanega zapora.

Avtorska predstava raziskuje odnos med bratom in sestro v obdobju pred puberteto. H kreiranju prestave so veliko dodali tudi igralke in igralci sami, ki so skupaj z mentorji raziskovali, kakšni »zločini« se dogajajo doma in kako bi kaznovali svoje brate in sestre, če bi lahko takrat igrali sodnike.



Avtorska predstava raziskuje odnos med bratom in sestro v obdobju pred puberteto.

Besedilo je napisal Mark Džamastagič, mentorici pa sta Lucija Vidic in Meta Vodnjov. Nastopajoči v predstavi so Lejla Balantič (sestra Izabela), Nace Tolar (brat Izidor), Vane Trojer (sodnik in Jupi, Izidorjev prijatelj), Hana Al Yamada (porotnica, volk), Ela Rosa Vodnjov (porotnica, lisica), Uršula Ambrožič (porotnica, zajec), Valentina Turk Janša (porotnica, zajec), Zala Soklič (porotnica, zajec), Tara Radonjič (porotnica, zajec) in Julijana Berčon Hlebanja (porotnica, zajec).

# Blejski lokalni izbor – najboljše z Bleda

Na svečanem srečanju 31. januarja je bila vzpostavljena Mreža kolektivnih blagovnih znamk (KBZ), oblikovanih po modelu Izvorno slovensko.

Avtor modela Izvorno slovensko je podjetje ProVITAL, d. o. o. Javni zavod Turizem Bled, lastnik in upravljavec kolektivne blagovne znamke Blejski lokalni izbor/Bled Local Selection, je eden od 12 ustanovnih partnerjev Mreže KBZ, v okviru katere si bodo prizadevali za skupen strateški razvoj in prenos znanj, izkušenj in spretnosti, skupne raziskovalne aktivnosti, prijave na razpise ter vzpostavitev modela platforme, ki bo omogočila informiranje, komuniciranje, trženje, prodajo, logistiko, distribucijo in evalviranje certificirane ponudbe vsake KBZ. Glavni namen mreže je doseči boljše informiranost in ozaveščanje javnosti o pomenu lokalno pridelane in predelane hrane, storitev in doživetij s čim manjšim ogljičnim odtisom ter posledično večjo povezano prodajo po cenah, ki so skladne s pričakovanji ozaveščenih kupcev.



S kolektivno blagovno znamko Blejski lokalni izbor želijo med drugim poudariti prepoznavnost živilskih izdelkov ter gastronomskih posebnosti. / Foto: Boris Pretnar

### TERMINI DELAVNIC IN OCENJEVANJ ZA POSAMEZNE KATEGORIJE

#### Turistični produkti/vodena doživetja

**4. 3. 2022, 10.00–12.00 – Izobraževalna delavnica za ponudnike, na spletu**

**10. 6. 2022 – Ocenjevanje vodenih gastronomskih doživetij, na terenu**

#### Nastanitvene kapacitete

**11. 4. 2022, 10.00–12.00 – Izobraževalna delavnica za ponudnike, na spletu**

**3. 6. 2022 – Ocenjevanje nastanitvenih obratov, na terenu**

#### Rokodelski izdelki ter izdelki unikatnega in industrijskega oblikovanja

**25. 3. 2022, 10.00–12.00 – Izobraževalna delavnica za ponudnike**

**22. 4. 2022, 10.00–12.00 – Ocenjevanje rokodelskih izdelkov in izdelkov industrijskega oblikovanja**

#### Pridelki in živilski izdelki

**25. 3. 2022, 13.00–15.00 – Izobraževalna delavnica za ponudnike**

**22. 4. 2022, 13.00–15.30 – Ocenjevanje prehranskih in živilskih izdelkov**

#### Jedi in pijače postrežene na gostinski način

**25. 3. 2022, 16.00–18.00 – Izobraževalna delavnica za ponudnike**

**27. 5. 2022 – Ocenjevanje jedi in pijač, na terenu**

S kolektivno blagovno znamko Blejski lokalni izbor želijo poudariti prepoznavnost rokodelskih izdelkov, pridelkov in živilskih izdelkov ter gastronomskih posebnosti, vse od jedi do pijač, postreženih na gostinski način, in njihovih ponudnikov na območju podeljevanja pravice do uporabe KBZ BLS. Po dveh uspešno izpeljanih ocenjevanjih v preteklih letih letos prehajajo na drugi nivo, kjer bodo vzpostavili sistem značenja za butična vodena gastronomska doživetja in nastanitvene kapacitete. Aktivnosti, ki vključujejo izvedbo delavnic s ponudniki na destinaciji za vsako kategorijo, ponovno ocenjevanje vseh treh kategorij prvega nivoja, ocenjevanje zgoraj omenjenih dodatnih dveh kategorij in brezplačne individualne konzultacije s ponudniki, bodo potekale predvidoma od marca do julija, konec septembra pa ob zaključku ocenjevanj načrtujejo dogodek z javno predstavitvijo in podelitvijo certifikatov novim prejemnikom. Znani so že termini delavnic in ocenjevanj za posamezne kategorije, lokacija delavnice in ocenjevanja za ponudnike rokodelskih izdelkov, prehranskih izdelkov ter jedi in pijač, pa bo znana naknadno.

Turizem Bled bo na svoji spletni strani bled.si v zavihku Novice objavil razpis za pravico do uporabe kolektivne blagovne znamke turistične destinacije Bled – Blejski lokalni izbor/Bled Local Selection ter vso potrebno dokumentacijo za zainteresirane prijavitelje. Za vse dodatne informacije in prijavo na delavnice so na voljo na elektronskem naslovu mateja.vilman@vis-itbled.si ali telefonski številki 045 780 507.

**Aktivnosti, ki bodo potekale predvidoma od marca do julija, vključujejo izvedbo delavnic s ponudniki na destinaciji za vsako kategorijo, ocenjevanje kategorij in brezplačne individualne konzultacije s ponudniki. Ob zaključku ocenjevanj konec septembra pa načrtujejo izvedbo dogodka z javno predstavitvijo in podelitvijo certifikatov novim prejemnikom.**



Januarja je bila vzpostavljena Mreža kolektivnih blagovnih znamk. / Foto: Boris Pretnar





# Državna odlikovanja tudi Gorenjcem

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v sredo na slovesnosti v Predsedniški palači podelil državna odlikovanja za izjemne dosežke na področju športa, med nagrajenci pa so bili tudi Domžalčan Andrej Hauptman, Kranjčan Franc Hvasti in Škofjeločan Roman Krajnik.

VILMA STANOVNIK

**Ljubljana** – Andrej Hauptman in Franc Hvasti sta prejela red za zasluge za izjemne dosežke na področju športa, ki jih potrjujejo vrhunski uspehi slovenskih kolesarjev. Andrej Hauptman, Hempi, kot ga kličejo prijatelji, je eden najboljših slovenskih kolesarjev, udeleženec treh največjih etapnih dirk – po Italiji, Franciji in Španiji – in nosilec vidnih kolesarskih uspehov. Osvojil je bronasto medaljo na svetovnem prvenstvu v cestni dirki v Lizboni leta 2001, četrto mesto na svetovnem prvenstvu v mestu Zoldner leta 2002 in peto mesto na olimpijskih igrah v Atenah leta 2004. Bil je izbran za športnika leta Slovenije in prejel Bloudkovo nagrado za izjemni tekmovalni dosežek. Kolesarsko pot je nadaljeval v vlogi trenerja in tudi kot trener Primoža Rogliča, Tadeja Pogačarja in

drugih doživljal velike uspehe. »Hauptman je velik športni trener in velik človek, ki brezpogojno daje in nikoli ničesar ne pričakuje v zameno. Državi prinaša ponos in domovini srečo,« so med drugi zapisali ob njegovem imenu.

Prispevek Franca Hvastija k priljubljenosti vrhunskega kolesarstva v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji je neprecenljiv. Kariero je začel kot mladinec tedanjega Kolesarskega kluba Mladost Kranj, pozneje je opravljal delo trenerja in selektorja, danes pa je častni predsednik Kolesarskega kluba Sava Kranj. Zaradi njega je Kranj postal središče vrhunskega kolesarskega dogajanja, kolesarjenje pa se je uvrstilo med najuglednejše športe v Sloveniji. »Francija Hvastija ne odlikujejo le trenerske in selektorske veščine. Športnikom je bil hkrati spodbuda in navdih. Zavedal se je, da brez tega športnik na

dolgi rok ne vzdrži. V ekipi je vedno prevladovalo sproščeno vzdušje, na treningih pa je bil strog. Ponosen je na vse slovenske kolesarje. Njihovi uspehi navdihujejo mlade generacije, ki sanjajo, da bo tudi njim uspelo,« je zapisano ob imenu Franca Hvastija.

Za izjemne dosežke na področju športa, ki jih potrjujejo vrhunski uspehi slovenskih in tujih športnih plezalcev, je red za zasluge iz rok predsednika Boruta Pahorja prejel Roman Krajnik, ki se je s športnim plezanjem seznanil v Plezalnem klubu Škofja Loka. Kmalu je začel ljubiteljsko trenirati prijatelje, nato pa tudi druge plezalke in plezalce. Vlogi trenerja in športnemu plezanju se je zapisal za vse življenje. »Plezanje je kot neke vrste ples. Je tudi bitka s samim seboj, koordinacija gibanja, moči,« pravi Roman Krajnik. Škofjeloški klub je postal najboljši plezalni klub



Andrej Hauptman, Franc Hvasti in Roman Krajnik so si zaslužili red zaslug za izjemne dosežke na področju športa. / Foto: Primož Pižulin

v državi, Roman Krajnik pa najprej trener slovenske mladinske reprezentance, pozneje pa selektor članske državne reprezentance v športnem plezanju. Leta 2018 je odšel v Avstrijo, kjer je bil dve sezoni glavni trener državne reprezentance v športnem

plezanju in prvi tujec na tem mestu. Tudi avstrijsko reprezentanco je popeljal do številnih uspehov. Od konca leta 2019 je Roman Krajnik trener najboljših športnih plezalcev na svetu Janje Garnbret.

Za izjemne dosežke na področju športa, ki jih potrjujejo

vrhunski uspehi slovenske parastrelske reprezentance, je red za zasluge prejela Polona Sladič, Marjan Fabjan pa je prejel red za zasluge za izjemne dosežke na področju športa, ki jih potrjujejo vrhunski uspehi slovenskih judoistov in judoistov.

## Še letos več redarjev

Medobčinsko redarstvo občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica bo še letos dobilo tri dodatne redarje in enega inšpektorja, del jeseniških redarjev bo prerazporejen v Kranjsko Goro.

MARJANA AHAČIČ

**Kranjska Gora** – Občinski svet Kranjske Gore je v sredo potrdil spremembe odloka o medobčinskem inšpektoratu in redarstvu občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica ter tako omogočil zaposlitve treh dodatnih občinskih redarjev in enega inšpektorja.

Kot je pojasnil vodja medobčinskega redarstva Gregor Jarkovič, bo po novem v tej medobčinski službi skupno 17 zaposlenih;

zaradi novih oblik delovanja, varnostno zahtevnejših redarskih postopkov in stalnega večanja prijav namreč trenutna kadrovska zasedba v medobčinskem redarstvu ni več ustrezna.

Spreminja se tudi razmerje sofinanciranja in s tem prisotnosti redarjev po občinah. Doslej je imela občina Jesenice 53-odstotni delež, Kranjska Gora pa 26-odstotnega. Razmerja se zaradi izjemno povečane potrebe po prisotnosti redarjev na območju občine

Kranjska Gora spreminjajo tako, da se delež Kranjske Gore poveča na 41 odstotkov, Jesenic pa zmanjša na

**V zadnjem obdobju so se potrebe po prisotnosti redarjev na območju občine Kranjska Gora izjemno povečale.**

38 odstotkov. Deleža Gorij (12 odstotkov) in Žirovnice (9 odstotkov) ostajata enaka kot doslej.

## Dan zame na Gimnaziji Kranj

MATEJA RANT

**Kranj** – Na Gimnaziji Kranj so lani v času večmesečnega zaprtja šol dijaki skupaj s profesoriciami in šolsko svetovalno službo prvič organizirali Dan zame – projekt, s katerim so želeli vrstnikom in tudi samim sebi pomagati prebroditi zaprtje družbe in vsa psihična bremena, ki so ga spremljala. »K sodelovanju smo povabili ugledne

goste in dijakom ponudili barvito paleto predavanj in delavnic,« je pojasnil dijak tretjega letnika Vito Grilc. Ker je bil dogodek zelo odmeven – prejeli so celo nagrado za najboljši mladinski projekt leta, pa tudi zaradi pozitivnih odzivov dijakov, kar po Grilčevih besedah potrjuje, da so jim vsebine koristile in pomagale, so sklenili, da Dan zame ponovijo tudi letos, in sicer ga bo

mogoče po spletu spremljati danes od 8. do 13. ure. »Tudi letos so med predavatelji odmevna imena, kot so Tristan Rigler, David Zupančič, Nastja Mulej, Nik Škrlec, Lina Ogris in Maruša Pfajfar, letošnja krovna tema pa bo stres in spoprijemanje z njim.« Program bodo obogatili še gimnazijski profesorji in zunanji sodelavci, ki bodo organizirali različne delavnice.

## Postani poštar

Če si raje na terenu kot v pisarni, se nam pridruži. Izberi dinamično in zanesljivo službo.



Poskeniraj kodo in pošlji prošnjo.

**Pošta Slovenije**  
Zanesljivo z vami!





## Globe so bile izrečene zakonito

Bralec sprašuje, odgovarja Medobčinski inšpektorat Kranj oziroma Medobčinsko redarstvo.

ALENKA BRUN

**Preddvor** – V uredništvo smo prejeli elektronsko pismo bralca z vprašanji, ki se nanašajo na delovanje stacionarnega radarja na Šolski ulici v Preddvoru. Priložil je tudi fotografiji omenjene ulice v smeri iz Preddvora proti Mačam in obratno, in sicer z dne 26. februarja 2022.



Šolska ulica v Preddvoru

Bralec pravi, da mora biti vsak stacionarni radar predhodno označen z znakom »meritve hitrosti« in da to določa zakonodaja. Omenjeni radar ni označen s tem znakom, kar po njegovem mnenju pomeni, da je delovanje radarja nezakonito, prav tako tudi kazni, ki so bile do sedaj že izdane na podlagi meritev tega radarja. Radar bi moral biti z omenjenim znakom označen v obeh smereh vožnje, saj tudi meri hitrosti vozil, ki pripeljejo iz obeh smeri, je še zapisal.

Bralca je v nadaljevanju najprej zanimalo, zakaj table »meritve hitrosti« na

tej lokaciji niso postavljene. Drugo vprašanje je bilo, koliko prekoračitev hitrosti je omenjeni radar v času delovanja že zabeležil, in tretje, ali bo Občina Preddvor nezakonito zbran denar od vseh dosedanjih kazni vrnila voznikom, ki so prekoračili hitrost.

Odgovorili so nam iz Medobčinskega inšpektorata Kranj oziroma Medobčin-

skega redarstva. Na prvo bralčevo vprašanje odgovarjajo, da zakonodaja ne določa obvezne postavitve omenjenega prometnega znaka za merjenje hitrosti. »V skladu s Pravilnikom o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah spada prometni znak št. 3214 med znake za obveščanje o cestah in drugih pomembnih informacijah.« Na drugo vprašanje se odgovor glasi: »V času delovanja samodejnega merilnika hitrosti na Šolski ulici od 16. 12. 2021 do 10. 1. 2022 je bilo zabeleženih 165 kršitev.« Na tretje pa: »Globe za prekrške so bile izrečene zakonito.«

### Sredi meseca bo novo postajališče že v uporabi

**Studor** – Za novo avtobusno postajališče pod Studorom sta bila uspešno opravljena tehnični pregled in prevzem, zato se lahko začne uporabljati, so sporočili z bohinjske občinske uprave. Staro postajališče pri kozolcih pod vasjo, ki so ga potniki uporabljali do sedaj, bodo ukinili, v uporabi bo le še do 13. marca, so še pojasnili.

### Iščemo pomoč za obdobje sezone jagod 2022

Za naš nasad z jagodami ob Korenskem sedlu na avstrijski strani iščemo pomočnike (m/ž) za plevanje in obiranje jagod, in sicer od aprila do začetka julija.

Kmetija Gams, družina Mikl,  
tel.: 0043 676 835 557 97  
www.dergams.at



## Zapri največji cepilni center

Cepilni center v kranjski vojašnici so zaradi zmanjšane obsega cepljenja zapri, cepljenje se bo preselilo v atrij ZD Kranj.

URŠA PETERNEL

**Kranj** – Največji cepilni center na Gorenjskem, ki so ga v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj v sodelovanju s Slovensko vojsko odprli lani marca v kranjski vojašnici, je v sredo zaprl vrata. Kot so povedali v ZD Kranj, je center skoraj leto dni intenzivno deloval, v letu dni so opravili več kot 103 tisoč cepljenj. Lani poleti in jeseni so v največjih cepil-

**Pogoj PCT za vstop v zdravstvene domove ni več potreben, kljub temu pa za zdaj ohranjajo triažo na vhodih, kjer preverjajo morebitne infektivne znake. Prav tako je še vedno potrebno predhodno naročanje pri zdravniku.**

nih navalih postavljali rekorde, cepili so po šest dni na teden in v dveh delovnih izmenah. Jeseni so zatem skrčili obseg cepljenja na dva dneva v tednu, v zadnjem času pa na en cepilni dan.

Po besedah direktorice ZD Kranj Lili Žura so



V sredo so zapri največji gorenjski cepilni center v kranjski vojašnici. V letu dni se je v njem cepilo več kot sto tisoč ljudi. / Foto: Primož Pičulin

zadovoljni, saj so izpeljali kar 125 cepilnih dni, med najbolj rekordno obiskanimi dnevi so cepili več kot 1500 ljudi, na zadnji dan, minulo sredo, pa se je cepilo vsega 64 oseb. Za odlično sodelovanje so se zahvalili Slovenski vojski, ki je v Vojašnici Petra Petriča za leto dni »posodila« svojo telovadnico in notranja parkirišča, Civilni zaščiti in Mestni občini Kranj, ki je v najbolj obleganih mesecih poskrbela za

redarsko pomoč na prezasedenem parkirišču.

A to ne pomeni, da ne bodo več cepili, cepljenje se prihodnji teden seli v atrij ZD Kranj, v beli zabojnik, kjer so doslej izdajali potrdila PCT. S selitvijo se spremeni tudi urnik, cepljenje bo potekalo ob sredah od 14. do 15. ure, ob petkih pa od 12. do 13. ure. Zaradi manjšega obsega se bodo naročeni in nenaročeni cepili istočasno. Otroško cepljenje (za otroke

od pet do enajst let) pa bo v celoti potekalo v pediatričnih ambulantah.

Tudi v nekaterih drugih gorenjskih zdravstvenih domovih se je še vedno mogoče cepiti, v ZD Jesenice vsak četrtek od 13. do 18. ure, naročanje ni potrebno. ZD Trzin v marcu omogoča cepljenje še dva četrta popoldne, in sicer 17. in 31. marca od 13. do 15. ure, ZD Škofja Loka pa dve sredi popoldne, in sicer 9. in 16. marca.

## Veselimmo se brez alkohola

Letošnja akcija 40 dni brez alkohola poteka pod geslom Smej se. Z njim spodbujajo k odprtosti in iskanju načinov, da bi se znali veseliti brez alkohola – tako v domačem kot širšem družabnem okolju.

MAŠA LIKOSAR

**Ljubljana** – Z akcijo 40 dni brez alkohola želijo soorganizatorji Slovenska karitas, Javna agencija RS za varnost prometa, NIJZ in Med. Over.Net s podporo pridruženih organizacij zmanjšati število stisk zaradi alkohola in opozoriti, da čezmerno uživanje alkohola povzroča nasilje, prometne nesreče in bolezni. »Z odpovedjo alkoholu izrazimo solidarnost do vseh, ki trpijo zaradi alkohola,« je na novinarski konferenci ob začetku akcije dejal generalni tajnik Slovenske karitas Peter Tomažič.

Direktor Javne agencije RS za varnost prometa Jože Hribar je predstavil problematiko alkohola v prometu. »Zloraba alkohola v prometu vsako leto botruje okrog 1500 prometnim nesrečam, ki praviloma prinašajo težke poškodbe, invalidnost, smrt in zaznamujejo premnoge družine. Zelo skrb vzbujajoče je, da več kot tretjina



Z akcijo, ki poteka od 2. marca do 16. aprila, želijo izraziti solidarnost in sočutje z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola v družinah, prometu in na področju zdravja. / Foto: Primož Pičulin

voznikov, ki povzročijo smrtno prometno nesrečo, vozi pod vplivom alkohola,« je pojasnil Hribar. Lani so bili po njegovih besedah vsi povzročitelji smrtnih prometnih nesreč moški, stari od 45 do 64 let, najmlajša med smrtnimi žrtvami pa sta bila mladostnika, stara 15 in 16 let, oba pod vplivom alkohola, ki sta prometno nesrečo tudi povzročila. »V letu 2021 se je zaradi

alkoholiziranih povzročiteljev pripetilo 1.513 prometnih nesreč oziroma 11 odstotkov več kot v letu 2020. Povečanje beležimo tudi pri številu prometnih nesreč s telesno poškodbo in smrtjo, in sicer za 16 odstotkov. Skupaj je v prometnih nesrečah, ki jih je povzročil alkoholiziran udeleženec, umrlo 37 udeležencev oziroma 37 odstotkov več kot v letu 2020,« je še dodal.

Karmen Henigsman, psihologinja z NIJZ, je poudarila problematiko pitja alkohola, ki se je v obdobju epidemije covid-19 še poslabšala. Po njenih besedah vsak dan zaradi vzrokov, povezanih izključno s pitjem alkohola, umrejo tri osebe. S pitjem alkohola so povezani tudi stroški države, ki so v letih od 2012 do 2016 na letni ravni v povprečju znašali 228 milijonov evrov. »Raziskava NIJZ SI-PANDA, ki spremlja stanje v različnih obdobjih epidemije covid-19, razkriva, da je od 7,9 do 13,9 odstotka odraslih prebivalcev v Sloveniji v času epidemije pilo več alkoholnih pijač kot pred epidemijo. Porast je še najbolj očiten v starostni skupini od 18 do 29 let, kjer je približno petina posameznikov poročala o večji količini popitja alkohola v obdobju epidemije,« je dejala Henigsmanova in dodala, da je registrirana poraba alkohola leta 2020 znašala 9,8 litra čistega alkohola na prebivalca.





# Končujetejo energetska sanacijo

V Šolskem centru (ŠC) Kranj so se lani poleti lotili obsežne energetske sanacije vseh njihovih šolskih stavb. Po prenovi obeh glavnih objektov na Kidričevi cesti in Cesti Staneta Žagarja bo zdaj prišel na vrsto še prizidek nekdanje tekstilne šole.

MATEJA RANT

**Kranj** – Energetska sanacijo prizidka na Cesti Staneta Žagarja bodo tako kot obe lanske naložbi izvedli v obliki javno-zasebnega partnerstva po modelu energetskega pogodbeništvu. Tako so že pridobili tudi soglasje vlade za sprejem odločitve o ugotovitvi javnega interesa za sklenitev javno-zasebnega partnerstva za izvedbo projekta energetske sanacije Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole Kranj – objekt B. V projekt so vstopili skupaj s Srednjo šolo Izola, da bi lahko kandidirali tudi za nepovratna sredstva države, je pojasnil direktor ŠC Kranj Jože Drenovec.

»Že lani smo izvedli energetska sanacijo obeh glavnih šolskih objektov na Kidričevi cesti in Cesti Staneta Žagarja, ostal pa nam je še prizidek, v kar bo treba vložiti še okrog tristo tisoč evrov,« je razložil Drenovec in dodal, da se nadejajo tudi nepovratnih sredstev v višini okrog 120 tisoč evrov, kar predstavlja približno štirideset odstotkov vrednosti naložbe. »Objekt bo dobil novo fasado, zamenjali bomo stavbno pohištvo, poskrbeli za sodobno razsvetljavo in optimizirali sistem ogrevanja.«



Lani so že poskrbeli tudi za celovito energetska sanacijo šolske stavbe na Kidričevi cesti.

Toplotno postajo so sicer posodobili že v času lanske obsežne sanacije glavnega objekta. »Ker je objekt spomeniško zaščiten, nismo mogli posegati v fasado, smo pa zamenjali vse stavbno pohištvo v skladu z željami in zahtevami spomeniškega varstva, po celotni stavbi posodobili razsvetljavo in zamenjali energent.« Naložba je bila vredna dober milijon evrov. Še obsežnejša dela so izvedli na Kidričevi cesti,

njihova vrednost je znašala kar tri milijone evrov. Poleg energetske sanacije šolskega objekta so namreč obnovili tudi tamkajšnjo športno dvorano. »Tudi v tem primeru je šlo za javno-zasebno partnerstvo. Pridobili smo nepovratna sredstva države, ostalo pa je bil vložek zasebnega partnerja, ki se poplačuje skozi prihranke energije,« je razložil Drenovec. Ob tem z veseljem ugotavlja, da so v letošnji zimi krepko

presegli načrtovane rezultate, saj so bili prihranki energije kar za dvajset odstotkov višji od načrtovanih.

Po pridobitvi soglasja vlade za projekt dokončanja energetske sanacije bo zdaj sledilo povabilo zasebnim partnerjem za izvedbo del. »Na podlagi preteklih preverjanj smo že ugotovili interes potencialnih investitorjev, izvajalca pa bomo izbrali na javnem razpisu,« je razložil Drenovec.

# NLB kupila Sberbank banko

1. stran

Na spremembo lastništva banke so se odzvali tudi v Sberbank, kjer so v sporočilu za javnost zapisali, da so z NLB dobili močnega lastnika, hkrati pa so se zahvalili komitentom za razumevanje. »Vesela in ponosna sem na zaposlene v banki, saj nam je s skupnimi prizadevanji uspelo izjemno dobro prebroditi to turbulentno obdobje. Ves trud je danes že poplačan z odzivi naših komitentov, kar nas neizmerno veseli,« pa je dejala Jana Benčina Henigman, predsednica uprave banke, ki se tudi zahvaljuje komitentom za zaupanje in

potrpežljivost, kakor tudi vsem, ki so sodelovali pri procesu oblikovanja rešitve.

»V Banki Slovenije ob tem poudarjamo, da smo z omejenjo rešitvijo ohranili finančno stabilnost v Sloveniji, brez obremenitve drugih bank ali državnega proračuna,« pa so se na potezo NLB odzvali v Banki Slovenije, kjer so ponovno poudarili, da je bila Sberbank edina banka v slovenskem bančnem sistemu z ruskim lastništvom. Kot je znano, se je namreč Sberbank znašla v negotovem položaju po začetku ruske invazije na Ukrajino in zaradi uvedenih sankcij, kar je omajalo stabilnost poslovanja banke.

## Delavnica izdelovanja barčic

**Kropa** – Na predvečer gregorjevega bodo tudi letos po bajerjih in potokih zaplavale barčice, ki so predvsem v krajih z železarsko tradicijo že od nekdaj zaznamovale čas, ko se zima prevesi v pomlad in dnevi postajajo daljši. Ker bodo letos te priljubljene etnološke prireditve spet lahko potekale v živo, Kovaški muzej Kropa v sodelovanju z društvi v soboto, 5. marca, ob 10. uri v mali dvorani Kulturnega doma Kropa za otroke vseh starosti organizira brezplačno delavnico izdelovanja barčic. Pri izdelavi bodo uporabljali materiale, ki se v gospodinjstvu običajno zavržejo, tako da bodo izdelki trajnostni.

## Postno romanje na Brezje

**Brezje** – V tradicionalno vseslovensko akcijo »40 dni brez alkohola«, ki se je začela v sredo, 2. marca, in bo trajala do 16. aprila, se z romanjem zasvojenecem z alkoholom, njihovih svojcev in tistih, ki so se odločili za postno akcijo, vključuje tudi Katoliška cerkev. Romanje bo v soboto, 5. marca. Ob desetih bo v baziliki somaševanje, ki ga bo vodil opat cistercijanskega samostana v Stični pater Maksimilijan File.

# Urejajo okolico cerkve v Crngrobu

Občina Škofja Loka je pred kratkim začela urejati okolico cerkve v Crngrobu, postavili pa bodo tudi dve klopi in meditativna sedala, stojalo za kolesa ter informacijsko tablo.

VILMA STANOVNIK

**Škofja Loka** – Na Občini Škofja Loka so se odločili, da poskrbijo za trajnostno ureditev dostopnih površin in postavitev urbane opreme pred cerkvijo. Tako bodo položili kamnite pohodne plošče, postavili dve klopi in meditativna sedala, stojalo za kolesa ter informacijsko tablo. Dela so se že začela, njihova vrednost pa je devet tisoč evrov.

Romarska cerkev Marijinega oznanjenja v Crngrobu velja za eno izmed najlepših gotskih cerkva na Slovenskem in predstavlja kulturni spomenik državnega pomena v smislu sinteze arhitekture, razvoja srednjeveških stenskih poslikav in notranje opreme, zlasti zlatih oltarjev in

dragocenih obnovljenih baročnih orgel, ter sodi med izbrane sakralne spomenike Slovenije. »Naša sakralna in kulturna dediščina in umetnost bosta tako postali še bolj dostopni in bolj

privlačni, tako za domačine kot za turiste oziroma obiskovalce od vsepovsod,« pojasnjujejo na škofjeloški občini.

Trajnostna ureditev okolice cerkve bo potekala v

sklopu projekta Crngrob naokrog, ki ga Občina Škofja Loka vodi skupaj s projektnimi partnerji Razvojno agencijo Sora, Javnim skladom za kulturne dejavnosti, OI Škofja Loka, Kulturno-zgodovinskim društvom Lonka Stara Loka, Loškimi muzejem in Župnijo Stara Loka in se sofinancira iz Programa razvoja podeželja.

Poleg fizične ureditve okolice cerkve želijo znova poudariti izjemno ambientalno umestitev cerkve in njen kulturni pomen. V sklopu projekta so zato pripravili tudi niz kulturnih vsebin, programov in dogodkov, ki med drugim vključujejo vodene ogledne, razstavo predmetov v njihovem izvornem okolju, koncerte in tematske poti.



Dela za ureditev okolice cerkve v Crngrobu so se že začela.



Iščemo novega sodelavca

Šofer tovornih vozil m/ž  
za prevoz gradbenega materiala  
(LKW-Fahrer/in im Baustoffbereich)

Kraj zaposlitve: Pokrče/Poggersdorf pri Celovcu.  
Delo je za polni delovni čas.

Vaša kvalifikacija:

- vozniško dovoljenje kat. C + E
- dovoljenje za opravljanje dvigala
- veljavna vozniška kartica in dovoljenje C95
- ustrezne delovne izkušnje in dobro znanje nemščine

Nudimo vam:

- zaposlitev v vrhunskem podjetju za nedoločen čas
- pestro delo v sklopu angažirane delovne ekipe
- mesečno plačo na osnovi 38,5-urnega delovnega tedna po kol. pogodbi 2.205,00 evrov bruto; v primeru ustreznih kvalifikacij in delovnih izkušenj plačamo tudi več; nudimo vam tudi dodatne ugodnosti

Želite biti z nami uspešni? Potem se veselimo vaše vloge z življenjepisom in fotografijo preko naše spletne strani: [lagerhausjobs.at](http://lagerhausjobs.at).

“UNSER LAGERHAUS” WARENHANDELSGESELLSCHAFT m.b.H  
+43 463 3865 617 | Christian Greschitz | [lagerhausjobs.at](http://lagerhausjobs.at)





## Z rebalansom povečali prihodke

V letu 2022 so v Medvodah usmerjeni v gospodarsko javno infrastrukturo in družbene dejavnosti.

MAJA BERTONCELJ

**Medvode** – Medvoški občinski svetniki so sprejeli rebalans proračuna za leto 2022. Proračun je bil sprejet marca lani.

»V rebalansu proračuna je temeljna proračunska usmeritev in usmeritev načrta razvojnih programov pospeševanje razvojnih tokov in izboljšanje kakovosti življenja ljudi. Investicijska vlaganja sledijo temu cilju. Obdobje leta 2022 je še vedno usmerjeno v področje gospodarske javne infrastrukture (ureditev kolesarskih povezav, rekonstrukcija cest, ureditev komunalne infrastrukture, ureditev krožišč ...) in družbenih dejavnosti (izgradnja prizidka k vrtcu v Smledniku, dokončanje rekonstrukcije OŠ Simona Jenka, priprava projektov za novo OŠ Preska, sofinanciranje gradnje OŠ Jela Janežiča ...). Nujen pogoj za gospodarsko rast je tudi v zagotavljanju ustrezne prostorske dokumentacije in v nadaljevanju aktivne zemljiške politike,«

pojasnjujejo. V rebalansu letošnjega proračuna znašajo prihodki dobrih 21,2 milijona evrov in se povečujejo glede na sprejeti plan za leto 2022 za skoraj 19 odstotkov. Odhodki z odplačilom dolga so načrtovani v višini dobrega 25,4 milijona evrov. Načrtovani proračunski primanjkljaj za leto 2022 je slabega 3,6 milijona evrov. Za financiranje salda računa financiranja in računa finančnih terjatev in naložb je upoštevan prenos sredstev v višini dobrega 4,2 milijona evrov.

Letos načrtujejo dobrega 2,2 milijona evrov prihodkov iz sredstev proračuna Evropske unije, kar je dobrega 1,7 milijona evrov več, kot je bilo v lani sprejetem proračunu. Dobrega 1,2 milijona evrov je za projekt Čisto zate in dobrih 818 tisoč evrov za kolesarsko pot Medvode–Pirniče–Vikrče iz kohezijskega sklada. Iz sredstev proračuna EU za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike pa načrtujejo dobrih 183 tisoč evrov za projekt komasacije ter dobrih 50 tisoč evrov za projekte LAS.

### Uspešne krvodajalske akcije

**Škofja Loka** – Prejšnji teden je Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Škofja Loka pripravil krvodajalske akcije. V ponedeljek je potekala v Železnikih, od torca do četrtka pa so bile krvodajalske akcije v Škofji Loki. »Krvodajalske akcije so bile zelo uspešne. V tem tednu je prišlo na odvzem krvi kar 841 krvodajalk in krvodajalcev, če prištejemo še Žiri, kjer sta bili krvodajalski akciji v januarju, pa v tem letu beležimo že 1088 odvzemov,« je sporočila sekretarka Rdečega križa Slovenije – Območnega združenja Škofja Loka Fani Mikš.



### Napovedujejo občasno merjenje hitrosti

**Radovljica** – Po odprtju obnovljenega odseka Gradnikove ceste v Radovljici je bilo na tej cesti zaznanih več kršitev omejitve hitrosti vožnje. Da bi preprečili pogoste prekoračitve dovoljene hitrosti in s tem prispevali k boljši prometni varnosti, je občina pri Šlandrovem domu postavila ohišje, v katerem bo občasno nameščen radar, so sporočili z radovljiške občinske uprave. Meritve hitrosti bo izvajal medobčinski inšpektorat in redarstvo.

## Investicija, ki jo dolgo čakajo

Podpisana je pogodba za rekonstrukcijo ceste in gradnjo vodovoda v naselju Žlebe.

MAJA BERTONCELJ

**Medvode** – Občina Medvode začenja dolgo pričakovano rekonstrukcijo ceste in gradnjo vodovoda v naselju Žlebe, med podjetjem Hit Pless in kmetijo Malenšek.

Župan Občine Medvode Nejc Smole je v ponedeljek z direktorjem podjetja Lavaco Petrom Kukovičem podpisal pogodbo za izvedbo del. »Začenjamo eno najtežje pričakovanih in najbolj potrebnih obnov cest v naši občini. Tudi v ta konec Polhograjcev bomo pripeljali infrastrukturo 21. stoletja. Projekt bo zahteven, največji letos na področju cest v občini. Veliko vlogo je odigral gradbeni odbor. Leta so se trudili s pridobivanjem soglasij, pripeljali projekt tako daleč, da lahko podpisujemo pogodbo. Na žalost stoo odstotnega soglasja še ni. Občinski svet je dal zeleno luč za začetek postopka razlastitve v primeru enega lastnika. Še vedno verjamem, da bo pretehtala pomembnost projekta, zavedanje, da takšen projekt potrebujemo vsi, in bo



**Dobri kilometer ceste, ki je v zelo slabem stanju, bo popolnoma prenovljen in razširjen najkasneje letos jeseni.** / Foto: Peter Košenina

stvar rešena drugače,« je pojasnil župan Nejc Smole. Če ne bo mogoče do izvedbe skleniti dogovora, bo po zaključku projekta pločnik na nekaj mestih prekinjen. Veselje je ob podpisu pogodbe izrazil tudi Boštjan Štrukelj, predstavnik leta 2006 ustanovljenega gradbenega odbora, ki si je dolgo prizadeval za usklajevanje želja in pridobitev potrebnih zemljišč.

V sklopu rekonstrukcije ceste občina načrtuje tudi rekonstrukcijo cestnih priključkov občinskih javnih poti na lokalno cesto znotraj območja, zgradili bodo nov pločnik s prehodi za pešce, novo vodovodno omrežje, zgrajeno bo tudi optično omrežje. Z izgradnjo novega vodovoda začenjajo tudi reševanje problematike vodoskrbe na tem območju,

ki se trenutno oskrbuje z vaškimi vodovodom. Po rekonstrukciji bo imela cesta dva vozna pasova v skupni širini pet metrov in pol metra banke, pločnik pa bo širok 1,2 metra.

Dobri kilometer ceste, ki je v zelo slabem stanju, bo popolnoma prenovljen najkasneje letos jeseni. Vrednost investicije je slabih 818 tisoč evrov.

## Za Starološki grad je več kupcev

Po izteku roka so minulo sredo odprli tri ponudbe kupcev, ki se zanimajo za nakup Starološkega gradu v Škofji Loki, ki je bil leta 1999 razglašen za kulturni spomenik državnega pomena.

VILMA STANOVNIK

**Škofja Loka** – Zadnja javna dražba za prodajo Starološkega gradu in nekaterih pripadajočih nepremičnin je bila maja leta 2018. Takrat je bila cena 190 tisoč evrov. Gradu in okoliškega zemljišča takrat niso prodali, na začetku letošnjega leta pa se je država kot lastnica znova odločila, da proda grad z ožjo okolico in dvoriščnim objektom delavnice, ki je sicer razglašen za nacionalno kulturno dediščino, vendar zadnja leta sameva.

Upravlja ga Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka, kjer so do prejšnjega tedna zbirali ponudbe zainteresiranih, javno



**Starološki grad naj bi že aprila dobil novega lastnika.**

odpiranje pa je potekalo minulo sredo. Tokrat izklicna cena je bila 175 tisoč evrov. »Pravočasno so na naš naslov prispeli tri ponudbe. Vse so imele pravilno

izpolnjeno dokumentacijo, kar pomeni, da smo dobili tri popolne ponudbe. Najugodnejši ponudnik je podal kupno ceno 194 tisoč evrov,« je povedala direktorica CSS

Silva Košnjek in pojasnila, da so sedaj po zakonu dolžni Občino Škofja Loka uradno zaprositi za izjavitve glede morebitnega uveljavljanja predkupne pravice pod pogoji, kot so bili navedeni v javnem razpisu. Tako naj bi bilo do aprila jasno, kdo bo nov lastnik Starološkega gradu, ki sameva že od leta 2008.

»Pretehtali bomo naše interese in pa programe, ki bi jih lahko imeli v Starološkem gradu. Dejstvo je, da bo treba prostore gradu prenoviti, kar je velik strošek in odgovornost. O vsem tem se bomo odločili v naslednjih dneh oziroma v postavljenem roku,« je pojasnil škofjeloški župan Tine Radinja.

## Odprti ateljeji kranjskih likovnikov

IGOR KAVČIČ

**Kranj** – V Mali galeriji Likovnega društva Kranj v marcu poteka mesec Odprtih ateljev. Letos so k sodelovanju

povabili pet članov, ki bodo razstavili svoja dela, hkrati pa bodo predstavili svoje ustvarjalne procese in likovne tehnike. Tako bo do sobote v galeriji gostoval

slikar Lojze Kalinšek, 8. in 9. marca se boste v galeriji lahko srečali s slikarjem Klavdijem Tutto, med 10. in 12. marcem bo v galeriji ustvarjala oblikovalka nakita

Nataša Druškovič, od 15. do 19. marca ji bo sledil ilustrator Mitja Bokun, zadnja pa vas bo med 22. in 26. marcem v Mali galeriji pričakovala Klementina Golija.



# Chef tradicije je Uroš Gorjanc

Gastronomski vodnik Gault & Millau Slovenija je pred nekaj dnevi razglasil najboljše ocenjene restavracije in prejemnike posebnih nagrad Gault & Millau Slovenija za leto 2022.

ALENKA BRUN

**Ljubljana** – Razglasitev najboljših je ponovno potekala na spletu, več pa bo znana v drugi polovici marca, ko izide tudi letošnji vodnik Gault & Millau Slovenija 2022. Zavidljive štiri kape, ki potrjujejo vrhunskost, so uspešno ohranile Gostilna pri Lojzetu (Vipava), Hiša Denk (Zgornja Kungota), Ošterija Debeluh (Brežice), restavraciji Mak (Maribor) in Strelec (Ljubljana) ter Hiša Franko (Staro selo pri Kobaridu). Najboljšim sta se pridružili še restavraciji Pavus (Grad Tabor, Laško) in Grič (Šentjošt nad Horjulom). Naziv chefa leta je šel v roke promotorju divje hrane na slovenskem Marku Pavčniku iz restavracije Pavus; chef prihodnosti je s svojim kuhanjem izven okvirov postal

ambasador Istre Filip Matjaž iz portoroške Restavracije COB, medtem ko je lovorika za chefa tradicije odšla nazaj na Gorenjsko: naziv je prejel Uroš Gorjanc iz Gostilne Krištof v Predosljah. Ta je stičišče in povezovalni element okoliških kmetov ter pridelovalcev vsega lokalnega, ekološkega, trajnostnega, pravijo pri vodniku. Mlada talenta sta postala Marko Mahajne in Marko Vršič iz Galerije okusov iz Novega Celja, je pa tudi kategorija najboljši POP letos postregla z dvema zmagovalcema: prvi je ljubljanski Dvorni bar, druga pa kobariška Hiša Polonka. Najboljši natakarsommeiler tokrat prihaja iz novomeške Hiše Fink in sliši na ime Gregor Kren, ljubljanska Zebra Patisseries pa si je prislužila naziv najboljše slaščičarne.



Chef tradicije Uroš Gorjanc / Foto: arhiv izbora (Cveto Sonc)

# Ploh jih je pošteno namučil

URŠA PETERNEL

**Planina pod Golico** – V Planini pod Golico so na pustni torek obudili star običaj vleke ploha, saj se od božiča do pusta v vasi ni omogočilo nobeno dekle. Dogodek so organizirali rovtarski fantje, ki so 24-metrsko smreko ročno s cepini vlekli po vasi kot v posmeh dekletom. Spredaj je bil fantovski prapor, za spodbudo in dobro voljo je s harmoniko skrbel Aleš Jakopič, fantje so tudi zapeli. Ploh so zatem na dražbi prodali, izkupiček pa je šel po stari ljudski navadi za zapitek in pustno zabavo. Ploh so spredaj namazali z zaseko in domača neporočena dekleta so ga morala za kazen poljubiti, a so le redka zbrala pogum za to. Običaj vleke ploha ima v Planini pod



Ploh je vaške fante pošteno namučil. / Foto: Nik Bertonec

Golico dolgoletno tradicijo in sega v čas po drugi svetovni vojni, redno so običaj

izvajali v letih od 2009 do 2016. Vleka ploha je vpisana v register nesnovne kulturne

dediščine, med gorenjskimi kraji s to tradicijo pa je tudi Planina pod Golico.

## Začenja se novi sklop delavnic Kuham domače

**Begunje** – Razvojnica Zgornje Gorenjske prihodnji teden začne letošnji sklop priljubljenih kuharskih delavnic Kuham domače, za začetek v občini Radovljica in Kranjska Gora. Delavnice bodo letos izvajali v sodelovanju s kuharskima mojstrima: Alešem Tavčarjem (Gostišče Draga) in Dejanom Trkuljo (Triangel Boutique Hotel Gozd - Martuljek), seveda ob sodelovanju lokalnih dobaviteljev. Prva delavnica bo v sredo, 9. marca, ob 17. uri, ko bo Aleš Tavčar pokazal, kako pripraviti divjačino in polento iz trdinke. Udeležba bo že mogoča v živo, a je število mest omejeno, zato imajo pri prijavi prednost občani občine, v kateri poteka delavnica. Delavnice bo še vedno mogoče spremljati tudi po spletu. Do poletja bodo pripravili še dve delavnici v Dragi ter pet v Gozdu - Martuljku, kjer bo prva 22. marca, kmalu pa tudi na Bledu, v Gorjah in na Jesenicah.

## V Preddvoru začinjajo pogovorne večere

**Preddvor** – In sicer že danes, v petek, 4. marca, ob 18. uri v dvorani preddvorskega kulturnega doma. Letos bodo pogovorni večeri potekali vsak petek in bodo tematsko razdeljeni v štiri sklope. Prvo srečanje bo namenjeno predstavitvi ustvarjalcev dokumentarno-igranega filma Ovčarstvo v preddvorskih gorah. Na dogodku bosta prisotna scenarist, režiser in snemalec filma Slavko Prezelj in snemalka ter montažerka Petra Lombard Premru. Film so lani ustvarjali prizadevni člani KUD Matije Valjavca Preddvor, z glavnima ustvarjalcema pa bo pogovor tekkel o zbiranju dokumentarnega gradiva in o poteku večmesečnega snemanja. Pogovor bo vodila Ivka Sodnik, popestrili pa ga bodo z odlomki iz filma. Film si lahko v celoti ogledate jutri, 5. marca, ob 19. uri v dvorani preddvorskega kulturnega doma. Organizatorji obiskovalce prosijo, da v dvorani nosijo maske.

PREŠERNOVO  
GLEDALIŠČE

52.

teden  
slovenske  
drame

the week of  
slovenian  
drama

27. 3.–8. 4. 2022

Gorenjski Glas

21  
22 www.tsd.si



# zdravje & lepota

## Zdravnik na olimpijskih igrah

Vodja medicinske ekipe na olimpijadi v Pekingu je bil pulmolog Matjaž Turel z Bleda.

URŠA PETERNEL

Zdravnik Matjaž Turel z Bleda je bil na nedavnih olimpijskih igrah v Pekingu vodja medicinske ekipe. Po specializaciji je internist pulmolog, zaposlen na Kliničnem oddelku za pljučne bolezni in alergijo Interne klinike UKC Ljubljana, a ima rad šport in se ob rednem delu ukvarja tudi z medicino športa. Tako so bile to že njegove četrte olimpijske igre, a zaradi covida-19 hkrati zelo drugačne od vseh prejšnjih. Že priprave so bile povsem drugačne, poudarja, saj je

nal prisotnost virusne RNA." Kmalu po prihodu pa so odkrili tudi tri sveže okužbe v slovenski ekipi, okuženi so bili poslani v izolacijski hotel. "Z njimi smo bili ves čas v telefonskem stiku in jim nudili predvsem podporo. Na srečo so bile okužbe blage oziroma skoraj asimptomatske..."

Kot je povedal Turel, je vsak od zdravnikov v bloku, kjer so bivali, imel prostor za svojo ambulanto, v vsaki olimpijski vasi pa je bila poliklinika z različnimi specialističnimi ambulantom, vključno z ambulanto za kitajsko tradicionalno medicino, laboratorijem,



Zdravnik Matjaž Turel s Timom Mastnakom / FOTO: OSEBNI ARHIV

bilo treba izpolnjevati zahtevne protokole testiranja, vnašati podatke v aplikacije, pisati številna elektronska sporočila ...

"Vse skupaj se je nadaljevalo ob prihodu na igre, saj so kitajski organizatorji pripravili izredno natančne protokole testiranja – vsi smo morali vsak dan opraviti PCR-test –, gibanja v zaprti zanki in preventivnih ukrepov," je dejal. "Odvzem brisov je bil tako kakovosten, da je pri kar nekaj članih naše reprezentance, ki so v januarju preboleli okužbo in so bili na obveznih PCR-testih pred odhodom negativni, test še vedno zaz-

ultrazvokom, rentgenom in računalniško tomografijo ter v dveh vaseh tudi magnetno resonanco.

"Zdravniki smo bili poleg dela v ambulanti, ki je na voljo 24 ur na dan, prisotni tudi na treningih in tekmah. Na srečo, razen že omenjenih težav s covidom, drugih resnejših poškodb ali bolezni pri članih naše reprezentance ni bilo." Kot je poudaril Turel, zdravniki na igrah nudijo tudi psihološko podporo ter dajejo navodila glede prehrane in hidracije, zavedajoč se, da je zdravje športnikov pomemben del poti do uspeha na tekmovanjih.

## Raka ni manj, le odkrit ni

URŠA PETERNEL

Na Onkološkem inštitutu Ljubljana opozarjajo, da se je zaradi epidemije covida-19 v zadnjih dveh letih

zmanjšalo število odkritih primerov raka. A to ne pomeni, da je raka manj, le število napotitev na prvi onkološki pregled se je zmanjšalo. "Bolnikov z

rakom ni manj, le odkrivali jih bomo pozneje. Če bolniki pridejo do zdravnika v napredovalih stadijih bolezni in se zdravljenje raka začne z zamudo, lahko

namreč pričakujemo slabše izide zdravljenja," poudarjajo in pozivajo prebivalce, naj skrbijo za zdrav življenjski slog, sodelujejo v presejalnih programih, ob sumljivih simptomih in znakih raka pa naj se takoj obrnejo na osebnega zdravnika.



gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

## Holesterol in statini

Ciljne vrednosti holesterola pogosto ni mogoče doseči le s prehrano z malo maščobami in spremembo načina življenja, zato je potrebno zdravljenje z zdravili.

### Zakaj je kopičenje holesterola v krvi lahko nevarno

Holesterol je večinoma sestavljen iz holesterola HDL (dobrega) in holesterola LDL (slabega). Visoka raven slabega holesterola se največkrat pojavi brez znakov. Kopičenje maščob v žilni steni, kar imenujemo tudi maščobne obloge ali lehe ali plaki, se razvija počasi. Če se arterija popolnoma zamaši, lahko nastopi srčni infarkt ali možganska kap. Pomembni dejavniki tveganja so: kajenje, zvišan krvni tlak, sladkorna bolezen, kronična ledvična bolezen, slaba prehrana, debelost, čezmerno uživanje alkohola, premalo gibanja, srčno-žilna obolenja pri drugih družinskih članih. Na osnovi teh dejavnikov lahko ocenimo verjetnost, da pri osebi v naslednjih petih do desetih letih nastopi srčni infarkt ali možganska kap.

### Kaj je treba vedeti o zdravilih za znižanje zvišane ravni holesterola v krvi

Tudi med zdravljenjem z zdravili za znižanje zvišane vrednosti holesterola in maščob v krvi je treba nadaljevati ustrezno prehrano in zdrav način življenja.

Zdravnik izbere zdravilo in odmerek za posameznega bolnika. Pri tem upošteva ciljno vrednost holesterola, sočasno uporabo zdravil ter prisotno ledvično, jetno ali drugo obolenje. Pri osebah s povečanim tveganjem za srčne bolezni se lahko statini uporabljajo za zniževanje tveganja, čeprav je raven holesterola v krvi normalna.

Zdravila za zniževanje ravni holesterola po uvedbi zdravljenja praviloma jemljemo vse življenje. Najbolje je, da jih bolnik jemlje vsak dan ob istem času. Ob prenehanju jemanja se raven holesterola in s tem tveganje za bolezni srca in ožilja hitro znova zviša.

Na voljo je več zdravil, ki po različnih mehanizmih znižajo zvišane ravni holesterola in/ali maščob. Najpogosteje uporabljamo t.i. statine, ki v jetrih zavrejo nastanek holesterola. Med seboj se razlikujejo tudi po moči učinka ne glede na jakost zdravila, zato naj jih bolniki med seboj ne primerjajo ali si jih celo posojajo. Najpogostejši neželeni učinki statinov so bolečine v mišicah, ki pa jih je treba ustrezno ovrednotiti. Ob nastopu neželenih učinkov ali ko bolnik ne doseže ciljnih vrednosti, se zdravnik lahko odloči tudi za zamenjavo statina ali prilagoditev odmerka. Statini so lahko tudi kombinirani v zdravilih za zniževanje povišanega krvnega tlaka. Na voljo so tudi isti statini različnih proizvajalcev, ki so medsebojno zamenljivi. V teh primerih je potrebna previdnost, da ne pride do sočasnega zdravljenja z več statini. O tem bolnika posebej opozorimo tudi v lekarni.

### Ali lahko uporabimo druge izdelke, ki ugodno vplivajo na raven maščob v krvi

Ti izdelki so praviloma namenjeni dopolnjevanju ukrepov zdravega življenjskega sloga in niso namenjeni bolnikom z zgoraj omenjenimi dejavniki tveganja za srčno-žilno bolezen oziroma preprečitev (ponovitve) srčnega infarkta ali možganske kapi.

Opažamo pogosto zmotno mišljenje, da so naravni statini oziroma rastlinski steroli manj škodljivi in brez stranskih učinkov, ker so naravnega izvora. Naravni statin – monakolin K iz rdečega riža – je pravzaprav lovastatin, ki je enaka učinkovina kot v zdravilu, za katero je potreben zdravniški recept. Priporočeni dnevni odmerek lovastatina v teh izdelkih je nizek v primerjavi z odmerkom, priporočenim v zdravilih. Kljub temu ne moremo izključiti nastopa neželenih medsebojnih delovanj z drugimi zdravili in neželenih učinkov. Predvsem pa je pomembno, da s temi izdelki pri bolnikih s povečanim tveganjem praviloma ne moremo doseči ciljnih vrednosti holesterola.

Na voljo so tudi izdelki z drugimi aktivnimi sestavinami in/ali zdravilnimi rastlinami, ki z različnimi mehanizmi zmanjšajo raven holesterola in maščob v krvi. Njihov učinek je majhen in so zato primerni le za osebe, ki lahko že s spremembo načina življenja ter prehrane uravnavajo ravni holesterola in maščob v krvi. Tudi ti izdelki niso namenjeni bolnikom s povečanimi tveganji ali kot nadomestilo za zdravilo, predpisano na recept.

Več informacij o koristih in tveganjih pri uporabi zdravil in drugih izdelkov za uravnavanje ravni holesterola lahko dobite tudi v lekarni. Lahko se dogovorite tudi za pripravo osebne kartice zdravil ali se odločite za osebni pogovor s farmacevtom, kar je storitev, ki jo imenujemo pregled uporabe zdravil.

Mag. Nina Pisk, mag. farm. spec.

Prebudite v koži  
**POMLAD**

s kozmetiko Galenskega laboratorija  
Gorenjskih lekarn



[www.gorenjske-lekarnice.si](http://www.gorenjske-lekarnice.si), [info@gorenjske-lekarnice.si](mailto:info@gorenjske-lekarnice.si)

**Lekarniške enote:** Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddivor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Trzič, Železniki, Žiri, Žirovnica

**Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij**

**Homeopatska zdravila za samozdravljenje** - Za svetovanje se predhodno naročite.





## SVETOVNI DAN

## Dragi oče posebnega otroka!

»Že res, da si se ob novici, da imaš posebnega otroka, počutil prestrašenega in zbeganega, morda si bil tudi jezen, a vеди, da bo tvoj otrok iz tebe izvabil najboljše, čudovitost, za katero nisi niti vedel, da jo nosiš v sebi.«

URŠA PETERNEL

Dve tvegane februarja, ki je najbolj redek dan na koledarju, zaznamujemo tudi mednarodni dan redkih bolezni. Na ta dan želijo po vsem svetu spomniti javnost na številne redke bolezni in težave, s katerimi se spopadajo bolniki. Redke bolezni prizadenejo od šest do osem odstotkov ljudi po svetu.



Očete je podprl igralec Boris Cavazza: "Vedi, da bo tvoj otrok iz tebe izvabil najboljše, čudovitost, za katero nisi niti vedel, da jo nosiš v sebi."

Pri nas k zmanjševanju predsodkov vsako leto na ta dan poziva Zavod 13 s pohodom z rdečimi baloni. Zaradi trenutnih razmer pa so letos pozvali k izražanju podpore vse, da narišejo ali izdelajo svoj rdeč balon in ga prilepijo na okno. Petra Greiner, direktorica Zavoda 13, pravi: »Vsi rdeči baloni na oknih bodo vsem posebnim družinam sporočili, da niso sami in da se duh sprejemanja širi med nami tudi v teh časih.« Rdeč balon simbolizira upanje in ljube-

zen ter označuje posebne otroke v družbi.

Letos so posebej naslovlili posebne očete in zanje so pripravili video posnetek, da bi jim bil v podporo in pomoč. V posnetku nastopajo očete posebnih otrok in eden izmed njih pravi: "Vsak starš pričakuje princesko. In tudi mi, ko smo dobili Lano, smo pričakovali princesko. Princeska je res prišla, a v malo drugačni obliki ..." Drugi oče iskreno pove, kako se je počutil, ko se mu je rodil poseben otrok: "Pre-



Kaj bi danes rekel sebi, ko se mi je rodil posebni otrok? "Usedi se, priveži se, da boš užival to divjo vožnjo, ki te bo čakala v naslednjih letih ..." pravi oče Lane. / FOTO: ZAJEM ZASLONA

strašeno, šokirano, izgubljeno ... to so trije glavni občutki, ki sem jih imel takrat."

Očete je v video posnetku podprl tudi igralec Boris Cavazza, ki jim je med drugim sporočil: "Dragi očete posebnega otroka! Že res, da si se ob novici, da imaš posebnega otroka, počutil

prestrašenega in zbeganega, morda si bil tudi jezen, a vеди, da bo tvoj otrok iz tebe izvabil najboljše, čudovitost, za katero nisi niti vedel, da jo nosiš v sebi." In s tem se strinjajo tudi očete. "Če bi imel drugo možnost, bi pustil enako, ga ne bi zamenjal," pravi eden od očetov.

## Kaj je dobro vedeti o raku jeter

Rak jeter je šesta najpogostejša oblika raka na svetu. Večino (90 %) primarnih rakov jeter v svetu in doma predstavlja hepatocelularni karcinom (angl. HCC) ali jetrnocelični rak.<sup>1,2</sup> Pojavlja se predvsem pri bolnikih s cirozo jeter ali drugimi kroničnimi boleznimi jeter.<sup>3</sup>

Pojavnost raka jeter v Sloveniji NARAŠČA<sup>3,4</sup>

- V Sloveniji je v letu 2018 za rakom jeter na novo zbolelo **231 ljudi**.<sup>11</sup>
- **Moški** zbolejajo **sedemkrat** pogosteje kot ženske.
- Ob diagnozi so stari povprečno med **50 in 60 let**.

Rak jeter je v začetku pogosto TIH<sup>3,4,6</sup>

- V zgodnjem stadiju je lahko **asimptomatski**.
- Običajno ga odkrijemo **naključno** pri ultrazvočnem (UZ) pregledu trebuha pri bolnikih s cirozo, ki jih spremljamo z rednimi UZ pregledi ali zaradi drugih vzrokov.

Večina HCC (85 %) se pojavi v kronično bolnih ali v cirozično spremenjenih jetrih. Ciroza jeter je končna stopnja jetrne okvare in je posledica številnih kroničnih jetrnih bolezni.<sup>2</sup>

Dejavniki tveganja za jetrno okvaro<sup>4,5</sup>

alkoholna bolezen jeter



kronični hepatitis B in C



metabolne bolezni



holestatične bolezni jeter



motnje v krvnem obtoku



bolezni jeter, povzročene z zdravili

Težave ob napredovanju jetrne bolezni<sup>3</sup>

utrujenost, slabše počutje in apetit



bolečina v trebuhu



hitrejši pojav podplutv in krvavitv



nabiranje tekočine v trebuhu



nepojasnjeno hujšanje



zlatenica

## Kako se rak jeter zdravi?

V nekaterih primerih je možno del jeter s tumorjem operativno odstraniti.<sup>8</sup> Tumorsko tkivo se lahko tudi uniči s segrevanjem, kemičnimi snovmi, zamrzovanjem ali električno napetostjo ter prekinitvijo dotoka krvi do tumorja.<sup>9,10</sup> HCC je edini tumor pri človeku, ki ga v določenih skrbno izbranih primerih lahko zdravimo s presaditvijo jeter.<sup>3</sup> V ostalih primerih raka jeter pride v poštev sistemsko zdravljenje z zdravili, kar pomeni, da pride zdravlilo po krvi do vseh organov v telesu. Tovrstno zdravljenje je lahko v obliki tablet, injekcij ali kot intravenska infuzija (IV). Z IV infuzijo se zdravlilo aplicira v žilo, na bolnišničnem oddelku, kar traja določen čas.<sup>5,7</sup>

## Sistemsko zdravljenje raka jeter

V zadnjem času je bilo poleg kemoterapije raziskovanih in odobrenih več zdravil za zdravljenje raka jeter. Pri nekaterih zdravljenjih se zdravila celo kombinirajo. Tukaj je pregled skupin zdravil, ki so na voljo:

Tarčna zdravila<sup>5</sup>

- pogosto uporabljena sodobna peroralna onkološka zdravila,
- z delovanjem na specifične signalne poti v rakavih celicah preprečijo tumorju dovod krvi in hranil,
- pomagajo preprečevati rast in razsoj tumorskega tkiva.

Imunoterapija<sup>7</sup>

- so biološka zdravila, razvita za pomoč pri odkrivanju in za premaganje raka,
- pomaga našemu imunskemu sistemu prepoznati, napadati in uničiti tumorske celice.

Več informacij najdete na [www.rocheprotiraku.si](http://www.rocheprotiraku.si) in [www.europacoloni.si](http://www.europacoloni.si).

Posvetujte se o svoji bolezni in zdravljenju z osebnim zdravnikom ali zdravnikom specializiranim. Informacije, predstavljene zgoraj, ne morejo nadomestiti nasveta zdravnika. Prosimo, upoštevajte, da je povezava do spletne strani tretjih oseb zgolj praktične narave. Roche ne odgovarja za točnost informacij, vsebovanih na spletni strani tretje osebe. Vaša uporaba spletne strani tretjih oseb je na lastno odgovornost ter je predmet določil in pogojev uporabe te spletne strani.

Reference: [1] WHO. Globocan 2018 - Liver cancer fact sheet. Dostopano 29. julija 2020. Na voljo na: <http://gco.iarc.fr/today/data/factsheets/cancers/11-Liver-fact-sheet.pdf>. [2] Llovera J, et al. Hepatocellular carcinoma. Nat Rev Dis Primers. 2016; 2. [3] P. Sirožan and M. Hošava. Onkologija, učbenik za študente medicine. 2018. [4] Novak K. Cirroza jeter. Farmaceutski Vestnik. 2019; 70: 249-32. [5] Babar B, Štarič A, Janjač R, et al. Povzetek zadnjih evropskih smernic za obravnavo hepatocelularnega karcinoma. Gastroenterolog. 2016; 3: 16-38. [6] Fitzmaurice P, Singal AK. Surveillance and Diagnosis of Hepatocellular Carcinoma. Gastroenterol. 2015; 141: 38-46. [7] Hepatocellular Carcinoma: A guide for patients. ESMO Patient Guide Series. 2020. Dostopano 29. julija 2020. Na voljo: <https://www.esmo.org/content/download/304418/605252/1/EN-Hepatocellular-Carcinoma-Guide-for-Patients.pdf>. [8] Ivanec A, Sretnec M, Jagrič T. Hepatocelularni rak - možnost resekcije jeter. Onkologija. 2014; 18(2): 92-96. [9] Hartke J, Johnson M, Ghahri M. The diagnosis and treatment of hepatocellular carcinoma. Semin Diagn Pathol. 2017; 34(2): 153-159. [10] Trotošek B, Bekić M. Electrochemotherapy of Primary Liver Tumors. In Handbook of Electrochemotherapy. Mlakarčič, D., Ed.; Springer: Cham, Švica, 2016. [11] [https://www.onko-ls/za\\_javnost\\_in\\_bolnike/vrste\\_raka/tumorji\\_jeter\\_in\\_zolcnega\\_sistema](https://www.onko-ls/za_javnost_in_bolnike/vrste_raka/tumorji_jeter_in_zolcnega_sistema). Dostopano 9. februarja 2022.

Pripravljeno februar 2022  
M-SI-00000421 (v1.0)



## Debelost je bolezen

URŠA PETERNEL

O debelosti govorimo, ko je indeks telesne mase enak ali večji od 30 kg/m<sup>2</sup>. Svetovna zdravstvena organizacija jo je že leta 1997 uvrstila med bolezni; gre za kronično presnovno bolezen, ki poveča tveganje za nastanek sladkorne bolezni tipa 2, različnih vrst raka ter bolezni srca in ožilja. V sklopu svetovnega dneva debelosti, ki ga zaznamujemo danes, bodo v Splošni bolnišnici Jesenice

postavili stojnico, na kateri bodo skupaj z dijaki Srednje šole Jesenice obiskovalce ozaveščali o pomenu zdrave prehrane in telesne aktivnosti za preprečevanje debelosti. Izvajali bodo tudi tako imenovano bioimpedančno meritev telesne sestave, s katero ugotavljajo stanje prehranjenosti na individualni ravni in analizirajo morebitna odstopanja v telesnem sestavu. Stojnica bo postavljena v pritličju stavbe A med 9. in 12. uro.



Vas muči nespečnost?  
Imate slabši imunski sistem?  
Ste brez energije?  
Ste zaprti?  
Imate bolečine v dihalnem sistemu?  
Imate boleče menstruacije?  
Težave s ščitnico?  
Imate slabo prebavo?  
Želite hitrejšo regeneracijo po poškodbah?  
Imate pogoste glavobole?  
Hormonski disbanjs.

**Naravna, nežna in holistična metoda:**  
**Bownova terapija ali refleksna terapija stopal.**



THEA, Matejka Letnar, s. p., Utik 4a, 1217 Vodice  
031/601-725

Darilo ob predložitvi tega oglasa  
do 15. 3. 2022 - 15% popust.



# NEPREMIČNINE&DOM

## Se obeta konec poceni kreditov

Nizke obrestne mere stanovanjskih kreditov so eden od pomembnih razlogov za veliko povpraševanje po nepremičninah, ki ga spremljamo v zadnjem obdobju. Zato smo tokrat preverili, kakšna je rast kreditov in ali si v prihodnje lahko obetamo zvišanje obrestnih mer.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Kranj, Ljubljana** – Nepremičninski agenti so si enotni, da poleg majhne ponudbe in uvedbe ležarin na višje zneske, ki so jih uvedle že številne banke, k velikemu povpraševanju po nepremičninah, ki smo jim priča v zadnjem času, spodbujajo tudi poceni stanovanjski krediti.

**Obrestne mere so se v zadnjih letih zniževale**

Referenčna obrestna mera se je v zadnjih letih zniževala, s čimer so obrestne mere stanovanjskih kreditov, tako spremenljive kot tudi fiksne, dosegle nizke vrednosti, kar se je ob ugodnih gospodarskih kazalcih, ki smo jih spremljali v zadnjem obdobju, odrazilo tudi v povečanem kreditiranju prebivalstva, predvsem na področju stanovanjskih kreditov. Po analizi, ki so jo ob koncu minulega leta opravili v Zvezi potrošnikov Slovenije, se je spremenljiva obrestna mera za stanovanjski kredit z ročnostjo odplačevanja dvajset let v bankah, ki poslujejo pri nas, gibala

med 1,46 in 1,95 odstotka. Fiksna obrestna mera je bila nekoliko nižja in je pri kreditih z ročnostjo odplačevanja dvajset let dosegla najvišje vrednosti pri 2,66 odstotka. Prav zaradi nizkih obrestnih mer se je marsikateri kreditojemalec odločil za kredit s fiksno obrestno mero, s čimer se zavarujemo pred nihanjem obrestne mere v prihodnje.

**Stanovanjska posojila so se decembra lani medletno zvišala za 9,1 odstotka. Obseg stanovanjskih kreditov je tako dosegel raven skoraj 7,4 milijarde evrov, leto pred tem pa denimo 6,8 milijarde evrov.**

Kot kaže zadnje februar-ska informacija o poslovanju bank Slovenije, so se posojila nebančnemu sektorju tudi v lanskem decembru povečala, in sicer za 181 milijonov evrov, s čimer se je medletna rast zvišala za 6,3 odstotka. Kot ugotavljajo na

Banki Slovenije, gre zvišanje tudi na račun krepitve stanovanjskih posojil, ki se je decembra medletno zvišala za 9,1 odstotka. Decembra predlani je medletna rast stanovanjskih posojil znašala 4,1 odstotka. Obseg stanovanjskih kreditov tako dosega rekordne ravni. Konec lanskega leta je znašal že slabih 7,4 milijarde evrov, leto pred tem pa nekaj manj kot 6,8 milijarde evrov.

**Pričakujejo rast obrestnih mer**

Kako gledajo na rast stanovanjskih kreditov, smo povprašali tudi nekatere banke. Kot so nam sporočili z Gorenjske banke, beležijo zmerno rast kreditov. Dodajajo pa, da je rast izrazitejša v obdobjih, ko v banki pripravijo akcijske ponudbe. Kljub rasti odobrenih kreditov pa pravijo, da kreditojemalci bistvenih težav pri odplačevanju mesečnih obrokov nimajo. »Primere, ki nastajajo, pa obravnavamo individualno s pomočjo moratorijev oz. reprogramov financiranja,« so nam sporočili. Da marsikdo želi ujeti val



Večina si pri nakupu nepremičnin pomaga z najemom stanovanjskega kredita, ki so zaradi nizkih obrestnih mer za zdaj precej poceni. Fotografija je simbolična.

nizkih obrestnih mer, pravijo tudi v NLB. Opažajo, da se stranke v večini odločajo za najem kredita s fiksnimi obrestnimi merami, v zadnjem času se jih tri četrtine odloči za tovrstne kredite. Večjih težav z odplačevanjem kreditov ne opažajo.

Visoka stopnja inflacije v Evropi, ki tudi pri nas že precej presega zastavljen cilj držav evrskega območja in pri nas raste že osem mesecev, pa nakazujejo, da se čas poceni kreditov utegne iztekati. Tudi v Gorenjski banki v prihodnje pričakujejo

postopen dvig obrestnih mer, predvsem na osnovi višjega inflacijskega povpraševanja. Tržne razmere ter denarno politiko centralne banke spremljajo tudi v NLB, kjer pravijo, da se bodo glede na dogajanje ustrezno prilagajali.

## Odprte hiše vabijo k sodelovanju

**Festival, ki bo znova odprl vrata dobri arhitekturi, bo tokrat na sporedu konec maja.**

ALEŠ SENOŽETNIK

**Ljubljana** – Festival Odprte hiše Slovenije v letošnjem letu ponovno pripravlja ogledne odlične slovenske arhitekture. Festival bo tokrat potekal od 27. do 29. maja. Organizatorji pa že vabijo arhitekto, krajinske arhitekto, investitorje in druge udeležence, da k sodelovanju prijavijo realizirane

arhitekturne projekte in zunanje ureditve. Prijave so možne do konca marca, najboljši projekti pa bodo uvrščeni na festival, ki bo potekal v svoji trinajsti izvedbi. Na dogodku si bodo lahko obiskovalci ogledali primere dobre prakse tako v zasebnem lastništvu kot javne zgradbe. Vsako leto je več objektov na ogled tudi na Gorenjskem.

**Uporabimo les**

**Ljubljana** – Direktorat za lesarstvo na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo ter javna agencija Spirit Slovenija sta prejšnji teden začela novo oglaševalsko kampanjo za promocijo uporabe lesa in ozaveščanja o njegovih prednostih z naslovom Uporabimo les, izberimo slovenski les. Namen kampanje je ozaveščanje splošne in strokovne javnosti o vseh prednostih lesa ter spodbujanje njegove uporabe s ciljem nadomeščanja drugih materialov s tem darom narave. Slovenija ima lesa v izobilju, zato je namen kampanje spodbuditi čim večjo uporabo slovenskega lesa.



Vrtni center  
**EURO GARDEN**  
V harmoniji z naravo

**NE SPREGLEJTE**  
DARILCA ZA  
DAN ŽENA IN  
MATERINSKI  
DAN

PE DOBROVA Podsmreka 7B, 1356 Dobrova, tel: 01 24 25 100  
PE KRŠKO Cesta krških žrtev 147, 8270 Krško, tel: 07 49 88 385

eurogarden.eu



VEČ KOT 60 SORT  
SEMENSKEGA  
KROMPIRJA

**POMLAD SE PREBUJA**

**VRHUNSKA KVALITETA**

**-20%**

**RASTLINA MESECA MARCA - RANUNKULA**



## AKTUALNO

## Jubilejni sejem graditeljstva

V začetku aprila bo na Gospodarskem razstavišču potekal šestdeseti sejem Dom.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Sejem Dom je najstarejša in največja sejemska prireditelj pri nas. Letos sejem zaznamuje šestdesetletnico obsto-

stavnobno pohoštvo, ogrevalno tehniko, varovanje in urejanje okolice. Kot sporočajo organizatorji, bodo obiskovalcem na voljo tudi brezplačni strokovni nasveti ter predavanja arhitektov, geo-



Arhivska fotografija dogajanja na sejmju Dom, ki ga letos prirejajo v šestdeseti izvedbi. / Foto: arhiv Gospodarskega razstavišča

ja, njegovi začetki namreč segajo v leto 1962, ko je sprva še spadal pod okrilje sejma Alpe-Adria, katerega namen je bilo spodbujanje gospodarskega sodelovanja med državami v okviru sporazuma Alpe-Jadran.

Letos bo za približno 250 podjetij iz 23 držav na voljo 15 tisoč kvadratnih metrov razstavnih površin, na katerih se bodo podjetja predstavila z rešitvami oz. ponudbo za dom, gradbeništvo in

mehanikov, statikov, gradbenih fizikov in drugih neodvisnih strokovnjakov Gradbenega inštituta ZRMK in mreže Ensvet – Eko sklada.

Na odprtju sejma bodo podelili tudi znak kakovosti v graditeljstvu, ki predstavlja pomemben instrument zagotavljanja kakovosti v gradbenem sektorju.

Sejem bo odprt od 6. do 10. aprila med 10. in 19. uro, zadnji dan, torej 10. aprila, pa do 18. ure.

## Vrednost gradbenih del

Vrednost gradbenih del v minulem decembru je bila nižja, januarja je bilo nižje tudi število izdanih gradbenih dovoljenj.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Vrednost gradbenih del v minulem decembru je bila za 2,2 odstotka nižja od vrednosti del, opravljenih v novembru. V primerjavi z decembrom 2020 je bila medletna vrednost opravljenih gradbenih del minulega decembra nižja za 6,4 odstotka, poroča Statistični urad. Kot še kažejo podatki Statističnega urada, je bila vrednost opravljenih del v lanskem letu sicer za 5,8 odstotka nižja od vrednosti v predhodnem letu.

V januarju je bilo sicer izdanih 446 gradbenih dovoljenj za gradnjo stavb, kar je 29 odstotkov manj kot v prejšnjem januarju, kažejo

podatki. Z izdanimi gradbenimi dovoljenji za stavbe je bilo načrtovanih 325 stanovanj, kar je dva odstotka manj, kot jih je bilo načrtovanih v prejšnjem januarju. V enostanovanjskih stavbah jih je bilo načrtovanih 32 odstotkov manj, v večstanovanjskih stavbah pa 49 več. Stanovanja v enostanovanjskih stavbah bodo merila povprečno 162 kvadratnih metrov, stanovanja v večstanovanjskih stavbah pa povprečno 97 kvadratnih metrov. Z izdanimi gradbenimi dovoljenji je bilo največ (približno četrtina) stanovanj predvidenih v osrednjeslovenski statistični regiji, na Gorenjskem pa denimo dobrih deset odstotkov.

## Prevare na trgu

Na nepremičninskem trgu prihaja do novih prevar, zato v Združenju družb za nepremičninsko posredovanje pozivajo k previdnosti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Združenje družb za nepremičninsko posredovanje opozarja, da na nepremičninskem trgu prihaja do zlorab predvsem pri najemnih poslih. Kot pravijo, so se že v preteklosti dogajale prevare, ko so prevaranti zahtevali nakazila varščin za »zagotovitev« posl, ne da bi potencialni najemnik stanovanje sploh videl, torej le na osnovi lažnega oglasa. »Tokrat pa je goljuf

za potrditev verodostojnosti svoj lažni profil nadgradil celo z zagotovitvijo, da za varnost posla skrbi nepremičninska družba. Ponaredil je dokumentacijo in jo opremil s celostno podobo verodostojne agencije,« pravijo na združenju, kjer pozivajo k previdnosti pri sklepanju poslov z nepremičninami.

»Potrošniki naj bodo pri sklepanju poslov z nepremičninami zelo previdni in naj od nepremičninskega posrednika vedno zahtevajo

tudi njegovo izkaznico, iz katere je razvidna tudi številka licence. Pred sklenitvijo oziroma podpisom katere koli pogodbe naj si zagotovijo dovolj časa za preveritev relevantnih dejstev in okoliščin (od lastnika oziroma posrednika naj zahtevajo celovita dokazila o pravnem stanju nepremičnine), vsekakor pa svetujemo, da si pred odločitvijo za nakup ali najem nepremičnine to tudi v živo ogledajo in se prepričajo o njenem dejanskem

stanju ali, kot v konkretnem primeru, celo o njenem obstoju. Še posebej naj na podlagi elektronske ali druge oddaljene komunikacije nepoznanim osebam ne nakazujejo denarnih sredstev z namenom hitreje ali lažje realizacije nepremičninskega posla,« še svetujejo v združenju, kjer dodajajo, naj potrošniki izvedbo nepremičninskih poslov zaupajo nepremičninskim družbam, ki imajo za to potrebna znanja in izkušnje.

## POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA KRILNA, DVOKRILNA DVORIŠČNA VRATA

TERRIER 200 329 € do 250 kg / 2,5 m	ALLMATIC SO400 359 € do 350 kg / 3 m	ALLMATIC HYPER 400 in HYPER 600 465 € do 300 kg / 3 m	ALLMATIC MAXIARTK 599 € do 300 kg / 4,5 m	ALLMATIC PLUS L 690 € do 3,5 m	ALLMATIC PLUS L 690 € do 500 kg / 5 m
---	--	---	---	--------------------------------------	---

prodaja@kipkop.si / prodaja1@kipkop.si / prodaja2@kipkop.si / prodaja3@kipkop.si / prodaja4@kipkop.si

## POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA DRSNJA IN SAMONOSNA DVORIŠČNA VRATA

JOYTECH AC 600 229 € do 650 kg	ALLMATIC MOVEO 600 269 € do 600 kg	BENINCA BULL 5M 349 € do 500 kg	BFT DEIMOS 400 279 € do 400 kg	ALLMATIC BIG 499 € do 2200 kg	ALLMATIC KALOS TURBO 399 € do 600 kg
--------------------------------------	--	---------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--

www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si

## PANELNE / ŽIČNE OGRAJE IN STEBRI

4 mm 103 x 250 cm 17,50 € 123 x 250 cm 19,50 € 153 x 250 cm 22,50 € 200 x 250 cm 32,00 €	5 mm 103 x 250 cm 22,50 € 123 x 250 cm 25,50 € 153 x 250 cm 32,50 € 200 x 250 cm 40,00 €	stebri v. 100 cm 15,50 € stebri v. 125 cm 17,00 € stebri v. 150 cm 19,50 € stebri v. 200 cm 23,00 €
--	--	--

infoline: 040 974 470 / 030 479 955 / 030 464 480 / 030 360 630

## TOPLOZRAČNI KAMINI NA PELETE ZA UGODNO OGREVANJE

KK Camilla slim 749 € moč: 4,6 kW	KK Susy slim 1149 € moč: 7,5 kW	KK Thelma 779 € moč: 9,5 kW	TOBY Helena 8 899 € moč: 8 kW	Rade Končar TEP10 1149 € moč: 10 kW	TOBY Helena 12 1099 € moč: 12 kW	SOLE Croatia 12 1299 € moč: 12 kW	SOLE Inserto vložek 1149 € moč: 9 kW
---	---------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	---	--	---	--

## TOPLOVODNI KAMINI NA PELETE ZA PRIKLOP NA CENTRALNO OGREVANJE

KIP KOP TRGOVINA IN STORITVE d.o.o. www.kipkop.si www.kipkopshop.si	NA ZALOGI PRI NAS TUDI DIMNIŠKE CEVI, ROZETE, KOLENA, TESNILA, SPOJKE, NOSILCI...	TOBY H 15 1699 € moč: 15 kW	TOBY H 20 1799 € moč: 20 kW	TOBY H 24 1999 € moč: 24 kW
---	---	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

SEKCIJSKA DVIŽNA GARAŽNA VRATA  
ŽE OD 779 €

SEKCIJSKA DVIŽNA GARAŽNA VRATA Z VGRAJENIM OSEBNIM PREHODOM  
ŽE OD 1354 €

DVIŽNA ROLO NAVOJNA GARAŽNA VRATA  
ŽE OD 779 €

VHODNA SIDE STEP STRANSKA VRATA  
ŽE OD 699 €

SEKCIJSKA DVIŽNA INDUSTRIJSKA VRATA  
ŽE OD 1449 €

GOSPODARSKE OBJEKTE Z ODPIRANJEM NA STRAN OB STENO  
ŽE OD 779 €

PROIZVODNJA VSEH VRST GARAŽNIH VRAT NA ENEM MESTU



## Vaterpolski turnir v Kranju

Kranjski olimpijski bazen bo od danes do nedelje gostil zadnji turnir Regionalne vaterpolo lige A1.

VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Na kranjskem bazenu bo moč v treh dneh spremljati boje najboljših šestih ekip dosedanjega dela tekmovalnega dela vaterpolo lige A1. V Kranj prihajajo ekipa Primorja z Reke, ki je nekoč že krojila evropski vrh, Cattaro iz Kotorja, ki je z Matejem Nastranom pred leti osvojil tudi pokal LEN, ter trije predstavniki Srbije, ki je na olimpijskih igrah v Tokiu osvojila zlato odličje. To so Valis iz Valjeva, Vojvodina iz Novega Sada in Proleter iz Zrenjanina.

Turnir se bo začel danes ob 17. uri, ko se bosta pomerili ekipi Valisa in Proleterja, ob 18.50 pa je na sporedu tekma med ekipama Cattara in Vojvodine. Domači vaterpolisti iz ekipe Triglava bodo na turnirju prvič nastopili danes ob 20.40 proti Primorju, jutri jih ob isti uri čaka dvoboj z Valisem,

v nedeljo pa jim bo ob 11.50 nasproti stal še Cattaro. Jutri je ob 17. uri na sporedu obračun med ekipama Cattara in Proleterja, ob 18.50 pa med Primorjem in Vojvodino. V nedeljo se bosta ob 10. uri najprej pomerili moštvi Proleterja in Promorja, zadnja tekma turnirja pa bo obračun med Vojvodino in Valisom.

Kranjčani se bodo na turnirju borili za visoko skupno uvrstitev. Trenutno so sicer šesti, ob ugodnem razpletu pa bi se lahko povzpeli tudi do tretjega mesta. Na dosedanjih sedmih srečanjih so sicer zabeležili štiri zmage in tri poraze, so pa na drugi turnir zaradi težav s karanteni odpotovali le z enajstertico.

Prvič po dolgem času bodo tribune kranjskega bazena gledalce sprejemale brez pogoja PCT in omejitve sedišč, še vedno pa je obvezna uporaba zaščitnih mask. Dnevna vstopnina je pet evrov.

## Prvi pomladni krog za nogometne drugoligaše

**Domžale, Kranj** – V Prvi ligi Telemach so nogometaši tekme 24. kroga odigrali med tednom. V Kidričevem sta se Aluminij in Domžale razšla z neodločenim rezultatom 1 : 1, 0 : 0 pa je bil rezultat na tekmi med Kalcerjem Radomlje in CherryBox 24 Tabor Sežana. V 25. krogu jutri Kalcer Radomlje gostuje v Celju, ob 17.30 pa se bo začela še tekma v Domžalah, kjer bodo nogometaši Domžal gostili Muro. S tekami spomladanskega dela bodo začeli tudi nogometaši v drugi slovenski nogometni ligi. Danes ob 17.30 bosta tekmo v Kranju začela Triglav in Beltinci Klima Tratnjek. Triglav, ki je drugi na lestvici, bo spomladanski del odigral v precej spremenjeni postavi. Dare Vrščič je med tistimi, ki so zapustili Kranj, vodstvo kluba pa je v svoje vrste pripeljalo nekaj mladih prvotligaških igralcev. Maribor je posodil Žana Vipotnika, Olimpija Stefana Petroviča, Bravo pa Miho Kancilijo in Matevža Matka. Marko Vardič in Matej Potokar sta se na Gorenjsko preselila iz Fužinarja, Josip Krznarič iz Krke, Anej Mrežar pa je bil nazadnje vratar Brežic. V nedeljo bodo tekmo odigrali nogometaši Rolteka Dob, ki gostujejo pri Dravi Ptuj.

## Jutri jubilejni, trideseti Pokljuški maraton

**Rudno polje** – Po dveh letih premora zaradi covid-19 bo jutri, 5. marca, na Rudnem polju na Pokljuki znova potekal Pokljuški maraton v teku na smučeh. To bo njegova jubilejna, trideseta izvedba. Začetek bo ob 10. uri na stadionu Športnega centra Triglav Pokljuka – Rudno polje. Organizatorji iz vrst Športnega društva Pokljuka so za udeležence pripravili polmaratonsko razdaljo (21 kilometrov), tek na 10,5 kilometra in prvič tudi Jurčkov smučarski tek, spoznavni tek za najmlajše. Udeleženci se bodo lahko potegovali tudi za memorialna pokala Goja Bogataja in Franca Rutarja. Prijave bodo do zapolnitve mest sprejemali tudi še jutri od 7.30 do 9.30.

# Na Kitajsko še Jernej Slivnik

S slavnostnim odprtjem se danes v Pekingu začenejo 13. zimske paralimpijske igre, na njih pa bo slovenske barve branil Hrušičan Jernej Slivnik, ki bo nastopil v veleslalomu in slalomu.

VILMA STANOVNIK

**Hrušica** – Manj kot dva tedna po zaključku zimskih olimpijskih iger v Pekingu se danes začenejo še paralimpijske igre. To bodo že 13. zimske paralimpijske igre po vrsti, na njih bo slovenske barve branil 21-letni paraalpski smučar Hrušičan Jernej Slivnik, ki ga nastopa v tehničnih disciplinah, veleslalomu in slalomu, čakata 10. in 12. marca.

Kot je pred odhodom minulo sredo povedal Slivnik, lahko oba nastopa pričakuje optimistično, vzrok za to pa so tudi uspehi v tej sezoni. Izkazal se je zlasti na januarskem svetovnem prvenstvu v Lillehammerju, ko je bil četrti in sedmi.

»Pritiska si zaradi teh voženj na Norveškem ne želim nalagati. Sta bolj dobri potrditvi in napoved za Kitajsko, si pa želim to seveda prenesti tudi na igre,« je pred odhodom povedal



Slovenska ekipa pred odhodom na Kitajsko na brniškem letališču. Ob njih stoji predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paralimpijskega komiteja Damijan Lazar. / Foto: Sportida

Slivnik in opozoril na vojno v Ukrajini. »Ne glede na to, kaj se dogaja po svetu, se s tem ne želim obremenjevati. Imam ekipo, ki počne stvari, da sem čim bolj neobremenjen, da se lahko

osredotočim samo na smučanje,« je povedal Jernej Slivnik, ki že ima nekaj izkušenj z olimpijskih iger, saj je tekmoval tudi že pred štirimi leti. Takrat je v slalomu dosegel 12. mesto, v veleslalomu pa je odstopil.

Letos je Slivnik sprva nameraval nastopiti tudi v superveleslalomu, a nato zaradi bolezni ni mogel oditi na tekme svetovnega pokala, kjer bi lahko dobil potrebne točke za nastop. Tako mu ostajata preizkušeni disciplini, slalom in veleslalom. V veleslalomu bo nastopil 10. marca, na sporedu pa je ob 2.30 in 6. uri zjutraj po slovenskem času. Dva dni pozneje pa bo ob 2.30 in 5.30 na vrsti še slalomska tekma. Ob tem velja omeniti, da bo

RTV Slovenija poskrbela za prenos današnjega odprtja paralimpijskih iger, ljubitelji športa pa bodo lahko v neposrednem prenosu na drugem programu TV Slovenija spremljali oba druga teka, kjer bo nastopil Slivnik.

Kot je povedal vodja ekipe Roman Jakič, se zaveda, da bodo tokrat igre malce posebne. Pa ne le zaradi koronarskih razmer, ki krojijo športne dogodke, pač pa tudi zaradi izbruha vojne v Ukrajini. Ob trenerju Romanu Podlipniku in Galu Jakiču sta v slovenski ekipi še pomočnik trenerja Tomaž Miklavčič ter fizioterapevtka Manca Marc Globevnik, zdravnik Tom Cvetkovič pa je moral zaradi pozitivnega izvida PCR-testa ostati doma.



Jernej Slivnik si po letošnjih odličnih nastopih tudi na Kitajskem obeta dobro predstaviti. / Foto: Sportida

# Obeta se turnir najboljših četverice

Jutri in v nedeljo bo v Gorenji vasi in Škofji Loki potekal turnir najboljših četverice v Mednarodni floorball ligi (IFL), za zmago pa se bosta borila tudi InSPORT Škofja Loka in Polanska banda.

VILMA STANOVNIK

**Gorenja vas, Škofja Loka** – Zaradi koronavirusa je bila letošnja sezona v elitnem regionalnem tekmovalstvu v floorballu okrnjena, saj so v njej nastopale po tri ekipe iz Avstrije, Madžarske in Slovenije. V zanimivem turnirskem sistemu na izpadanje so se na turnir najboljših četverice uvrstila moštva InSPORTa Škofja Loka, Polanske bande ter ekipe iz madžarskega Komaroma in Budimpešte. Tretji slovenski predstavnik, Olimpija Ljubljana, predvsem zaradi epidemioloških težav ni imel možnosti za preboj

v zadnjo fazo tekmovalstva. Tako sta organizacijo finalnega turnirja prevzeli ekipi s Škofjeloškega. Jutri, 5. marca, bosta v Gorenji vasi na sporedu polfinalna obračuna med Polansko bando in Komaromom (ob 16.30) ter InSPORTom in Phoenixom (19.00). Zmagovalca se bosta uvrstila v finale, poraženca pa bosta igrala tekmo za bronasto odličje. Obe tekmi bosta nato v nedeljo v dvorani Poden v Škofji Loki. Obračun za tretje mesto se bo začel ob 12. uri, veliki finale pa ob 14.30. Vstop na vse tekme je brezplačen.

»Sezona je do sedaj potekala zelo dobro, smo

prvovrščeni v državnem prvenstvu, prav tako smo uspešno odigrali tekme v ligi treh narodov. Vemo, da nas najtežje in najpomembnejše preizkušnje še čakajo. Kot običajno je cilj tudi letos osvojiti tako državno prvenstvo kot tudi IFL. Kljub mlajši zasedbi vem, da imamo dovolj znanja, srčnosti in borbenosti za zmago na zaključnem turnirju četverice. Bo pa to treba pokazati na igrišču, saj so vse ekipe zelo kakovostne,« je pred turnirjem povedal kapetan ekipe InSPORT Škofja Loka Luka Pekljaj.

»Že na uvodnih obračunih smo dokazali, da lahko

konkuriramo tudi na papirju močnejšim nasprotnikom, zato so naša pričakovanja pred finalnim turnirjem visoka. Ne skrivamo svoje želje po naslovu prva IFL, se pa zavedamo, da nas od zmagoslavja ločita dve izjemno težki tekmi, prva že v polfinalu proti madžarskemu Komaromu. Ker naše moštvo v zadnjem času deluje povezano na igrišču in zunaj njega, verjamemo, da je prvo mesto dosegljivo. Dodatno motivacijo nam vlivajo tudi naši navijači, ki jih lepo vabim, da nas pridejo spodbujati na finalni turnir,« je povedal kapetan Polanske bande Matej Mesec.



# Jim grozi celo odvzem licenc

Banke so uresničile svoje napovedi in na ustavno sodišče vložile pobudo za oceno ustavnosti zakona, ki ureja kreditne pogodbe za kredite v švicarskih frankih, sklenjene med letoma 2004 in 2010.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Ljubljana** – Po pričakovanjih je devet bank v ponedeljek na ustavno sodišče vložilo pobudo za oceno ustavnosti zakona o omejitvi in porazdelitvi valutnega tveganja med kreditodajalci in kreditjemalci kreditov v švicarskih frankih.

Kot poudarjajo v Združenju bank Slovenije, kjer so na to temo v ponedeljek sklicali tudi novinarsko konferenco, so banke v preteklosti večkrat opozorile tako vlado kot ministrstvo za finance in državni zbor, da zakon »ruši zaupanje v vladavino prava, saj retroaktivno posega v zakonito vzpostavljena pravna razmerja«.



Zakon, ki ureja kredite v švicarskih frankih, je sprejet, z rešitvijo pa so precej bolj kot banke zadovoljni v Združenju Frank. / Foto: Tina Dokl

## Banke so prepričane, da je zakon v nasprotju z ustavo in zakonodajo, v praksi pa neizvršljiv.

Kot dodajajo, je državni zbor zakon sprejel kljub izrazito negativnim mnenjem zakonodajnopravne službe državnega zbora, vlade, nacionalne in Evropske centralne banke. Menijo, da zakon negativno vpliva na celotno slovensko gospodarstvo, ne zgolj na bančni sektor, saj zaradi retroaktivnega posega v zakonito sklenjene pogodbe vzpostavlja povečano tveganje za vse pravne posle, ki bi lahko postali predmet interventnih zakonov.

Ko še pojasnjujejo, je zakon v nasprotju z ustavo ter nacionalno in evropsko

zakonodajo, prav tako pa ne upošteva sodnega reševanja sporov domačega sodnega sistema, mnenj in odločitev Sodišča EU in Evropskega sodišča za človekove pravice.

Kot je v ponedeljek med drugim dejala direktorica združenja Stanislava Zadavec Capriolo, zakonu nasprotujejo tudi zato, ker je v praksi neizvršljiv. Zato so na ustavno sodišče naslovili tudi predlog za začasno zadrževanje izvajanja zakona. Zakon se namreč nanaša na kreditne pogodbe, ki so bile sklenjene med 28. junijem 2004 in koncem leta 2010, zaradi predpisov s področja varovanja osebnih podatkov pa banke za kreditne pogodbe, ki so bile odplačane pred več kot desetimi leti, ne razpolagajo več s podatki. Zakon pa jim nalaga visoke

kazni oziroma jim grozi tudi odvzem licence, če banke v šestdesetih dneh ustrezno ne popravijo pogodbe in posojilojemalcu dokumentacije ne vročijo v 75 dneh.

Na drugi strani so precej bolj zadovoljni v Združenju Frank, kjer so si dlje časa prizadevali za sprejetje takšne-

## Bankam lahko grozi tudi odvzem licenc, če v določenem roku ustrezno ne popravijo kreditnih pogodb.

ga zakona. Kot so zapisali že ob sprejetju zakona, zaradi sprejetja valutne kapice nepošten pogodben pogoj sicer ni bil v celoti odpravljen, a da se zavedajo, »da sistemski rešitev zahteva določen

kompromis«. Zakon namreč predvideva vključitev valutne kapice, ki se aktivira, ko znesek preostanka posojila zaradi spremembe menjalnega tečaja za več kot deset odstotkov odstopa od zneska preostalega posojila, izračunanega po tečaju na dan črpanja. Računajo tudi, da bo presoja ustavnosti zakona hitro in pozitivno rešena.

Na drugi strani dr. Mariko Pahor z Ekonomske fakultete ocenjuje, da je zakon poln nesmislov, za banke zelo škodljiv, posledice pa da so že vidne pri bonitetnih ocenah Slovenije. Zakonu sicer nasprotujejo tudi v Gospodarski zbornici Slovenije, državni zbor pa ga je v začetku februarja potrdil, čeprav mu je podporo odtegnila tudi vlada.

# Vse dejavnosti pod eno streho

Bosch Rexroth se v začetku prihodnjega leta namerava preseliti na novo lokacijo v brniški poslovni coni, s čimer bo pod eno streho združil svoje enote, ki jih ima sedaj v Škofji Loki, Železnikih in Šenčurju.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Zgornji Brnik** – Bosch Rexroth je del nemške multinacionalke Bosch, ki je že več kot dvajset let prisoten tudi v Sloveniji. Družba trenutno deluje na treh lokacijah na Gorenjskem. V Škofji Loki, kjer je tudi uprava podjetja, imajo logistični center in proizvodni obrat, v Železnikih poteka mehanska obdelava, v Šenčurju pa je razvojni center.

Prihodnje leto pa podjetje namerava svojo dejavnost preseliti v brniško poslovno cono ob Letališču Jožeta

Pučnika. Kot so nam sporočili iz podjetja, bodo gradbena dela stekla to pomlad. Trenutno še čakajo na gradbeno dovoljenje, po pričakovanjih pa bo objekt dokončan v prvem tromesečju prihodnjega leta.

Glavni razlog za investicijo je konsolidacija vseh aktivnosti, tako proizvodnje kot rešitev za avtomatizacijo in elektrifikacijo, na enem mestu. Tudi vseh štiristo zaposlenih bo od prihodnjega leta delovalo na lokaciji ob letališču. Hkrati pa bodo na Zgornjem Brniku dodaten prostor zagotovili tudi za rast

in prihodnje aktivnosti podjetja, predvsem na področju rešitev za e-mobilnost.

## Podjetje je na slovenskem trgu prisotno že več kot dve desetletji, v letu 2020 pa je ustvarilo 31,6 milijona evrov prometa.

Podjetje svojim strankam sicer ponuja hidravliko, električni pogon in nadzor, orodno tehnologijo ter tehnologijo za linearno premikanje in montažo iz energije vira.

Začetki družbe v Sloveniji segajo v leto 1998, ko je bila s pogodbo o ustanovitvi med družbama Domel in Mannesmann Rexroth ustanovljena družba Indramat elektromotorji s sedežem v Železnikih. Še isto leto je popoln lastnik družbe postal Mannesmann Rexroth, sedanje ime pa podjetje nosi od leta 2016. Že leta 2003 pa se je glavni na podjetja preselila na lokacijo v Škofji Loki.

Kot kaže zadnje dostopno letno poročilo, je podjetje v letu 2020 ustvarilo 31,6 milijona evrov prometa.

# Cene še vedno rastejo

Inflacija se krepi že osem mesecev, rast BDP pa je lani dosegla osem odstotkov.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Ljubljana** – Statistični urad je v ponedeljek objavil podatke o letni rasti cen. V februarju smo imeli na letni ravni 6,9-odstotno inflacijo, na mesečni pa 1,4-odstotno. Cene blaga so se v enem letu v povprečju zvišale za 8,5 odstotka, cene storitev pa za 3,7 odstotka. Blago dnevne porabe je bilo držaje za 9,5 odstotka, trajno blago za 8,5, poltrajno blago pa za 4,9 odstotka, še kažejo podatki Sursa.

Največ (1,3 odstotne točke) so k dvigu cen na letni ravni prispevale višje cene električne energije, plina in drugih goriv. Električna energija se je podražila za 15 odstotkov, plin za 25,6 odstotka, tekoča goriva za 10,3, trda za 11,6, toplotna energija pa za 52,1 odstotka; 26,6-odstotno zvišanje cen goriv in maziv za osebna vozila je inflacijo dodatno zvišalo za eno odstotno točko, prav toliko pa je k letni inflaciji prispevala tudi dražja hrana.

Iz Banke Slovenije so sporočili, da se inflacija povečuje že osem mesecev, rast cen pa je vse širše osnovana.

Četrtna gospodarska rast je sicer v zadnjem četrletju pospešila na 5,4 odstotka, kar je 5,1 odstotne točke nad povprečjem evrskega območja, letna rast BDP pa je lani preseгла osem odstotkov in je bila najvišja doslej. »Ključni dejavnik je močna rast izvoza, ki se je ob koncu leta močno pospešila. Poleg potrošnje gospodinjstev je domačo aktivnost še naprej krepilo izdatno investiranje, tudi v opremo in stroje. Domače povpraševanje je poganjalo rast uvoza, ki je bila lani še močnejša od sicer robustne rasti izvoza. Presežek na tekočem računu plačilne bilance se je močno zmanjšal,« so v Banki Slovenije še zapisali v sporočilu za javnost, kjer dodajajo, da bo gospodarska aktivnost v prihodnje v veliki meri odvisna od razvoja dogodkov, povezanih z rusko agresijo na Ukrajino. Čeprav je neposredna odvisnost slovenskega gospodarstva od ruskega in ukrajinskega trga razmeroma majhna, pa so lahko posledice na inflacijo, finančne trge, zaupanje in poslovanje dobavnih verig precejšnje, pravijo.

DOBRO JE VEDETI

## Varčevanje pri ogrevanju

S pametnimi odločitvami in ravnanjem je možno vsaj malo zmanjšati stroške ogrevanja in znižati znesek na položnici.

CVETO ZAPLOTNIK

V razmerah, ko stroški ogrevanja zaradi podražitve energentov oziroma kuriv močno bremenijo marsikatero gospodinjstvo, bi bila najbolj smiselna energetska sanacija objekta, to je zamenjava oken, toplotna izolacija zunanjih sten in strehe ter zamenjava energetske potratne kurilne naprave s sodobnejšo in bolj učinkovito, a to bi bila velika naložba, ki se je vsak ne more privoščiti. Na kratki rok si je stroške ogrevanja možno vsaj malo znižati z različnimi ukrepi. V Zvezi potrošnikov Slovenije so zbrali več nasvetov, kako to narediti.

**Na radiatorje si namestite termostatske ventile:** z njimi lahko nastavite želeno temperaturo in jo uravnavate veliko bolj natančno kot z navadnimi.

**Omislite si pametni termostat:** z njim lahko nastavite urnik ogrevanja in vnaprej določite temperaturo v vsakem prostoru.

**Temperaturo prilagodite prostoru:** v bivalnih prostorih je pozimi najprimernejša

temperatura čez dan od 20 do 22 stopinj Celzija, ponoči pa od 16 do 18 stopinj.

**Oblecite kakšen kos oblčila več:** vsaka dodatna stopinja Celzija pomeni povečanje rabe toplotne energije za šest do osem odstotkov.

**Zrak naj neovirano kroži okrog ogrevalnih teles:** radiatorjev in drugih ogrevalnih teles ne zalagajte s pohištvo in drugimi predmeti, ne zagrinjajte jih z zavesami in ne sušite na njih perila.

**Očistite reže na radiatorjih:** umazanija in prah, ki se nabirata med rebri radiatorja, lahko zmanjšata prehod toplote v prostor tudi do 30 odstotkov.

**Odzračite radiatorje:** če radiatorji ne grejejo enakomerno po vsej površini, jih je treba odzračiti.

**Izkoristite toploto zimskega sonca:** tudi pozimi ima sonce svojo moč, zato dvignite rolete in odgrnite zaveso.

**Kuhajte doma:** toplota, ki jo oddajata štedilnik in pečica, ogreje še kuhinjo.

**Redno prezračujte prostore:** dvakrat ali trikrat na dan na stečaj odprite okna in vrata.



## Pešci med najranljivejšimi

Med preventivno akcijo za večjo varnost pešcev, ki je potekala od 21. do 27. februarja, so policisti ugotovili 1825 kršitev.

MAŠA LIKOSAR

**Ljubljana** – Od vseh kršitev so policisti v 1459 primerih kršitelje zgolj opozorili. Kar 1742 kršitev so zakrivali pešci sami; 83 kršitev, ki bi lahko ogrozile varnost pešcev, pa je bilo ugotovljenih pri voznikih motornih vozil. Kot opažajo policisti, med najpogostejše kršitve sodijo pri voznikih motornih vozil izsiljevanje prednosti na prehodu za pešce, pri pešcih pa neupoštevanje rdeče luči, nepravilno prečkanje vozišča, nepravilna stran hoje in neustrezna osvetlitev.

Policisti so sicer lani pri pešcih ugotovili 3730 kršitev cestnoprometnih pravil. V 548 prometnih nesrečah z udeležbo pešca, kar je za četrtno več prometnih nesreč kot leta 2020, je življenje izgubilo 15 pešcev. Enajst v trčenju z osebnim vozilom in štirje v trčenju s tovornim vozilom. Devet od 15 pešcev ni bilo povzročiteljev prometne nesreče, v kateri so izgubili življenje. Šest pešcev je umrlo v temnem delu dneva, devet pa v svetlem delu dneva. Niti eden izmed njih v času smrtne prometne nesreče na sebi ni imel niti odsevne površine niti odsevnik. Skoraj polovica umrlih

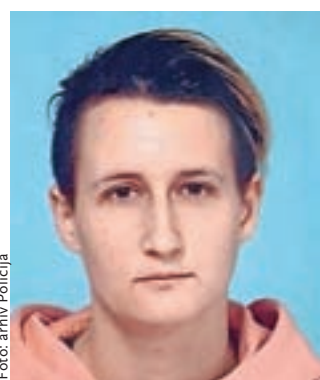
je bila starejših od 55 let, beležijo tudi smrtno žrtev med najmlajšimi, torej otroki do sedmega leta starosti. Lani je bilo 509 hudo telesno poškodovanih pešcev in 416 lažje telesno poškodovanih.

Glavni trije vzroki za nastanek smrtne prometne nesreče pešcev v zadnjih petih letih so bili neprilagojena vožnja voznikov, zaradi katere je življenje izgubilo 17 pešcev, nepravilnosti pešca, zaradi katerih je življenje izgubilo 16 pešcev, in premik z vozilom, zaradi česar je življenje izgubilo osem pešcev. V obdobju 2017–2021 je umrlo sedem alkoholiziranih pešcev, ki so bili tudi povzročitelji smrtne prometne nesreče. V petletnem obdobju se je sicer število prometnih nesreč z udeležbo pešcev zmanjšalo za 13 odstotkov.

Nacionalno preventivno akcijo za večjo varnost pešcev Bodi viden – bodi previden je policija izvajala v sodelovanju z Agencijo za varnost prometa. Ponovili jo bosta oktobra letos. »Pešci sodijo med najranljivejše skupine prometnih udeležencev, zato znova opozarjamo: pešci, bodite previdni in poskrbite za svojo varnost; vozniki, pazite nanje,« so še opozorili na policiji.

## Iščejo Marino Kramberger

**Kranj** – Policija zaradi več različnih kaznivih dejanj išče 32-letno Marino Kramberger, ki je na begu že več mesecev. Uporablja avtomobile na izposajo in prebiva v apartmajih, za katere pa pozneje ne poravnava računov. Nazadnje se je skrivala oziroma zadrževala na območju Kranja, skupaj s Tanjo Štefan, staro 37 let, in Tino Perša Vrbnjak, staro 25 let, ki ju policija prav tako išče zaradi nadaljnjih postopkov. Lahko so kjerkoli v Sloveniji. Vse, ki bi karkoli vedeli o iskanih osebah, na policiji prosijo, da jih o tem obvestite na



Iskana Marina Kramberger

interventno številko policije 113 ali anonimni telefon policije 080 1200 ali pišete na elektronski naslov fast@policija.si.

### Utrujenost botrovala prometni nesreči

**Bohinj** – Blejski policisti so v torek pozno popoldne v Bohinju obravnavali voznika, ki je zaradi utrujenosti povzročil prometno nesrečo s samoudeležbo in materialno škodo. Trčil je v betonski zid. Izid preizkusa alkoholiziranosti pri njem pa je bil negativen. »Zaspanost in utrujenost za volanom sta v prometu resen problem. Edini učinkovit ukrep proti temu sta počitek in vsaj kratek spanec, medtem ko imajo drugi ukrepi, kot so vožnja z odprtimi okni, govorjenje ali poslušanje glasnega avtoradia, le kratkotrajni in nepomembni učinek,« so pojasnili na kranjski policiji.

# Solidarnost je temeljno vezivo Civilne zaščite

V Sloveniji že od leta 1992 vsak 1. marec praznujemo dan Civilne zaščite. Ta dan je namenjen prostovoljnemu gasilstvu ter različnim reševalnim službam, ki nepoklicno ali poklicno izkazujejo solidarnost, nudijo pomoč ljudem in so se vselej pripravljene odzvati, ko je njihova pomoč potrebna.

MAŠA LIKOSAR

**Brdo pri Kranju** – V torek so v Kongresnem centru na Brdu pri Kranju podelili priznanja in nagrade ob dnevu Civilne zaščite. Slavnostni govornik je bil predsednik vlade Janez Janša, ki je med drugim opomnil, da Civilna zaščita po tridesetih letih delovanja in preizkušenj na slovenskih tleh še vedno predstavlja hrbtenico odgovora na vsako naravno ali drugo nesrečo. V zadnjem obdobju je bila to epidemija covid-19, danes pa je Civilna zaščita ponovno v ospredju pri pripravi na begunski val iz Ukrajine. »Solidarnost je tista, ki je neko temeljno vezivo tega, kar predstavlja Civilna zaščita,« je poudaril predsednik vlade, ki je ob tej priložnosti podelil tudi spominske znake za požrtvovalnost v boju proti covidu-19.

### Med prejemniki več kot štirideset Gorenjcev

Letos je bilo skupaj podeljenih 284 priznanj Civilne zaščite, od tega 132 bronastih, 82 srebrnih, 29 bronastih, 40 plaket in 1 kipec, ki si ga je za posebne zasluge in izjemne dosežke pri delu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami prislužil Rdeči križ Slovenije. Med prejemniki je bilo 48 posameznikov oziroma organizacij iz Gorenjske, ki sodijo pod izpostavo URSZR Kranj in izpostavo URSZR Ljubljana. Plaketa so podelili štirim prostovoljnim gasilskim društvom – Cerklje na Gorenjskem, Kranjska Gora, Begunje na Gorenjskem in Kamnik ter bohinjskemu gorskemu reševalcu Marku Kavčiču. Zlati znak so prejeli trije posamezniki iz kranjske občine – Marko Zakrajšek, Tomaž Igljič in Danijel Kodrič, dva iz škofjeloške občine – Nikolaj Kržišnik in Walter Zakrajšek, Jože Martinjak iz kranjskogorske občine, Branko Klinar iz žirovniške občine,

Klemen Gorše iz medvoške občine ter tri prostovoljna gasilska društva – Ribno, Dobračeva in Stražišče. Med Gorenjci je bilo še 18 dobitnikov bronastih priznanj in 14 dobitnikov srebrnih priznanj.

Na slovesnosti so priznanja izročili dvajsetim dobitnikom, med njimi tudi dve Gorenjcem: Matjažu Srši, poveljniku Štaba Civilne zaščite Občine Kamnik, in Nikolaju Kržišniku, poveljniku Civilne zaščite Škofja Loka. »Prihajam iz vrst gasilcev, kjer so intervencije običajno hitre in učinkovite. Nesreče, kakršna je bila epidemija, pa zaznamuje dolgotrajnost, mesece in mesece smo izvajali aktivnosti, nudili smo zlasti logistično podporo, pri tem pa brez prostovoljcev zagotovo ne bi šlo,« je dejal Kržišnik, prejemnik zlatega priznanja. Matjaž Srša, ki je prejel srebrno priznanje, pa je dejal: »Ključno je, da pohvale in priznanje dobijo tisti, ki sodijo na začetek sistema zaščite in reševanja, kajti od njih je odvisno, ali nam bo uspelo premagati nesreče. Uspešni smo le, če so uspešni tisti, ki z nami delujejo, kot so gasilci in druge organizacije. Ena izmed težjih intervencij v zadnjih letih je bil žled leta 2014, ko smo mislili, da nas kaj hujšega ne more doleteti, a zgodila se je epidemija, ki je od nas terjala veliko mero sodelovanja, in dokazali smo, da skupaj zmoremo.«

### Zagotavljali podporo zdravstvenemu sistemu

V okviru Civilne zaščite je v zadnjih dveh letih aktivno sodelovalo 282.188 pripadnikov, ki so zagotavljali podporo zdravstvenemu sistemu pri oskrbi bolnikov in logistično podporo z razdeljevanjem različnih materialnih sredstev in osebne zaščitne opreme v boju proti epidemiji covid-19. V preteklem letu so



Prejemnika priznanj Matjaž Srša, poveljnik štaba Civilne zaščite Občine Kamnik, in Nikolaj Kržišnik, poveljnik Civilne zaščite Škofja Loka / Foto: Primož Pičulin



Letošnji dobitnik kipca Civilne zaščite je Rdeči križ Slovenije. Predsednici Vesni Mikuž ga je predal poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije Srečko Šestan.

med drugim začeli izvajati projekt RescEU, s katerim so vzpostavili skladiščenje strateških zalog osebne zaščitne opreme. S tem se je Slovenija uvrstila na evropski zemljevid devetih držav, ki imajo vzpostavljeno tako skladišče, ki služi usklajenemu delovanju držav članic EU pri spopadanju z resnimi čezmejnimi zdravstvenimi grožnjami.

Lani je bilo v Sloveniji 18.271 različnih dogodkov. Zaradi teh so bile več kot 24.000-krat aktivirane različne službe in enote za zaščito in reševanje, od tega največkrat gasilci, skupno 23.575-krat, gorski reševalci 820-krat, 175-krat pa enote z reševalnimi

psi. Skupaj je na intervencijah sodelovalo 149.820 reševalcev. »Za državljane je pomembno, da je Civilna zaščita v neprekinjeni pripravljenosti, da se ob potrebi aktivira in posreduje, kar pa zahteva tudi ustrezno organiziranost, opremljenost in usposobljenost. Občutek varnosti, ki nam jo ponuja sistem zaščite in reševanja, v katerem sodeluje več kot 74.000 operativnih pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč, je za nas edino zagotovilo, da v nesreči ne bomo ostali sami,« je pred dnevom Civilne zaščite na novinarski konferenci dejal poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije Srečko Šestan.

### Napadel in grozil policistom

**Kranj** – Kriminalisti so zaradi prepovednih drog obravnavali osumljenca kaznivega dejanja, ki je v okviru hišne preiskave žalil, napadel in grozil policistom. Zoper njega so zato uporabili prisilna sredstva. Poškodovan ni bil nihče. Zasežene so bile snovi, ki so še predmet preiskave. Proti moškemu poteka preiskava zaradi suma kaznivega dejanja zoper javni red in mir.

### Na Lubniku iskali izgubljenega planinca

**Škofja Loka** – Na Lubniku so policisti z gorskimi reševalci in drugimi udeleženci v ponedeljek iskali izgubljenega planinca. Po navedbah kranjske policije ga je nepoškodovanega našla posadka policijskega helikopterja. »Obtičal je na strmeh in težko prehodnem območju, v dolino so ga pospremili gorski reševalci,« so sporočili s kranjske policije.



## GG +

AKTUALNO  
POGOVOR  
ZANIMIVOSTI  
ZGODBE  
RAZGLLED

# Sto let od prve tekme v Planici

Od prve smučarske tekme v Planici je 26. februarja minilo sto let. Muzej Planica je ob tej priložnosti prejel 1. venec, spominsko odličje prve zmagovalke planiške smučarskotekaške tekme Talke Šepetavec Martelanc. Stoletnico letos praznuje tudi Nordijsko društvo Rateče - Planica.

SUZANA P. KOVAČIČ

V časniku Šport so po končani drugi smučarski tekmi za prvenstvo Jugoslavije, ki je bila 26. februarja 1922 v Planici, zapisali: »V celem smo torej lahko zadovoljni s potekom te sijajne, do sedaj najlepše jugoslavenske smučarske manifestacije, na kateri je vse pokazalo svojo lepo, dobro voljo: tako smučarji kot gledalci in v ne mali meri – kar posebno poudarjamo – naši pristni, narodnozavedni Ratečani in Ratečanke kakor tudi samo božanstveno planinsko sonce nad divno našo Planico, ki jo toplo priporočamo vsem turistom!« Domačini so takrat strasirali popolnoma novo progo skozi prekrasno alpsko dolino Planice. S startom pod mogočnim Jalovcem, skozi Tamar in pod Srednjo Ponco proti Ciprniku ter ciljem in spodnji Slatni je bila prva smučarskotekaška proga dolga približno deset kilometrov. Na startu

je bilo 53 tekmovalcev in sedem tekmovalk.

Ob stoti obletnici so v soboto v osrednjem objektu za smučarske teke v Nordijskem centru (NC) Planica pripravili slovesnost, Muzej Planica pa je prejel 1. venec, spominsko odličje prve zmagovalke planiške tekme Talke Šepetavec Martelanc. Podarila sta jim ga Talkin vnuk

**S startom pod mogočnim Jalovcem, skozi Tamar in pod Srednjo Ponco proti Ciprniku in ciljem v spodnji Slatni je bila prva smučarskotekaška proga dolga približno 10 kilometrov. Na startu je bilo 53 tekmovalcev in sedem tekmovalk.**

Mirt Martelanc in pravnučinja Inja. Kot se spominja vnuk, je bila babica vsestranska športnica, precej dobra v tenisu, bila je tudi članica Športnega kluba Ilirija

in mu je dostokrat pokazala odličja, najbolj pri srcu pa ji je bil prav osvojeni 1. venec. Odličje je pravzaprav majhna smučka, dolga štiri centimetre, narejena iz srebra. Martelanc se spominja, da sta mu babica in kasneje tudi njegov oče rekla, naj poskrbi, da bo ta smučka enkrat prišla v Planico. Obširen članek o tej tekmi v časniku Šport pa je našel v digitalni obliki na spletu, kar je še dokaz, da vsi pridobljeni podatki izpred stotih let držijo. Mirt Martelanc se je zahvalil tudi NC Planica, vodji NC Planica Jelku Grosu in pa Alešu Gučku, izjemnemu poznavalcu zgodovine smučanja, za vso pomoč in podporo s podatki in pri uresničitvi babičine želje.

Ob tej priložnosti so spomnili tudi na stoletnico Nordijskega društva (ND) Rateče - Planica, ki je leta 1922 nosilo ime Obmejno prosvetno društvo Rateče - Planica, z gledališko in športno sekcijo ter knjižnico. Iz društva, katerega člani



Udeleženci II. smučarskega tekmovanja Jugoslavije v Planici 26. februarja 1922. Talka Šepetavec Martelanc je imela startno številko tri.

so tudi smučarski skakalci, so izšli olimpijci, dobitniki točk svetovnega pokala, državni prvaki, zmagovalci številnih smučarskih tekaških in skakalnih tekem. Podmladek ND Rateče - Planica se je pod vodstvom glavnega trenerja v društvu

Erika Raduhe za slovesni zaključek praznovanja dveh tako visokih jubilejev podal na tekaško progo, vsi s simbolično startno številko sto. Iz smučarskotekaškega kroga v NC Planica so šli proti Tamarju, v smeri, po kateri se je šestdeset tekmovalcev

pomerilo pred stotimi leti. Kot pa je poudaril direktor Zavoda za šport Republike Slovenije Planica dr. Franci Petek, ga zelo veseli, da Planica in Rateče sto let kasneje predstavljata eno najpomembnejših smučarskotekaških destinacij pri nas.



Dr. Franci Petek, Mirt Martelanc in Inja Martelanc ob položitvi 1. venca v vitrino, ki je na ogled v Muzeju Planica



Podmladek ND Rateče - Planica, vsi s simbolično startno številko sto



1. venec, zlato odličje Talke Šepetavec Martelanc. Priznanje med priznanji, ki sodijo v tradicijo slovenskega športa.

## Kultura

Druženje z aktualnimi Prešernovimi nagrajenci v Kranju ... **Stran 22**



## Aktualno

S smučarsko opremo gorenjskega podjetja Slatnar do olimpijskih medalj ... **Stran 23**



## Zgodbe

Matic Novak, reševalec na motorju, ki je doživel hudo prometno nesrečo ... **Stran 24**





## Od petka do petka



Notranji minister Aleš Hojs bi v Sloveniji sprejel do 200 tisoč beguncev iz Ukrajine. / Foto: Tina Dokl



Humanitarne organizacije že zbirajo pomoč prizadetim v vojaškem konfliktu. / Foto: Tina Dokl



Predsednik države Borut Pahor in predsednik Civilne iniciative izbrisanih aktivistov Irfan Beširović / Foto: Daniel Novakovič/STA

# Priprave na sprejem beguncev iz Ukrajine

JASNA PALADIN

## Slovenija bi lahko sprejela do 200 tisoč beguncev

Slovenija lahko v tem trenutku v pomoč Ukrajini zagotovi prostor za do 200 tisoč beguncev, je povedal notranji minister Aleš Hojs, ki je poudaril, da bomo za begunce, ki prihajajo iz naše neposredne bližine, skušali v polni meri poskrbeti. Tristo mest za begunce je že pripravljenih v Logatcu. V minulih dneh jih je k nam že prišlo 68. Namero Slovenije, da sprejme ukrajinske begunce, pozdravljajo tudi politične stranke, a nekatere so skeptične, da lahko sprejmemo tako visoko število, prav tako so v opoziciji opozorili, da je vlada dvolična, saj do beguncev iz Afganistana in Sirije bi bila tako odprta.

Vlada je v sredo že vzpostavila klicni center, kjer bodo strokovnjaki z različnih področij nudili informacije o pomoči, ki jo Slovenija nudi državljanom iz Ukrajine. Za klice iz Slovenije je na voljo brezplačna telefonska številka 080 41 42, medtem ko je za klice iz tujine na voljo telefonska številka +386 1478 7530. Klicni center bo deloval vse dni v tednu od 8. do 18. ure.

## Enotni v obsodbi agresije

Premier Janez Janša je zaradi dogajanja v Ukrajini

sklical sejo sveta za nacionalno varnost. Obravnavali so gospodarske in finančne posledice agresije ter gospodarskih sankcij zoper Rusijo. Po srečanju so vsi udeleženci, tudi predsednik največje opozicijske stranke LMŠ Marjan Šarec, poudarili enotnost Slovenije v obsodbi agresije.

## Ukrepi proti Rusiji

Po besedah zunanjega ministra Anžeta Logarja je EU proti Rusiji sprejela »najhujši paket sankcij«, ki so usmerjene proti ključnim sektorjem ruskega gospodarstva. Zaradi ruske invazije na Ukrajino je vlada prepovedala uporabo slovenskega zračnega prostora letalom, ki so registrirana v Rusiji, in operatorjem s sedežem v Rusiji, ki jim je licenco izdal pristojni ruski organ. Rusija v Sloveniji tudi nima več častnih konzulov.

## Vojaška in humanitarna pomoč

Slovenija bo Ukrajini namenila vojaško pomoč v obliki pušk, streliva in čelad, je dejal minister za obrambo Matej Tonin. O količinah minister ni želel govoriti, je pa pojasnil, da je Slovenija to pomoč že odposlala.

Slovenija bo prebivalcem Ukrajine namenila tudi 1,1 milijona evrov humanitarne pomoči. Pomoč bo Slovenija

zagotovila prek Urada ZN za usklajevanje humanitarnih aktivnosti, Urada Visokega komisarja za begunce, Caritas Internationalis in Mednarodnega odbora Rdečega križa. Sredstva za pomoč Ukrajincem zbirajo Slovenska karitas, Rdeči križ Slovenije in Unicef.

## Pahor se je opravičil izbrisanim

Predsednik Pahor je v petek, 25. februarja, v predsedniški palači sprejel predstavnike izbrisanih in se jim v svojem in v imenu države opravičil za izbris iz registra stalnega prebivalstva pred tridesetimi leti. Jasno je povedal, da je bil izbris prebivalcev iz registra, med njimi 5360 otrok, »samovoljno in nepravilno dejanje, bilo je nezakonito, neustavno in diskriminatorno ter je pomenilo kršitev človekovih pravic«. Ob tem je dodal, da globoko obžaluje izgube, ki so jih zaradi izbrisa utrpeli v odnosih z najdražjimi, v premoženju in priložnostih, ki bi njihovo življenje lahko obrnile v lepšo in boljše smer. »Danes za izbris prevzemamo tudi moralno odgovornost in ga privzemamo v kolektivni zgodovinski spomin,« je med drugim še dejal Pahor in si zaželel, da se kaj takega ne bi nikdar več zgodilo. Zbrane v predsedniški

palači je nagovoril tudi predsednik Civilne iniciative izbrisanih aktivistov Irfan Beširović. Opravičilo države po njegovih besedah pomeni priznanje izbrisa in njegove posledice. Hkrati pa je opozoril, da vse krivice še niso odpravljene in da v Sloveniji še živijo izbrisani brez urejenega statusa.

## Odrpli naj sodobnejše laboratorijske prostore

Univerzitetni klinični center (UKC) Ljubljana je 1. marca odprl nove, naj sodobnejše laboratorijske prostore v državi. Na 3700 kvadratnih metrov novih dodatnih prostorov bo delovalo več kot 240 laboratorijskih strokovnjakov. Z novo in sodobnejšo laboratorijsko opremo pa bodo obravnavali bolnikov učinkovitejše. Ministrstvo za zdravje je v projekt vložilo 14 milijonov evrov za gradbena dela, 2,9 milijona evrov za nakup laboratorijskih analitskih sistemov in še dodatnih 2,7 milijona evrov za specialno laboratorijsko opremo.

## Slovenska Wikipedija beleži dvajset let obstoja

Slovenska različica spletne enciklopedije Wikipedija je 26. februarja praznovala 20-letnico. Do danes je bilo na njej objavljenih že več kot 175 tisoč člankov.

## Slovinci v zamejstvu (840)

# Štiri Slovenke, štiri parlamentarke

JOŽE KOŠNJEK

## med sosedi

V Ljubljani se je pretekli teden zgodil poseben dogodek. Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch je povabila na pogovor zamejske Slovenke, članice parlamentov štirih sosednjih držav. Iz Zagreba je prišla Slovenka, poslanka hrvaškega sabora Barbara Antolić Vupora, iz Madžarske zagovornica porabskih Slovencev v madžarskem parlamentu Erika Köleš Kiss, iz Trsta senatorka zgornjega doma italijanskega parlamenta Tatjana Rojc in iz Avstrije poslanka Zelenih v avstrijskem zveznem parlamentu Olga Voglauer. Ministrica Jaklitscheva je povedala, da je štiri zamejske Slovenke povabila v Ljubljano zato, da bi se medsebojno spoznale in sodelovale, saj

imajo slovenske manjšine v štirih sosednjih državah veliko enakih problemov. Zahvalila se jim je za dosedanje delo in jim podelila priznanja Urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu. Tatjana Rojc je v za-

zamejskega pisatelja Alojza Rebule, da mora priti v zavest Slovencev, da se Slovenija ne zaključuje v Lendavi, na Otočcu, na Ljubelju ali na Fernetičih. Poslanka avstrijskega parlamenta Olga Voglauer pa je napoveda-

**Tudi na Koroškem so začeli država, civilne in verske organizacije zbirati pomoč za napadeno Ukrajino. Celovski podžupan Lojze Dolinar je povedal, da mesto Celovec še posebej zbira pomoč za pobrateno ukrajinsko mesto Črnovice.**

hvalni besedi dejala, da je to srečanje zelo pomembno, saj so se končno srečale vse štiri predstavnice, ker imamo različne države in različne zakone, imamo pa ista stremeljenja, iste zahteve in zagovarjamo iste pravice. Spomnila je na misel

la, da bodo vse štiri še bolj glasne, zavzete in optimistične. Barbara Antolić Vupora in Erika Köleš Kiss sta izrazili hvaležnost Sloveniji, ki ceni njihovo delo za skupno dobro Slovencev v Sloveniji in v sosednjih državah, iz katerih prihajajo.



Ministrica in parlamentarke pri predsedniku Pahorju: (od leve) Tatjana Rojc, Olga Voglauer, Borut Pahor, ministrica dr. Helena Jaklitsch, Erika Köleš Kiss in Barbara Antolić Vupora / Foto: UPR

Ministrice dr. Heleno Jaklitsch in njene gostje je sprejel tudi predsednik republike Borut Pahor in se jim zahvalil za delo, ki ga opravljajo. Izrazil je veselje, da se je položaj Slovencev v Italiji, v Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem izboljšal. Predsednik republike je za zasluge pri

vračanju tržaškega Narodnega doma Slovincem odlikoval slovensko senatorko Tatjano Rojc, predsednika Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno gospodarske zveze iz Trsta Walterja Bandlja in Ksenijo Dobrila ter dolgoletnega tržaškega župana Roberta Dipiazza.





## Po svetu

## Vladimir in Volodimir

Pozornost svetovne javnosti je od četrta, 24. februarja, usmerjena v Ukrajino. Tistega dne se je namreč začel ruski napad. Na tem mestu ne moremo slediti dnevnomu dogajanju, lahko pa osvetlimo nekatere posebnosti ...

MIHA NAGLIČ

## Ruščina in ukrajinsčina

Ena od takih posebnosti je dejstvo, da imata vrhovna komandanta vojskujočih se držav enako ime, le da se to v ruščini glasi Vladimir, v ukrajinsčini pa Volodimir. Poglejmo si nekaj posebnosti obeh jezikov. »Ruščina, ukrajinsčina in beloruščina so trije vzhodnoslovanski jeziki (nekateri kot poseben vzhodnoslovanski jezik štejejo tudi rusinščino). Za ruščino je za razliko od beloruščine in ukrajinsčine značilno, da je nanjo bolj vplivala stara cerkvena slovanska, ki je izvorno južnoslovanski jezik. Zato je na primer ruskemu predsedniku Putinu ime Vladimir, ukrajinskemu predsedniku Zelenskemu pa Volodimir. Za vzhodnoslovanske jezike je namreč značilno t. i. polnoglasje: grad je tako gorod, mleko moloko, vrana vorona ... Izvirno vzhodnoslovansko bi moralo biti Putinu ime Volodimir, zaradi vpliva stare cerkvene slovanske ne pa je Vladimir. Podobno je pri imenih mest. Čeprav je po rusko mesto gorod, pri imenih mest včasih uporabljajo 'južnoslovanski' grad, na primer Volgograd, in ne Volgogorod. Podobno Leningrad,

Stalingrad ... Na drugi strani imamo Novgorod. Takšne južnoslovansko-vzhodnoslovanske dvojnice so v ruščini še strana (sl. država) in stona (sl. stran), glava (na primer poglavje v knjigi ali vodja neke ustanove) in golova (sl. glava, del človekovega telesa). Za ukrajinsčino, beloruščino in južna ruska narečja je tudi značilno, da namesto glasu g izgovorjajo glas h (tako kot na primer Čehi, Slovaki, pa tudi govorniki slovenskih zahodnih narečij). /Tudi Žirovci, op. M. N./ Gora se v ukrajinsčini izgovori hora, golova (sl. glava) je holova ... Tam, kjer Rusi izgovarjajo glas e, se v ukrajinsčini pogosto uporablja glas i, na primer Andrij (rusko Andrej) ali Serhij (rusko Sergej). Seveda je treba omeniti, da v Ukrajini veliko prebivalcev kot svoj prvi jezik govori ruščino – ne samo pripadniki ruske manjšine, ampak tudi številni Ukrajinci, zlasti v mestih in na vzhodu države. Predvsem v osrednjih delih Ukrajine veliko Ukrajincev govori tudi t. i. suržik, mešanico ukrajinsčine in ruščine.« Značilne in zanimive so tudi razlike med ruskimi in ukrajinskimi priimki. Ruski priimki se pogosto končujejo na -in (Putin, Jelcin), -oj (Tolstoj, Ruckoj), -ov/ev (Hruščov, Gorbačov, Medvedjev), ukrajinski pa na

-enko/ko (Porošenko, Timošenko, Tkačenko, Ševčenko, Juščenko, Kličko ...), -uk/-čuk (Tkačuk, Kravčuk, Olenjuk). (Vir: Aleš Žužek, siol.net)

## Putinov govor

Putin je pred napadom na Ukrajino razložil svoj velikoruski pogled na razmerja med Rusijo in Ukrajino. To je storil v govoru v eni od veličastnih kremeljskih dvoran. On je sedel za mizo, daleč stran od njega pa so sedeli člani državnega varnostnega sveta. Navajam le nekaj njegovih pogledov. »Ukrajinci so se vedno imenovali Rusi in pravoslavci; moderno Ukrajino je v celoti ustvarila Rusija ali, natančneje, boljševiška, komunistična Rusija; Leninova načela državnosti niso bila le napaka, ampak nekaj hujšega, po razpadu ZSSR pa je postala očitno; pripravljeni smo vam pokazati, kaj resnična dekomunizacija pomeni za Ukrajino; ukrajinske oblasti so svojo državnost gradile na negaciji vsega, kar nas je združevalo; Ukrajina nikoli ni imela stabilne tradicije prave državnosti; Ukrajina je bila reducirana na kolonijo z lutkovnimi režimi.« (Vir: nadlani.si) Putinov skoraj enourni govor, v katerem je predstavil svojo interpretacijo ukrajinske zgodovine in

prihodnosti, je bil uvod v podpis sklepa o formalnem priznanju paradržavnih stvari, ki so nastale z okupacijo suverenega ozemlja Ukrajine. Njegov govor je bil njegova razglasitev sodbe Ukrajini in njeni neodvisnosti. Marionetni »ljudski republik« Doneck in Lugansk je le omenil. Poudaril je svoje sporočilo Ukrajincem: Vaše oblasti vas ropajo, zatirajo, iz vaše države so naredili propadlo državo in kolonijo Zahoda. Podrusko oz. njegovo vladavino bi Ukrajinci bili nepopisno boljši. Pomenljivo je tudi dejstvo, da je Putin v svojem govoru kritiziral Lenina oziroma Sovjetsko zvezo, ki sta Ukrajincem prva vsaj načelno priznala njihovo državnost. Putin se torej vrača na pozicije carske Rusije, katere politika je bila rusifikacija Ukrajine.

## Ukrajina in Slovenija

Namesto sklepa poudarimo še eno ključno zgodovinsko dejstvo: da sta Ukrajina in Slovenija prvič dobili svojo samostojno državo šele leta 1991. Ukrajinska je prav zdaj na usodni preizkušnji. Ali bo obranila svojo samostojnost ali pa se bo vrnila v »naročje« matere Rusije. David proti Goljatu, Volodimir proti Vladimirju ...



Ruske rakete zadevajo tudi civilne cilje: stanovanjski blok v Kijevu (Ulica Aleksandra Košiča) po obstreljevanju, 25. februarja. / Foto: Wikipedija



Nato krepi svoje sile ob ruskih mejah. Na sliki: ameriški padalci odhajajo iz letalske baze Aviano v Italiji v Latvijo, 24. februar 2022. / Foto: Wikipedija



Brandenburška vrata, osvetljena v barvah ukrajinske zastave, med solidarnostnim protestom v Berlinu, 24. februarja 2022 / Foto: Wikipedija

## Resnica o »dražgoški bitki« in povojni obnovi Dražgoš v očeh domačina

## Dražgoše, 6. del

FRANC KAVČIČ



V tem času je država zgradila šest zasilnih barak za Dražgošane, in sicer tri v vasi Pri Cerkvi in tri v vasi Na Pečeh, in dva skupna hleva za živino. Les za barake so z Rudna nosili nemški ujetniki, ker cesta še ni bila zgrajena. In to je bilo tudi vse, kar je država prispevala za obnovo Dražgoš!

Dne 15. avgusta 1945 je Dražgoše obiskal minister za gradbeništvo tov. Kambič. Postavili smo mu oder na razvalinah Urbanove hiše, od koder nam je razlagal, kako bo tekla obnova Dražgoš. Na sestanek je prišlo pet moških, ki se jim je uspelo rešiti, in petnajst vdov. Slišali smo veliko lepih besed, natančno pa nam minister ni razložil, kako bo obnova potekala. Vdove so po sestanku odšle, z moškimi pa se je želel tov. Kambič še posebej

pogovoriti, češ da noče vznemirjati vdov. Andrej Marenk (Pikcov oče), Franc Lotrič (Markonov oče), Franc Luznar (Gobovcov oče), Tomaž Jelenc (Jorcov oče) in jaz (Franc Kavčič) smo po pogovoru s tov. Kambičem izvedeli, kako si država pravzaprav predstavlja obnovo. Tovariš Kambič je rekel, da država načrtuje v Dražgošah zgraditi dva velika stanovanjska bloka (v vsaki vasi po enega) in dva skupna hleva za živino (v vsaki vasi po enega), preostalo zemljo pa bi spremenili v pašnike. Ko je Pikcov oče to slišal, se je tako razburil, da je v jezi pljunil ministru Kambiču v obraz. In tako se je končala pomoč države pri obnovi Dražgoš.

Država je obljubljala tudi izgradnjo ceste do Dražgoš ... Nemški ujetniki so jo zgradili do zadnje hiše na Rudnem, nato pa je bilo delo prekinjeno.

Leta 1947 je bila v Dražgošah ustanovljena obnovitvena zadruga. Vodil jo je Janez Berce, lesni trgovec iz prejšnje Jugoslavije. Sam

sem bil v odboru obnovitvene zadruge od 16. leta do vojaščine leta 1951 ter od leta 1953 dalje do ukinitve zadruge leta 1960. Naša glavna skrb je bila, kako obnoviti Dražgoše brez pomoči države. Na srečo se je v Sevnici na Dolenjskem »našel« gater (polnojarmenik), ki so ga Nemci po odhodu iz države odvrkli, in tako smo začeli razrez lesa. Prodajali smo deske in denar od lesa se je najprej porabil za dokončanje ceste, nato pa za obnovo vasi. Vdove in manj premožni prebivalci Dražgoš so tako dobili nepovratna sredstva za obnovo hiš, kar so zaman pričakovali od ministra Kambiča. Prvi hlev je bil zgrajen leta 1949, to je bila Beštova štala. Celotna obnova je trajala približno pet let. Med zadnjimi je bila zgrajena Megušarjeva hiša. Med tem časom je bilo zgrajenih 52 hiš in približno 30 gospodarskih poslopj.

Jeseni 1949 smo tudi pri nas začeli obnavljati gospodarsko poslopje. Ko poslopje še ni bilo dograjeno do prve plošče, je prišel inšpektor

za gradbeništvo takratnega okraja Kranj, tovariš Šorli, doma iz Žirov. Prepovedal nam je nadaljevati gradnjo z obrazložitvijo, da se zasebna gospodarska poslopja ne bodo več gradila. Še vedno je namreč pri oblasteh živel misel o načinu življenja v naši vasi po vzoru sovjetskih kolhozov. Jeseni 1948, po sporu z informbirojem, se je tovariš Šorli znašel v t. i. Stalinovem taboru (»stalinovci«) in je bil odstavljen z oblasti in izgnan na Goli otok. Tako smo lahko spomladi leta 1950 nadaljevali gradnjo in uspelo nam je dokončati gospodarsko poslopje in stanovanjsko hišo.

Leta 1951 smo imeli v Dražgošah prvo birmo po vojni. Cerkev je bila zasilno urejena v izpraznjeni baraki. Birmovalec je bil škof Vovk, ki so mu stregli po življenju, zato ga je bilo treba stražiti. »Stražarji« smo se menjavali vsaki dve uri. Janko Pintar in jaz sva na trideset metrov visoko smreko obesila slovensko zastavo, ki jo je sešila moja mama. Ko sva se

spuščala po smreki navzdol, sva sproti sekala veje in lupila lubje ... Ko sva bila na tleh, sva lahko občudovala trideset metrov visok mlaj. Janko Pintar je za to sedel v zaporu tri dni, mene pa so zaradi mladoletnosti izpustili po enem dnevu.

Tudi pritrkovanje je bilo pri birmi strogo prepovedano. Jernej Lotrič pa je poudaril, da se je za birmo vedno pritrkovalo in tako mora tudi ostati. Po birmi je bil za to tri dni v zaporu.

Obnovitvena zadruga je uspešno delovala do leta 1960, nato so jo nasilno ukinili in priključili Kmetijski zadrugi Češnjica, pozneje pa Kmetijski zadrugi Škofja Loka. Žal o obnovitveni zadrugi niso ostali nobeni dokumenti, ker sta voznik Nace Freliz iz Sorice in knjigovodkinja Nežka Kavčič imela nesrečo in sta z avtom na poti od Rudna do Češnjice zgrmela v potok. Potnika sta se srečno rešila, ves arhiv in dokumente o obnovitveni zadrugi pa je žal odnesla voda.

(Nadaljevanje naslednji petek)



# Na pot h kulturi že v mladosti

Na že trinajstem Shodu muz na kranjskem Parnasi so Kranj znova obiskali vrhunski umetniki in umetnice, aktualni prejemniki Prešernovih nagrad.

IGOR KAVČIČ

Druženje z aktualnimi Prešernovimi nagrajenci je v Kranju vsakoletni osrednji kulturni dogodek ob slovenskem kulturnem prazniku. A ne zgolj dogodek, Shod muz na kranjskem Parnasi je postal zaveza, nekaj, kar tista kranjska publika, ki ji kultura in umetnost dajeta tudi življenjskega navdiha, vsako leto znova z veseljem pričakuje. Letošnji Shod je bil že 13. po vrsti. Potem ko je lanskoletni zaradi epidemije potekal v virtualni izvedbi na spletu, je majhna sprememba doletela tudi letošnje druženje, ki se je namesto 8. februarja zgodilo dober teden kasneje – pretekli petek. Kljub temu je bilo druženje z nagrajenci zanimivo in v iskrikem pogovoru, ki ga je vodila novinarska in publicistka Patricija Maličev, tudi prešerno.

Letošnji lavreati so najprej obiskali Galerijo Prešernovih nagrajencev, kjer so prisluhnili recitalu lanskoletnega nagrajenca Ferija Lainščka, se sprehodili po razstavi Čas pozabe, v nadaljevanju pa so si ogledali še stalno razstavo Prešeren – pesnik.

Osrednji del shoda je bil tudi tokrat seveda v gledališču Prešernovega imena pogovor z nagrajenkami in nagrajenci. Na oder so ob glasnem aplavzu publike prihajali vrhunski ustvarjalci v kulturi, prvi Prešernov nagrajenec za življenjsko delo, klasični filolog in prevajalec akademik prof. dr. Kajetan Gantar, sledili so nagrajenke in nagrajenci Prešernovega sklada, pesnica in pisateljica Anja Štefan, skladatelj, dirigent in glasbeni pedagog Damijan Močnik, sopranistka Andreja Zakonjšek Krt, slikar Dušan Kirbiš in režiserka in avtorica animiranih filmov Špela Čadež. Manjkala sta Prešernov nagrajenec dirigent Mirko Cuderman in nagrajenka Prešernovega sklada igralka Jette Ostan Vejrup.

Goste so nagovorili kranjski podžupan Janez Černe, državna sekretarka na ministrstvu za kulturo dr. Ignacija Fridl Jarc in predsednik Upravnega odbora Prešernovega sklada prof. dr. Jožef Muhovič.

## Prevajalec bo

O tem, ali je dober prevod boj z izvirnikom in o »zmagah« ob tem, je voditeljica najprej spregovorila z dr. Kajetanom Gantarjem. »Težko



Patricija Maličev (na levi) je bila v pogovoru z lavreati kot vedno iskriča in zanimiva. Ob njej so dr. Kajetan Gantar, Anja Štefan, Dušan Kirbiš, Andreja Zakonjšek Krt, Damijan Močnik in Špela Čadež. / Foto: Marko Tušek

je zmagati, če se pri prevajanju soočaš z geniji, kot so Homer, Ovidij, Horacij in drugi ... Nikoli pa se nisem ukvarjal z majcenimi pesnikuni. Prevajanje je tekmovanje z zvezdnikom, kdo bo koga. V primerjavi z velikimi imeni sem se vedno počutil majhnega, a odnehal nisem,« je povedal eden naših najuglednejših prevajalcev iz stare grščine in latinščine: »Če bi me Horacij, Katul in Sofokles poznali in za moj prevod rekli, da je rezultatena proti ena, potem pa mi lahko čestitate.«

O prevodih grških klasik za dramske uprizoritve je dejal, da v gledališču nikoli ni kontroliral prevoda, saj je igralec tisti, ki prikaže posamezni lik. Če ga odigra polnokrvno, potem mu kakšno nedoslednost v besedi seveda odpusti. »Aristotel pravi, da je manjša napaka, če slikar nariše košuto, ki ima roge, čeprav jih nima, kot če jo nariše tako, da je ni moč prepoznati.« Kot je poudaril, si je pri prevajanju moč dopustiti tudi nekaj svobode, a ne na primer pri pravniških besedilih, ki niso umetnost, kot je to na primer prevajanje poezije. Na željo voditeljice pogovora je nagrajenec tudi recital v stari grščini. »Sicer nimam glasbene vzgoje, nikoli nisem prepeval pri zboru, imam pa poslušal za ritem. Če nisem bil zadovoljen s prevodom, ki sem ga imel v delu, sem šel včasih v gozd in sem pesem na glas recital.«

## Štiri sekunde filma na dan

Režiserka in avtorica animiranih filmov Špela Čadež je z animiranim filmom Steakhouse postavila nova

merila na tam področju v Sloveniji. »Ste edina Slovenka, ki odloča o nagradah oskar. Kako ste glasovali letos, kdo bo zmagal?« že s prvim vprašanjem navduši voditeljica, Čadeževa pa ji odgovarja: »Zadnji krog glasovanja je še pred mano. Gre za množico kategorij in v vsaki je po pet nominirancev. To je množica filmov in vsako leto mi niti ne uspe pogledati vseh.« Da ima tudi letos svoje favorite, s srcem pa je predvsem pri animiranem filmu, za katerega želi, da na površje uspejo priti tudi avtorski filmi, kot jih ustvarja sama.

Na vprašanje, zakaj se je podala v svet animiranega filma, je povedala: »Začela sem se zavedati, da ima animirani film zelo veliko komunikacijsko moč. Ustvarim ga v temni majhni sobi, ga pošljem v svet in prav na vsakem kontinentu lahko pove svojo zgodbo. Pri tem se mi zdi, da je treba odpirati teme, ki so malo odrinjene od tistih najbolj izpostavljenih.« Sicer pa pove, da najraje izbira teme iz življenja, ki jo obkroža.

»Film Steakhouse, za katerega je scenarij napisal moj partner Gregor Zorc, še vedno testiram. Vedno znova sedim v publiku in spremljam reakcije ljudi ter ob tem spoznavam, kako ga razumejo.« Po nekaj letih se je vrnila v Slovenijo, saj kot je dejala, na tujem nikoli ni bila enako srečna kot doma. Impozanten podatek pa je, da je zelo dober dan, če ji v enem dnevu uspe narediti vsaj štiri sekunde animiranega filma.

## Note najprej na papir

Skladatelj in dirigent Damijan Močnik, eden dveh nagrajenih Gorenjcev, se spominja svojih začetkov:

»Ko je v domače Cerklje prišel Matija Selan, še nismo imeli otroškega zbora, pa je namesto verouka imel kar pevske vaje. Otroke je preizkusil, kdo ima posluš, in tisti, ki smo ga imeli, smo ob sobotah morali hoditi na vaje. Zbor je tako štel okrog osemdeset otrok. Ko je ugotovil, da se učim klavir v glasbeni šoli, me je nagovoril, da zbor spremljam na vajah. To mi je bilo zelo všeč, saj sem vsako soboto igral pet novih skladb, kar je bilo nekaj povsem drugega kot cel mesec vadenja ene skladbe v glasbeni šoli.«

Spregovoril je tudi o zelo uspešni operi Všeč si mi, v kateri je v skladbi Jeruzalem recimo združil glasbo vseh religij, ki bivajo v tem mestu. Pri tem je mislil na pred leti in danes spet aktualno temo beguncev. Na vprašanje, ali je pri 16 letih poslušal Stonea ali Beatle, pa je dejal, da je doma z vasi, kjer so ob nedeljah ob goveji juhi poslušali Avsenike, da je popularno glasbo spoznal šele na kakšnem plesu v osnovni šoli.

»Še vedno skladbo najprej napišem na roko, saj gre moj pretok misli običajno prek svinčnika na papir. Včasih se je tudi mudilo, pa sem začel na računalnik, a ni bilo dobro. Računalnik me sili, da mislim drugače, bolj površno,« pove skladatelj, ki krajše skladbe običajno v mislih sliši že v celoti, še preden so napisane.

## Zgodba naj nagovori

V otroška leta je voditeljica pogovora popeljala tudi pesnico in pisateljico Anjo Štefan. »Zdelo se mi je 'nobel', da živim na gradu, pravzaprav pa stari vili, kjer je bivalo sedem družin. Stavbo

so obkrožala stara drevesa, visoki divji kostanji, magnolije, breskov nasad, okrog in okrog so zorele češnje ... Vse to so prelepe podobe iz mojega otroštva, ki je bilo, lahko rečem, zelo sončno. Veliko sem se tudi sama igrala, a ne le kot sanjava punčka, silno rada sem plezala tudi po drevesih ali pa lovila paglavce po lužah, naredila sem si hišico v pušpanu. Te podobe me spremljajo celo življenje.«

Na vprašanje, kaj je kakovostna pravljica, je povedala, da se o tem skušajo opredeliti vsi, ki se ukvarjajo z mladinsko književnostjo. »Seveda se do neke mere da oceniti, ali ti zgodba nekaj da, ali je tako spravljen v besede, da te potem tudi nagovorijo, da besedilo lahko bereš na več ravneh in te pravljica ne dolgočasi. Je pa tako – nekemu bo pravljica dobra, drugemu slaba in ne bo prepoznal skritega pomena, ki ga sam vidiš v njej.«

»Povejte mi eno pravljico,« Patricija prosi Štefanovo. »Koliko časa pa imam?« »Nekaj minut.« Publika zaploska njeni pesmici, nato pa še najkrajši pravljici na svetu. Tisti rezijanski o možu, ki je imel majhnega, majhnega psička, tako majhnega psička, da ga skoraj ni bilo mogoče videti. In ta psiček je imel kratek rep, tako kratek, da ga je bilo prav hitro konec ...

## Ne zgolj po njih tirnicah

O svobodi kot ultimativnem kredo umetnika je govoril slikar Dušan Kirbiš s Ptujja, sicer rojen na Jesenicah. »Morda igram simulantko. Nisem pri miru, velikom sem se premikal, se selil iz kraja v kraj, iz stanovanja v stanovanje, iz sobe v sobo,

iz ateljeja v atelje – blizu štidesetkrat. Kar se pri meni zamenja od zunaj, je menjava lokacije, in ta potegne za seboj tudi usodne menjave v družbenem smislu, komuniciranje s tistim, kar se me dotika. Vse to se mora nekje odraziti, da mi ni treba vedno znova postaviti jeklenih tirnic, po katerih bi vozil. Lahko razmišljam na različne načine in ustvarjam v različnih medijih,« pove nagrajeni slikar, ki tako prehaja iz slikarstva v kiparstvo do instalacije in naprej do performativnega.

Na vprašanje, ali res posluša tudi metal glasbo, pritrjuje, da mu je bil že od mladih let blizu tudi rok, saj so fantje takrat plošče naročali iz Londona. Veliko smo poslušali Radio Student, vzljubil pa sem tudi džez in ne nazadnje tudi klasično glasbo.«

## Rada poje besedila v originalu

Sopranistka Andreja Zakonjšek Krt je na pogovor prišla tako rekoč sredi vaj za vlogo Micaele v Bizetovi operi Carmen, s katero se je srečala že na začetku svoje poti leta 1998. Kako je, kadar je pevec indisponiran, ko pred koncertom sporočijo, da »ni prisoten«, kot se je pred nedavnim Patriciji Maličev zgodilo v Palermu, kjer naj bi pel Placido Domingo. »Poznam take situacije, ko je bilo treba opero prekiniti sredi predstave, ker je bil glavni solist indisponiran. Sicer občudujem sproščenost pri svojih kolegih, a sama na dan predstave vseeno zelo pazim, da ne hodim naokrog, da ne govorim veliko po telefonu. Takrat se tudi izognem druženjem,« pove sopranistka, ki še posebno rada poje v francoščini.

»Nasploh je lepo peti v originalu, ki je najbolj položen v note posameznega dela. Sem pa predvsem na začetku svoje poti veliko pela tudi v prevodu, recimo v slovenščini Rosino v Seviljskem brivcu,« je med drugim povedala Andreja Zakonjšek Krt, ki v programe samostojnih koncertnih nastopov, kadar je le mogoče, izbere tudi dela slovenskih skladateljev. Na željo voditeljice pogovora in v veliko navdušenje publike pa je tokrat zapela arijo O mio babbino caro iz Puccinijeve opere Gianni Schicchi. Do prihodnjega leta, ko se na kranjskem Parnasi spet snidemo z aktualnimi Prešernovimi nagrajenkami in nagrajenci.



## Aktualno

# Z opremo gorenjskega podjetja do olimpijskih medalj

Podjetje Slatnar, ki ga vodi gorenjski podjetnik Peter Slatnar, ima že dvajset zaposlenih in letno beleži od 30- do 35-odstotno rast. »Naš dolgoročni cilj je, da bi tekmovalci z našimi izdelki v sedmih različnih športih osvojili olimpijsko medaljo. Trudili se bomo, da ga tudi uresničimo,« pravi Peter Slatnar.

MAJA BERTONCELJ

Peter Slatnar je vodilni inovator opreme v smučarskih skokih, prisoten pa je tudi v drugih športih. Kot podarja, je za to zaslužna celotna ekipa podjetja Slatnar iz Cerkelj na Gorenjskem.

## Paradni konj vezi

»Vsaka sezona je za nas boljša, k čemur tudi stremimo. To je tudi velika spodbuda. Medalje naših tekmovalcev na letošnjih olimpijskih igrah so nekaj fantastičnega, nad pričakovanji, odlična podlaga za naprej. Mislim, da samo dve medalji v smučarskih skokih in nordijski kombinaciji nista bili osvojeni z našimi vezmi.

kovinostrugarski delavnici. Po preusmeritvi v izdelke za šport so najprej začeli izdelovati skakalne vezi. Posvetili so se tudi programu čevljev za skakalce. Ko je Elan izstopil iz branže proizvajalca skakalnih smuč, so prevzeli še ta del. »Nismo pa prisotni samo v skokih, tu so še turno smučanje, smučarski tek, biatlon ... Skušamo izboljšati izdelke, ki že obstajajo, in narediti iz njih kaj več, jih dvigniti na višji nivo,« je povedal, o sami konkurenci na trgu pa dodal: »Pri smučarskih skokih konkurenca niti ni tako huda, ker je trg zelo majhen. Kar se tiče drugih športov, je trg ogromen. Z inovativnostjo skušamo preseči tis-

večinoma na velikankah in na nemškem delu noveletne turneje. S tem ohranjajo stik s svetovnim pokalom, vidijo, kaj je novega, preskušajo stvari, se s tekmovalci pogovarjajo. Ostajajo še v stanju, da lahko opravljajo varne skoke in testirajo opremo, kar je nujno potrebno,« je dodal Peter Slatnar, ki je bil tudi sam skakalec in še vedno je – v veteranski konkurenci. »Zadnji dve leti sem imel nekaj smole z zdravjem in kot skakalec nisem bil aktiven, se pa že pripravljam za poletje. V Planici naj bi bilo jeseni veteransko prvenstvo in do takrat se moram pripraviti, da bom sodeloval in srečal stare prijatelje. Prihodnje leto bo petdeset let, odkar sem začel aktivno skakati, se ukvarjati s tem športom. To je že kar dolgo obdobje,« je pojasnil.

## Do olimpijske medalje tudi v skeletonu

Podjetje Slatnar raste in ima visoke in jasne cilje. »Letno rastemo 30 do 35 odstotkov in to bi želeli ohraniti. Ko enkrat obstaneš na neki meji, leto, dve zdržiš, potem pa verjetno padaš. Rast mora biti, brez tega ne gre. Naš dolgoročni cilj je, da bi tekmovalci z našimi izdelki v sedmih različnih športih osvojili olimpijsko medaljo. Trudili se bomo, da ga tudi uresničimo. Medalje so že obkljukane v smučarskih skokih, nordijski kombinaciji in skeletonu, kar je manj znano. Za latvijsko reprezentanco smo že za prejšnje olimpijske igre izdelali sanke. Medalja je bila bronasta. Prisotni smo tudi v veslanju na mirmih vodah, nekaj imamo pripravljeno za alpske smuč, pripravljamo tudi za

**Prihodnje leto bo petdeset let, odkar se je Peter Slatnar začel aktivno ukvarjati s smučarskimi skoki. Vanje ostaja močno vpet, in sicer kot inovator športne opreme, občasno se s skakalnimi smučmi poda tudi na skakalnico.**

biatlon. Izzivi morajo biti. Je pa treba šport spoznati do podrobnosti, ker brez znanja, podatkov ne moreš narediti nič. Srečo imamo, da pridemo do ljudi, ki se na to res spoznajo, da z njihovo pomočjo lahko kaj takšnega sploh razvijamo. Športniki



Peter Slatnar ima v ekipi tudi skakalce, ki so bili uspešni v svetovnem pokalu. Na sliki z Rokom Urbancem. Bohinjec je v sezoni 2006/2007 v Zakopanah na Poljskem dosegel svojo edino zmago v svetovnem pokalu. / Foto: Gorazd Kavčič



Peter Slatnar je vodilni inovator opreme v smučarskih skokih, prisoten pa je tudi v drugih športih. / Foto: Gorazd Kavčič

Smo zelo prisotni,« je Peter Slatnar, direktor podjetja, začel pogovor. Njihov paradni konj so prav skakalne vezi, ki jih uporablja večina tekmovalcev v svetovnem pokalu. »Očem javnosti sicer niso tako izpostavljene kot sama smučka. Veselijo pa nas seveda tudi vsi uspehi, ki jih športniki dosegajo na naših smučeh. Vez je vez, lahko jo vsak skopira, smučke pa ne moreš, je res prirejena vsakemu tekmovalcu posebej. In tudi ko je narejena, ni nujno, da bo dobra, da bo pri njem delovala. Ujeti to celoto je izredno težko,« je povedal.

## Cilj najvišja kvaliteta

Ko je zaključil športno pot skakalca, je nadaljeval očetovo tradicijo v domači

to, kar je na njem dosegljivo, to izboljšati, ponuditi in priti skozi velika vrata v svetovni pokal. Naš cilj je najvišji kakovostni razred, pokriti manjši, vrhunski del, ne masovna proizvodnja.«

## Med zaposlenimi tudi skakalci

Podjetje ima že dvajset zaposlenih. »Ekipa je dokaj velika in za zdaj nam gre zelo dobro. Tekmovalci nam zapajo. Mislim, da še nismo rekli zadnje besede, je še veliko stvari mogoče izpeljati, uresničiti,« je pojasnil. V ekipi ima tudi skakalce, nekdanje uspešne tekmovalce v svetovnem pokalu, kot so Rok Urbanc, Rok Justin in Ernest Prišlič. »To je izredno pomembno. Vsi trije tudi še skačejo kot predskakalci,



Peter Slatnar z Rokom Justinom, ki je po lanski sezoni zaključil profesionalno športno pot.

so največji inovatorji. Znamo jim prisluhniti, jih vključiti v razvoj in s tem pridobimo najboljša izhodišča za nenehne inovacije vrhunske športne opreme,« se zaveda Slatnar, za katerega je znano, da ne počiva na lovorikah, da vedno gleda naprej,

v izboljšave in razvoj. In včasih gre to komu tudi v nos. V letošnji sezoni so bile na tapeti nove Slatnarjeve vezi, ki so jih sicer predstavili že pred leti, v začetku januarja pa so jih morali umakniti. Oprema je v smučarskih skokih trenutno precej

na udaru. »Pravijo, da se za vsakim dobrim konjem kadi. Nekatere reprezentance so videle, da tega konja ne bo mogoče ustaviti, in se počutijo nemočne. Če je nekdo nemočen, bo naredil vse, je takrat zelo napadalen, agresiven in nekateri sedaj to počnejo. Sami sebi si delajo škodo. Palica se ukriži in udari nazaj. Te vezi bodo prišle zelo hitro nazaj, s pravnega vidika bi to že lahko dosegli, a fante med sezono obremenjevati s tem ni smiselno. Tudi s staro vezjo skačejo dobro. Ko bo ta nova vez drugič odobrena in dovoljena, bomo zelo razmislili, komu jo bomo dali. Prihodnje leto je v Planici svetovno nordijsko prvenstvo in pred njim razen Slovenci in tekmovalci na naših smučeh dostopa do te vezi ne bodo imeli,« je odločen.

## Na »slatnarcah« znova Peter Prevc

Vesel je, da na smučeh Slatnar znova skače Peter Prevc. »Rok Urbanc je zadolžen za kontakte s tekmovalci, kar se tiče smuč in opreme. Ima izredno dober občutek, kaj tekmovalec potrebuje, kaj bi bilo morda najboljše zanj. Peter tudi zna povedati, kaj ga moti, kaj bi rad, kje bi želel spremembe. Stvari so se zelo hitro lahko odvijale. V začetku leta sem že napovedal, da bo Peter na letošnjih olimpijskih igrah izredno močan in vroč, in to se je sedaj pokazalo. Slovenci bodo z vsemi temi uspehi zagotovo na očeh drugih reprezentanc, kontrolorjev FIS, a mislim, da se nimajo česa bati. Bodo močni in uspešni,« je še zaključil Peter Slatnar.



## Zgodbe

# Pljuni v roke in pogumno na pot

Zaupaj vase in nikoli ne opusti svojih sanj ... Tako je na Instagramu napisal Matic Novak, 29-letni fant iz Žirovnice, ki je kot reševalec na motorju živel svoje sanje, a mu jih je razblinila huda prometna nesreča, ki jo je doživel, ko je na nujni vožnji hitel na pomoč ponesrečenemu motoristu. Vse dotlej je življenje 'ožemal' in v njem želel izkusiti vse. A ko je mesece dolgo ležal v postelji, je spoznal, da je njegova edina pot ven – pot navznoter ...

URŠA PETERNEL

Že kot otrok sem bil prava energetska bomba, nisem mogel biti pri miru, pripoveduje Matic. Da bi nekako 'pokuril' vso to energijo, sta ga starša usmerila v šport, ukvarjal se je s smučarskimi skoki, tekom na smučeh, biatlonom, veslanjem ... Zaradi živahnosti, težav s pozornostjo in koncentracijo v osnovni šoli ni blestel in na tisto obdobje tudi nima preveč lepih spominov. Ker je v njem že od majhnega tle-

kot voznik reševalnega vozila. Kot pravi, so se mu s tem uresničile sanje, na terenu je zaživel, svoje delo je videl kot neke vrste poslanstvo. »Bil sem raje v službi kot doma,« se spominja tistega obdobja in adrenalina, ki ga je preplaval vsakič, ko so dobili klic in so s prižganimi lučkami hiteli na pomoč.

Sledila je menjava službe, odšel je v Ljubljano, kjer je dobil delo v reševalni postaji. »Tam delaš sam, brez zdravnika, povsem samostojno in pridobil sem ogromno zna-

mu lahko tudi kaj zgodi, a to je pač del službe in tveganja, ki sodi zraven. A to, česar se je najbolj bal, se mu je zgodilo ... »Živel sem svoje sanje, a zelo kratek čas ...« pravi danes.

### Sončno jutro, 5. junija 2019

Bilo je sončno jutro pete junija 2019. Dobil je klic dispečerke, da se je na Celovški ponesrečil motorist. Matic je prižgal luči, obrnil motor in švignil proti Šiški. Na Bavarskem dvoru pa se je zgodilo ... V križišču je močno trčil z avtomobilom in obležal na asfaltu, deli motorja so leteli več deset metrov daleč. Kot se spominja danes, ga je v tistem trenutku, ko je priletel na tla, prešinila samo ena želja: naj ne bom tetraplegik ... V bolnišnici so ugotovili, da je hrbtenica k sreči cela, a slabše je bilo stanje z desno roko in nogo. Sledile so številne operacije, tedni in meseci v bolniški postelji, rehabilitacija, tudi na inštitutu Soča. Pri takšnih poškodbah okrevanje traja dolgo in za Matica, ki pred nesrečo ni bil pri miru niti za sekundo, je bilo to skorajda neznosno. »Tri mesece sem samo ležal. Ko je poškodovano telo, pa trpi tudi psiha. In ta moja nova realnost je vame vnesla nemir, strah pred prihodnostjo, prišle so temačne misli. Takrat nisem vedel, ali bom še kdaj lahko sedel na motor, se bom lahko vrnil v službo, bom še lahko gorski reševalec. Mislil sem, da bom ostal invalid in da bo s tem zame vsega konec.«

### Travme so se začele raztapljati

Kot priznava, je padel v črno luknjo, iz katere takrat ni videl izhoda. Po letu dni okrevanja, ko so se operacije še kar vrstile in ko se je anksioznost stopnjevala do te mere, da je doživel prvi panični napad, je spoznal, da potrebuje strokovno pomoč. Stisko je želel premagati brez zdravlja, nekaj časa obiskoval psihologinjo, ki mu je pomagala predelovati stvari, po štirih mesecih pa se je odločil, da si mora pomagati tudi sam. Tako je svoje zatočišče našel v naravi, posebej v dolini Završnice, kamor je hodil 'čistit' glavo, meditiral, veliko je hodil bos, se kopal v ledeni vodi. Začel je tudi raztezati

telo, saj je ugotovil, da je ves čas zakrčen, okoli sebe pa je zgradil 'obrambni zid'. Odkril je tudi jogo in z veliko predanosti in discipline so se počasi začeli kazati prvi rezultati. »Travme so se začele raztapljati, spet sem postajal vesel, razigran ...« Ko je dovolj okrevljal, se je ponovno lotil športa, vsega, kar je povezano z gorami, od hoje v hribe, turnega smučanja, plezanja do lednega plezanja. Pred dvema letoma je dobil tudi psičko Nyx, avstralsko ovčarko, ki je v hipu osvojila njegovo srce in ji pravi 'kup kosmate sreče'. Danes je Matic spet nasmejan fant, ki se veseli prihodnosti, četudi bo ta drugačna, kot je sanjal še pred tremi leti.

### Ozaveščanje o anksioznosti

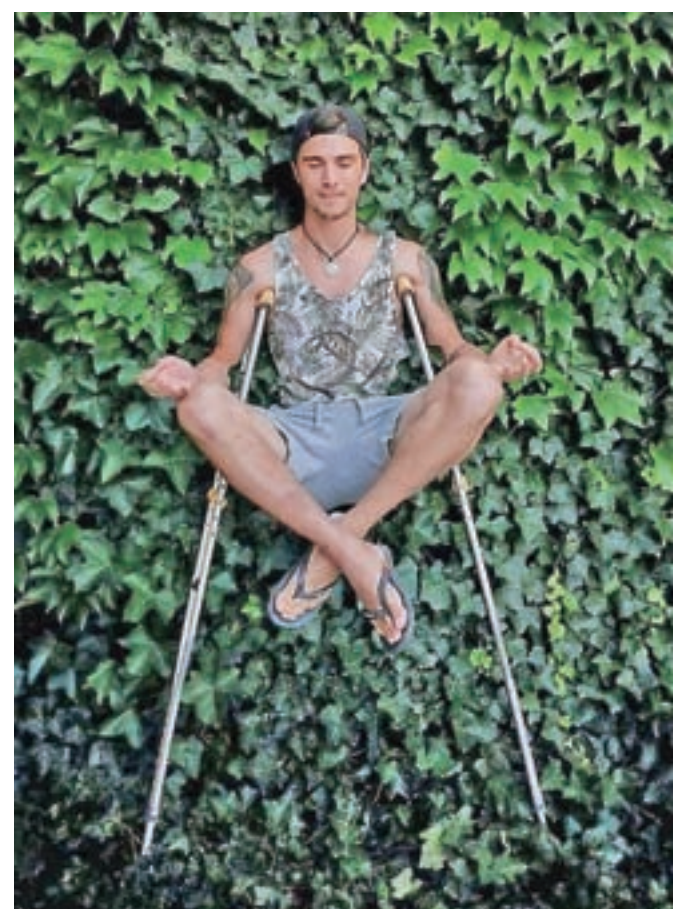
Kot pravi, je bila odločitev, da ne bo več reševalec na motorju, zanj ena najtežjih v življenju. V njem namreč še vedno gori ta ogenj, ko sedeš na motor in odhitiš na pomoč ... A ugotovil je, da lahko drugim pomaga tudi na drugačen način. Odločil se je za menjavo službe, izbral je delo na oddelku za prepovedano droge za otroke, ki ga odpirajo pod okriljem psihiatrične klinike v Ljubljani. Obenem se še naprej izobražuje, opravlja magistririj na jeseniški zdravstveni fakulteti. In prav pod okriljem fakultete so študenti morali pripraviti tudi videospetki na temo promocije zdravja. Matic je izbral tematico anksioznosti, saj je, kot pravi, tudi sam šel skozi to izkušnjo. Skoraj mimogrede je filmček, v katerem poda tudi nekaj nasvetov oziroma trikov, kako se boriti z anksioznostjo, objavil na svojem profilu na Facebooku in Instagramu. In nepričakovano se je zgodilo, da je doživel ogromno pozornosti in ogledov, po objavi pa so se nanj začeli obračati ljudje s podobnimi težavami in različnimi življenjskimi zgodbami.

### »Najprej jih bom sezul«

Ker je spoznal, da gre za zelo aktualno tematiko, se je odločil, da bo v prihodnje organiziral delavnice, na katerih bo udeležencem pokazal, kaj je pomagalo njemu na njegovi poti do fizičnega in psihičnega okrevanja. »Najprej jih bom sezul,« pravi v smehu,



Matic Novak: »Danes sledim sebi, notranjemu občutku, pristnosti, resnici. Življenje je kratko in včasih nezavedno trpinčimo in 'pretepamo' sami sebe. Ljudem želim pokazati, da je življenje lepo, da niso sami in da se da premagati vse težave.« / Foto: Rok Valenčič



Bojovník na berglah

saj je sam odkril dobrobiti bosonoge hoje. Vključil bo tudi vaje raztezanja telesa, meditacijo, dihalne vaje, poglobljanje vaze.

»Danes sem druga oseba, kot sem bil pred nesrečo. In čutim, da se je vse to moralo zgoditi. Danes sledim sebi, notranjemu občutku, pristnosti, resnici. Življenje

je kratko in včasih nezavedno trpinčimo in 'pretepamo' sami sebe. Ljudem želim pokazati, da je življenje lepo, da niso sami in da se da premagati vse težave.« Ali kot je zapisal na svojem Instagram profilu: »Pljuni v roke in stopi na pot. Zaupaj vase in nikoli ne opusti svojih sanj.«

Matic piše tudi knjigo o svoji (pre)izkušnji. Kot priznava, ni niti v sanjah mislil, da bo kdaj pisal knjigo, saj je tudi dislektik. A ko je začel, so se misli kar same začele prelivati na papir. Kdaj bo knjiga izšla, še ne ve, a prepričan je, da takrat, ko bo za to napočil pravi čas.

la želja, da bi pomagal ljudem, je izbral srednjo zdravstveno šolo na Jesenicah, že kmalu pa postal tudi vojaški rezervist, saj ga je že od otroštva navduševala vojska. Po srednji šoli se je odločil za študij zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin na Jesenicah in v zadnjem letniku začel delati v urgentni ambulanti jeseniškega zdravstvenega doma

nja. Zgradil sem se kot reševalec,« pripoveduje Matic, ki je iz rešilnega avtomobila kmalu 'presedlal' na motor in postal reševalec na motorju. »Urgence so bile zame čisti užitek. Delaš sam, imaš same najtežje intervencije in vsakokrat te čaka izziv, da človeka ohraniš tu, da ga iztrgaš iz rok smrti.« Kot pravi, se je vsakič, ko se je usedel na motor, zavedal, da se



S psičko Nyx, za katero Matic pravi, da je kup kosmate sreče. Tudi ona bo pomagala drugim, saj se uči reševanja iz plazov.



# Jaz, midva in mi

## Pust

MOJCA LOGAR

profesorica geografije  
in zgodovine



Minil je še en pust, ki je bil drugačen. Od sobote do torka je na naša hišna vrata potrkalo vsega skupaj pet maškar. Pripravila sem drobiž, pa nisem vsega razdelila. Včasih smo razdajali celo skodelico drobnih cekinov in kup sladkarij, letos le pet maškar. Naši otroci so se spomnili svojih pustnih pohajkovanj po domači in sosednji vasi, v šoli so bile povorke in plesi. Vedno je bila to priložnost za veselje in rajanje. Tudi sama sem se v svojih mladih letih rada napravila v maškare. Sošolec je

prišel potrkati na vrata na pustno soboto v eni maski, na pustno nedeljo v drugi in na pustni torek v tretji maski. Kot da se danes otroci česa takega ne spomnijo. Sedaj je vse drugače. V službo se peljem mimo dveh osnovnih šol in enega vrtca. Rado vedno sem gledala po pločnikih in parkiriščih, koliko je maškar in kakšne so. Bilo jih je zelo malo. Še mnogo manj maškar je bilo med srednješolci. Maškare so bile vedno izvzete spraševanja. Danes bi jim dala celo nagrado, da bi le kakšna bila.

Krofe so včasih cvrli za največje praznike in obvezno za pusta. Moja tradicija krofov drži le za pusta. Na pustni torek je bila ura že okrog četrte popoldan, ko sem šele začela s krofi. Imam preverjen recept, ki je sicer kar potraten, sneg iz beljakov, kisl

**Vsak krof je dober, niti slučajno pa ni vsak krof lep.**

smetana in vse ostalo. Kaj recept, tega dobiš v vsakem časopisu ali na internetu, pomemben je postopek. In male skrivnosti, ki jih pridobiš s prakso. Moja posebnost je velikost krofov. Izrezujem jih z malimi kozarčki za aperitiv. Izrezane krove polagam na pomokano

desko, ki se grejejo nad soparo. Vsak krof je dober, niti slučajno pa ni vsak krof lep. Naj bo še tako dobrega okusa, če nima paščka, je vse zaman. V ponev dam le za dva prsta maščobe in potem ima vsak krof pašček. Kdo poreče, krof potem ni ocvrt, tak krof je pečen. Meni je prav vseeno, je pečen ali ocvrt, mora imeti pašček in to je moja skrivnost. Taki krofi so pravzaprav krofki, veliki so natanko za dva mala grizljaja. Ljudje so navdušeni, jaz pa tudi.

Tako je minil še en pust. V prispevku na televiziji sem videla, da so tudi letos v Dreznici hodili od hiše do hiše ta stari, ta grdi, žandar in rabubar. Odganjali so slabo in prinašali dobro. Ne vem, kako je z Uršulo v Cerknici. Ali je našla pot izpod Slivnice? Morda so v Brkinih hodili skoromati in v Cerknem laufarji. Kdo ve, ali so pripravili masko za ta smrekovega in ta bršljanovega. Upam, da so na Ptuj srečali kakšnega kurenta. Godlarjev in spreveda v Šenčurju nisem zasledila, povorke po Kranju tudi ne. Kaj pomaga pust, ko pa drugo v svetu vse narobe gre. Od nekdanje odganjal zimo, bolezn, vse slabo in naznanjal pomlad in novo upanje. Zdi se, da korona odhaja. A kaj, ko je na obzoru druga groza.

## Nov način

JANEZ LOGAR

zakonski in  
družinski terapevt  
janez.logar@toplina.net



Pišemo o kroničnih bolečinah, ki povzročajo veliko trpljenja. Poudarili smo, da je nujna aktivna udeležba bolnika pri odpravi ali vsaj zmanjšanju teh bolečin. Drugi strokovnjaki lahko pomagajo, prepogosto pa se žal zgodi, da so ti bolniki prepušteni sami sebi. Prejšnji petek smo opisali prvo možnost za zmanjševanje kroničnih bolečin – natančno pisanje o bolečinah in istočasno pisanje o doživljajskem svetu bolnika. Druga možnost je fizično spoznavanje telesa preko majhnih, počasnih, komaj zaznavnih gibov. Poznamo vsaj tri metode: feldenkraisa, klinična somatika in aeq. Ustanovitelji so ukrajinski Jud, Američan in Slovenec. Tega preprostelega znanja nam žal niso

posredovali v šolah, kar pa ne pomeni, da ne obstaja. Vsi trije gospodje so ustanovili svoje šole, izobražujejo svoje učitelje in tako pomagajo ljudem. Dva od njih sta s svojo metodo rešila svoje akutne zdravstvene težave.

Bistvo teh metod je, da naša potlačena čustvena stanja ostanejo v telesu, v naših mišicah (in fascijah), kar otežuje gibanje. Torej naše mišice ne morejo svobodno prispevati k pravilnemu gibanju. Zakrčene mišice vlečejo sklepe in kosti v eno smer in mi hodimo npr. rahlo postrani, imamo nagnjen ramenski obroč v desno, medenico v levo, hrbet nas boli zaradi trdih trebušnih mišic, leva lopatica je bližje hrbtenici kot desna, skolioza je posledica neenakih dolžin levih in desnih mišic, zatrdle vratne mišice otežijo gibanje glave ... Iz nekega razloga so naše mišice postale preveč in stalno napete. Vemo tudi, da pri gibanju telesa sodeluje celo telo, in ne le posamezne mišice. Že pri zelo majhnih gibih, premikih posameznih mišic, sodeluje celo telo. Npr. počasi sproščamo in zategnemo vratne mišice in pri tem sodelujejo tudi trebušne mišice. Kaj je najbolj ključno pri gibanju posameznih delov telesa, posameznih mišic? To smo ustvarili z leti

in se niti ne zavedamo, da smo zakrčeni, napeti (strokovno pravimo temu senzorno-motorna amnezija). Le našim mišicam in posledično sklepom, kostem, ni prijetno. Zakrčene mišice lahko zavestno sproščamo.

**Niti se ne zavedamo, da so mišice zakrčene in napete.**

Obremenjujemo in raztezamo pa druge mišice. Počasi, zavestno in vztrajno. To je v naši moči. Samo mi to lahko naredimo. Nihče drug. Tako telesu damo vedeti, da mi s svojimi možgani lahko upravljamo in sproščamo napetost v posameznih mišicah. Na ta način bomo začeli dobivati povsem nova občutja v našem telesu. To nas bo precej presenetilo, hkrati pa bo to zelo blagodejno za telo. Ne morete si predstavljati, kaj vse boste izvedeli o sebi. Posledično bodo začela prihajati v našo zavest potlačena čustva in spomini, ki jih ne maramo. Vendar bomo pridobili tudi moč in samozavest, ki izhaja iz telesa in naših globin.

Čeprav so vaje zelo preproste, vzbudijo v nas lahko pravi vulkan. Zato je nujno in smiselno, vsaj za začetek, obiskati usposobljenega učitelja za to novost.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

## Peter Florjančič, poklicni izumitelj iz blejske hotelirske družine

PETER COLNAR



Na Bledu se je še v Kraljevini Jugoslaviji 5. marca 1919 rodil izumitelj in športnik Peter Florjančič. Bil je eden najbolj znanih slovenskih izumiteljev in edini, ki se je celo življenje s tem poklicno ukvarjal. Podpisal se je pod približno štiristo patentov.

Njegov ded Jakob Peternelj je bil lastnik hotelov Union in Triglav ter blejski župan. Več blejskih hotelov je imela v lasti njegova teta Marija Kenda. Med odraščanjem na Bledu je spoznal kraljevo družino Karađorđević in se družil predvsem s princem Aleksandrom.

V osnovno šolo je hodil na Bledu, v Kranju pa je dokončal Srednjo tekstilno šolo. Leta 1939 se je izučil za tekstilnega mojstra in se zaposlil v Jugočeski. Zelo mlad je izumil ročni tkalni stroj, s pomočjo katerega je odprl

svojo tekstilnico (izmenjava oblačil). Leta 1943 je odšel v Švico in se tam kot begunec začel ukvarjati z izumi. O njegovem izredno razgibanem življenju smo vzeli izvlečke iz teksta Mete Učakar (kranjska knjižnica), vendar smo dolg seznam njegovih izumov zaradi omejitev dolžine članka morali močno skrajšati.

Ko je živel v Davosu, je izumil stroj za brizganje plastike in sodeloval s proizvajalcem smučarske opreme. Leta 1946 mu je dopust z družino v Monte Carlu spremenil življenje. Tam je spoznal Ilhamyja Husseina Pasho, člana družine egiptovskega kralja Faruka. Skupaj sta ustanovila podjetje Florilham. Ob sodelovanju z njim je prišlo do izuma razpršilca za parfum, s katerim je Peter Florjančič postal svetovno znan inovator.

Navezal je stike s celotno elito takratnega Monte Carla in tam ostal 15 let.

Leta 1961 se je preselil v Beljak, kjer je izumil plastične drsalke in plastični okvir za diapozitive. Precej časa je preživel tudi v nekaterih svetovnih metropolah (New York, Pariz, München), kjer je delal predvsem za kozmetično industrijo. Med njegove najvidnejše izume sodijo ročne statve, okvirčki za diapozitive, plastična zadržila, pršilec na steklenički za parfum, vžigalnik s prižiganjem ob strani, zapiralni sistem pri stroju za brizganje plastike, umetna smučarska steza, zavite palice za smuk, plastične drsalke, postelja Sleepfit za aktivno vadbo, zložljiva ptičja krmilnica in valilnica. Leta 1957 je izumil, ne pa tudi izpopolnil, avtomobilsko zračno za zadrževanje

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- V Kranju so se 1. 3. 1899 odločili, da na takratnem polju za potrebe mesta postavijo vodni zbiralnik – vodovodni stolp, ki je zdaj značilen za mesto.
- V Tatenicah na Moravskem se je 2. 3. 1846 rodil inženir, kemik, plemič in vojaški poveljnik Johann von Schwab. Leta 1883 je bil imenovan za pomočnika poveljnika kemijsko-tehnološkega laboratorija v kamniški smodnišnici, ki jo je od leta 1886 tudi vodil. To se je takoj poznalo v dvigu proizvodnje.
- V Kranju se je 2. 3. 1898 rodila pevka, sopranistka, pedagoginja Vera Majdič.
- V Kranju se je 4. 3. 1795 rodil teolog in profesor Jože Friderik Crobath. Leta 1818 je začel predavati na obnovljenem bogoslovnem semenišču v Gorici. Leta 1834 je postal uradni izpraševalec za slovenski jezik.
- V Preddvoru se je 4. 3. 1819 rodil duhovnik in misijonar Jožef Lap. Bil je Knobleharjev generalni vikar. Umrl je za sudansko mrzlico.
- V Križah pri Trziču se je 4. 3. 1863 rodil duhovnik in narodni delavec Josip Grašič. Bil je prvi predsednik Družbe sv. Mohorja za Hrvate v Istri. Leta 1931 se je pred fašizmom umaknil v Slovenijo.

potnikov v vozilu, ki uporabljala vrečo, zasnovano tako, da se izjemno hitro napihne in nato med trčenjem hitro izprazni.

Zaradi prijateljstva s srbsko kraljevo družino

Karađorđević se 15 let ni smel vrniti v socialistično Jugoslavijo. Leta 1998 se je vrnil v Slovenijo, ker je svoji materi obljubil, da bo umrl v domačem kraju. Umrl je 14. novembra 2020.



# Sodomija

GORAZD STARIHA

## spolnost in nasilje



V prejšnjem prispevku so nastopale priče proti zapeljalcu odraslih moških Blažu Šublu. Ostali sta še dve.

Priča Aleksander Mejač, kmet iz Križa (Komenda) je zapriseženo izpovedal, da ga je hotel Šubel pred osmimi leti v gostilni v Kamniku, ki jo je imel takrat v najemu, meseno zlorabiti z nagovarjanjem k temu. In ponovno leta 1856 v Šublovi gostilni v Mostah, ko ga je hotel meseno zapeljati s tem, da ga je grabil za spolovilo.

Zadnja priča, Anton Mejač, kajzar iz Križa, je dejal, da je bil pred sedmimi, osmimi leti v Šublovi gostilni Cestnik v Prevojah skupaj s Francem Babičem in da sta šla Babič in Šubel v stransko sobo ter prišla ven v takšnih

okolščinah, s takšnim obnašanjem, da je moral pomisliti na to, da sta imela nenaraven odnos.

Šubel je tajil očitana mu dejanja, ne pa tudi, da je bil z omenjenimi na omenjenih krajih. Kljub nepriznanju so ga obsodili na eno leto zapora. Prizivno sodišče mu je na pritožbo kazen zmanjšalo na pol leta, dodalo pa en post na teden. Obrazložili so, da naj bi šlo samo za poskuse dejanj in da je bil glava družine (da je moral skrbeti za družino; bil je poročen, otroci niso omenjeni).

Poglavje zase je zadovoljevanje spolnega nagona v kazenskih ustanovah, kjer so kaznovani ločeni po spolu. Koliko so homoseksualni odnosi v takšnih ustanovah odsev »nujnosti«, ki ne nudi izbire, in koliko že odraz poprejšnjih nagnjenj za pornikov, pustimo drugim strokovnjakom. Dejstvo je, da je bilo istospolno nečistovanje v kaznilnicah od nekdanj prisotno. V obravnavnem času je spadalo pod kaznivo sodomijo, zato se nam je tudi ohranilo v kazenskih spisih. Tokrat gre za dogajanje v ljubljanski prisilni delavnici, kjer je uprava marca 1858 prijavila prisiljenca Coghija in Verderberja zaradi protinaravnega nečistovanja.

Verderber je bil star 19 let, rojen v Trstu, po poklicu mesarski pomočnik, samski,

večkrat kaznovan zaradi kraje in potepuštva. Priznal je, da je njegov sojetnik Coghi neke nedelje zjutraj marca 1857 legel k njemu v posteljo, se z njim šalil, mu vtaknil moški ud med stegna in ga premikal naprej in nazaj. To je ponovil z njim kakšen mesec kasneje na stranišču. Prav tako je Coghi večkrat z njim onaniral. Verderber se temu ravnanju ni upiral in ga ni prijavil, ampak je popuščal zaradi Coghijeve vsiljivosti.

Proti Coghiju je bila tudi izjava Johanna Battistiga, da je Coghi že poprej v kaznilnici v Trstu z njim poskušal zganjati nenaravno nečistovanje, ko mu je spečemu skušal stlačiti svoj ud v zadnjik.

Coghi je bil star 32 let, samski, rojen v Trstu, večkrat kaznovan zaradi kraje in dvakrat zaradi žaljenja straže. Priznal je, da je enkrat ukazal Verderberju v postelji, da naj mu bo za dekle, da je torej drgnil svoj ud med Verderberjevimi stegni do izliva semena. Vsako nadaljnje nečistovanje je zanikal. Nečistovanje z Verderberjem je priznal tudi soprisilniku Francu Petriču.

Verderber je nato že konec maja 1858 v zaporu umrl za sušico. Julija 1858 so Coghija obsodili na eno leto zapora in v začetku aprila 1859 je v zaporu umrl tudi on, prav tako za sušico.

## Vaš razgled



Zahrbtne lovke virusne epidemije nas še niso dokončno spustile iz svojega pogubnega objema. V zadnjem tednu pa domala vsa področja naših življenj – tudi dinamiko transporta in logistike – hromijo posledice tragedij vojnih žarišč v Ukrajini. Tja so vsak dan uprte oči in srca prebivalstva celotnega sveta – naj pri tem ne zamreta medsebojna pomoč in razumevanje. S. L. / Foto: Tina Dokl



Pustni čas je vsaj za nekaj dni marsikomu na obraz narisal nasmeh. Zlasti najmlajši so se prepustili prešernemu rajanju v družbi raznoraznih navihanih šem, medtem ko so z obloženih miz opojno zadišali krofi. Pust krivih ust se je tradicionalno poslovil v ognjenih zubljih, magični preganjalci zime kurenti pa so z divjim plesom poskrbeli, da na njegovem pogorišču že vznika prvo pomladno cvetje. S. L. / Foto: Primož Pičulin

# Novak, novi priimek, 1. del

TINO MAMIĆ

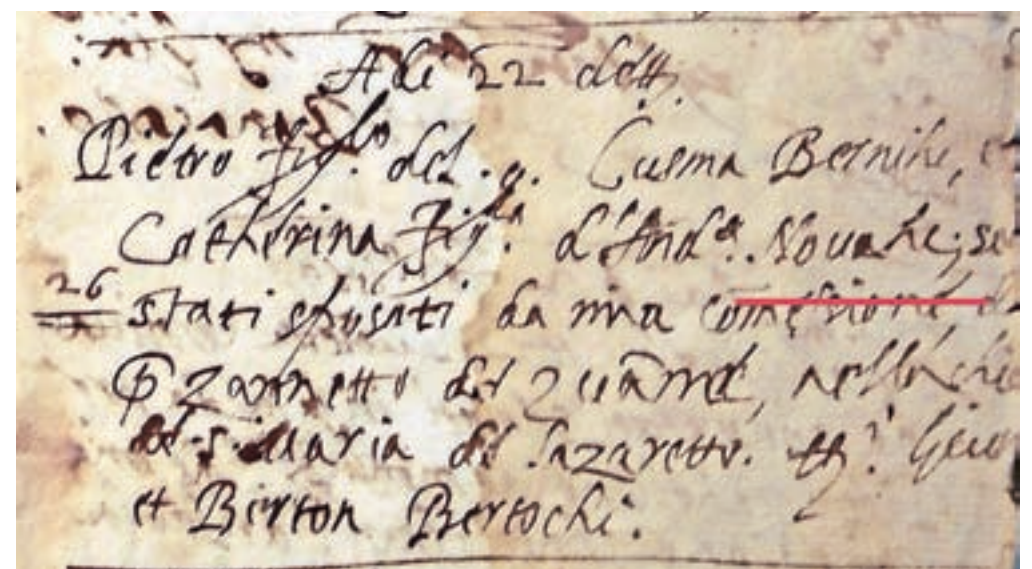
Novak je najpogostejši slovenski priimek, čeprav vsi Novaki niso slovenskega porekla. Za Novake velja podobno kot za olimpijske medalje: Slovenija nima največ Novakov na svetu, glede na število prebivalstva pa je v samem vrhu.

Jezikoslovec Janez Keber pravi, da je bil Novak najprej vzdevek ali ime in ga najdemo prvič omenjenega v

urbarju za Sevnico leta 1309: kmet Meychem Nobagk. Kot ime še vedno obstaja, čeprav pretežno pri priseljencih iz nekdanje Jugoslavije. V Sloveniji živi 127 ljudi z imenom Novak.

Priimek je dobil človek, ki je bil priseljenec, novinec. Velikokrat je šlo za naseljenca, ki si je v gozdu izkrcil novino za novo kmetijo. To je bilo v najstarejših časih zelo »preprosto«, saj so zanetili požar. »Kontrolirani« požar

je napravil prostor, pepel pa tudi pognojil prst. Isto poreklo priimka zato iščemo tudi v priimku Požar. Na enak način sta nastala tudi priimka Rovtar in Rutar. In seveda Novinec oziroma Novinc. Izpeljanka priimka, ki jo najdemo na slovenski zahodni narodni meji, pa je Novakič. Tu najdemo tudi poitalijanske oblike Novacco, Novacchi in Noacco ter Novackig in Noachig. Jezikoslovec Pavle Merku, ki je ta priimek



Prvi Novak v matični knjigi iz leta 1589. Knjiga je v Škofijskem arhivu Koper (ŠAK Ž Kps MKP).



Novake pri Golniku v franciscejskem katastru leta 1826. Kraj je bil prvič omenjen pred skorajda 600 leti. Zemljevid hrani Arhiv Republike Slovenije (SI AS 176/L/L271/g/A05).

raziskoval, je opozoril, da v teh krajih priimka ne naglašujejo na drugem, ampak na prvem zlogu. Tako kot na Hrvaškem in v Bosni.

Beseda novak pomeni tudi vojaškega nabornika. A tu gre za besedo, ki je nastala kasneje in je z nastankom tega priimka ne moremo povezati. Več možnosti za to tezo pa je v drugih južnoslovenskih jezikih, kjer so priimki nastajali kasneje.

V srednjeveških urbarjih na Primorskem je zgodovinar Milko Kos našel precej Novakov, ki so jih zapisali takole: Nouackh, Nouagk, Nouagkh, Nouakh in Nowagkh. Najstarejši je iz leta 1494 v Urbarju za Devin: omenja se Neža Novak, vdova po pokojnem Michelu Nouackhu.

Še starejše pa so omembe krajev Novaki. Gorenji

in Dolenji Novaki nad Cerknim so prvič omenjeni že 2. junija 1337. Zapisani so tako, kot bi pisali dandanes: Novak. V 14. stoletju je kraj omenjen še dvakrat, vendar z zapisoma, ki jih prepoznamo zaradi lokacije: Noathe in Noach. V naslednjem stoletju najdemo tudi zapise za kraj Novake v bližini Križa pri Trziču: Nawasen (1428), Newsas (1428), Nowackh (1436).

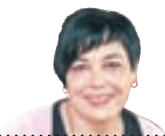




# HUMOR, HOROSKOP

## HOROSKOP

TANJA



### Oven (21. 3.–21. 4.)

Tudi vas že muči pomlad in poskakujete kot žogica za namizni tenis. Že nekaj časa ste v nizkem startu za nova doživetja in vaš čas za akcijo se začinja. Mogoče bodite samo pozorni, da od vsega skupaj odnesete čim več izkušenj in se veliko naučite.

### Bik (22. 4.–20. 5.)

Ne, ni še čas za vaš vrtiček. Zemlja je še hladna in zaspala, vreme pa muhasto. Za zgled si vzemite stare kolarje, ki ponudijo marsikakšen pameten nasvet. In seveda govorimo o večpomenskih vrtičkih, ne samo tistih v naravi.

### Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Ne iščite izhodov v stvareh okoli sebe. Obrnite se navznoter in verjemite, rešitve so tam. Ne v drugih ljudeh, ne v stvareh, ne v raznih substancah. Samo in izključno v vas. Pot je težka, seveda je, toda vse najboljše stvari so težke.

### Rak (22. 6.–22. 7.)

Nekdo vas trenutno kravro potrebuje. Mogoče doma ali v službi, lahko je tudi prijatelj, toda vaša zvestoba se tokrat mora pokazati v pravi luči, saj je ta druga oseba mogoče v hudi stiski. Kakorkoli, stojte ji ob strani, kot znate.

### Lev (23. 7.–23. 8.)

Pogum in naprej. To naj bo vaš cilj. Kakorkoli se bo vse skupaj odvijalo, zavedali se boste, da ste vložili vse, kar je možno, sedaj ni nič več odvisno od vas. To je sicer težka pozicija, toda če jo kdo zmore, ste to vi. Vse bo dobro.

### Devica (24. 8.–23. 9.)

Eh, saj veste, da če še tako dobronamerno delite nasvete, je vse skupaj bob ob steno, če so na drugi strani zamašena ušesa. Naj vam zadošča, da ste povedali, vse ostalo je v rokah drugih. Odpira se vam več možnosti za zaslužek.

### Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

No, zdaj pa bi lahko vaša darežljivost padla na zelo plodna tla. Pa naj gre za šopek zvončkov, ki jih boste nabrali na zelenem travniku ob gozdu, ali pa za pomoč na delovnem mestu. Razmislite in akcija se potem hitro začne.

### Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Kar ste sejali, sedaj žanjete. Če ste delovali odkrito in v skladu s svojo notranjostjo, torej da niste delovali na prvi žvižg, potem je sedaj marsikaj v redu. Če pa ste popustili svojim nagonom, potem pa vas čaka veliko dela s popravki.

### Strelec (23. 11.–21. 12.)

Saj niste resni. Ste kdaj pomislili, da je pot v pekel tlakovana z dobrimi nameni? In vaši nameni lahko padejo na zelo slaba tla. Ne samo da ne bo nič vzkliko, naredili boste težave drugim in seveda posledično sebi. Premislite.

### Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Takoj opustite vsa svoja prepričanja, da morate biti odgovorni za vse, da morate skrbeti za vse, da se bo brez vaše žongliranja življenje sesulo okoli vas in da ste noro pomembni. Niste. Izpustite stvari iz rok in začnite živeti zase.

### Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Čas je za konec namišljene sramežljivosti. Če kdaj, je zdaj čas, da se začnete boriti za stvari, za katere veste, da vam bodo izboljšale življenje – in še pomembneje: da bodo izboljšale življenje tistih okoli vas in tistih, ki bodo prišli za vami.

### Ribi (20. 2.–20. 3.)

Mogoče malce zategnite ročno zavoro v svojem čustvenem in na splošno psihičnem razdajanju drugim. Seveda ima človek vedno korist od tega, da pomaga drugim, toda ta pomoč naj sega samo tako daleč, da ne škodite sebi.



## TA JE DOBRA

### Volitve

Američan, Japonec in Slovenec se pogovarjajo o volitvah. »Pri nas dve uri po zaprtju volišč že vemo, kdo je zmagal,« se pohvali Američan.

Japonec posmehljivo: »To ni nič. Pri nas je zmagovalec znan že dve sekundi po zaprtju.«

»Ne razumem, zakaj potrebujete toliko časa, da ugotovite, kdo bo zmagal. Pri nas to vemo že petdeset dni pred volitvami,« oba bahača začudeno pogleda Slovenec.

### Let na Dunaj

Blondinka potuje z letalom na Dunaj. Ima letalsko vozovnico za ekonomski razred. Ko na Brniku stopi na letalo, se usede na sedež v prvem razredu.

Pristopi stewardesa in ji pojasni: »Oprostite, gospodična, vaša vozovnica je za ekonomski razred, to pa je sedež prvega razreda.«

Blondinka: »Jaz sem pametna in lepa in ne grem nikamor.«

Stewardesa jo prepričuje, vendar brez uspeha. Pristopi pilot letala in blondinki nekaj zašepeta na uho.

Blondinka vstane in se usede na konec letala. Stewardesa zmedena vpraša pilota, kaj ji je prišepnil.

Pilot: »Nič takega, rekel sem ji, da prvih deset sedežev ni za Dunaj.«

### Kako zmagati

Slavko bere knjigo življenjskih resnic in na glas razmišlja: »Tule piše, da če nekoga ne moreš premagati, se mu pridruži. In kaj naj zdaj naredim – po hiši letam za komarjem?«

### Vrnitev v preteklost

Na vratih Društva za vračanje v preteklost piše: Seminar o potovanju skozi čas bo na sporedu predvčerajšnjim.

### LAŽJI SUDOKU

3			7			2		1	
9	7	8	1						
	5			4	3	8			
5		1		6	4		2	8	
		6				9			
4	8		3	2		6		5	
			3	5	8			9	
						9	3	4	6
6		7				1			

Rešitev:

2	9	1	5	7	2	6	9	
1	2	7	6	2	1	8	9	
4	9	8	9	2	6	1	2	
7	2	9	1	8	5	9	8	
6	2	9	2	9	1	5	7	
8	9	2	7	3	1	2	6	
8	2	9	7	6	1	0		
2	5	1	6	2	8	9	7	
1	5	8	2	1	2	7		

### TEŽJI SUDOKU

2								6
		8	7		5	1		
	1							7
		1	3		7	6		
	4							1
		3	9		6	7		
	3							4
		7	8		4	2		
5								3

8	9	1	2	7	6	5	4	3
1	2	7	6	2	8	9		
4	9	6	5	8	1			
7	2	9	1	8	5	9		
6	2	9	2	9	1	5		
5	9	2	7	3	1	2		
8	2	9	7	6	1	0		
2	5	1	6	2	8	9	7	
1	5	8	2	1	2	7		

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.





# NAGRADNA KRIŽANKA

www.ob.si



## DAN ŽENA V OBIJU



### 3,99

kos

#### VRTNICE

(ROSA AMOROSA)  
2 Različne vrste. Ø lončka: pribl. 10,5 cm (brez okrasnega lončka).  
Št. art.: 1424449



### 7,99

kos

#### METULJASTA ORHIDEJA

2 poganjka, različnih barv. Ø lončka: pribl. 12 cm (brez okrasnega lončka).  
Št. art.: 1198738

SESTAVIL: F. KALAN	KEMIJSKI ELEMENT (Ac)	DIŠEČA CVETLIČA Z RUMENIMI ALI BELIMI CVETOVJI	PEVKA DEŽMAN	IZRASTEK NA GLAVI	ŠVICARSKA DENARNA ENOTA	MESTO V ITALIJI	BRANE KLAJZAR	NEM. SKLA- DATELJ (HANNIS)	SKLADBA ZA KLAVIR	IGRALKA RINA	FR. PISEC (EMILE)	EKAVSKI JEZIK	PEVEC RUDAN
NEPISMENOST												5	
ŠPANSKO OTOČJE V ATLANTIKU								11					
MENIČNI DOLŽNIK							DIVJI KOZEL MODEL VO- ZILA OPEL						
IVAN CANKAR			PLEJBOJ	ANTILOPA IZ AFRIKE VISOKA DRUŽBA						PEVKA MAX			
NAJNIŽJA TOČKA (KNJIŽNO)			4			DEL TENI- SKE IGRE PEVKA DOLEŽAL				VRTILNI MOMENT	ŠPELA NOVAK BOJNI STRUP		
REKA V AVSTRJI					SL. BALE- RINA (LANE) RIŽEVO PIVO								SADNI NAPITEK
NEKDANJI TURŠKI VOJŠČAK								VOJAŠKO POROČILO	EGIPČAN- SKI SVETI BIK				
GORENJSKI GLAS	IZBIRNA OSEBA ZA SLUŽBO	PASTIR, PLANSAR ZASTOP- STVO							GRAFIK PILON NAVARJEN DEL CESA				
MESTO V BOSNI							VETRNI JOPIČ TELESNA STRAS	2					
NEKDANJI TURŠKI VELIKAS				SL. SLIKAR (MAKSIM) ZMAGA PRI TAROKU								DIPLOMAT- SKI PRED- STAVNIK	NEKDANJA UPRAVNA ENOTA
ŽIVEC	6				LESK, SIAJ SLIKAR SEDEJ	PREGON, PLENITEV							
DAVID NIVEN			GL. MESTO ERITREJE BREZ- VLADJE							FILM FRANCETA ŠTIGLICA	TINKARA KOVAC PAST, NASTAVA		
SOSEDNJA DRŽAVA (ORIGINAL)							ZELIŠČAR PODOBA GOLEGA TELESA				8		
SORTA ČEŠENJ		13						PEVKA RUPEL	CERKVENI OBRED VRSTA GRANITA				
GRŠKI PESNIK, ARATOS					HROŠČ, GOVNAC PISATELJ LOVRAK								
KRAJ PRI POREČU				TAKSA PRI MITNICI TOYOTIN DŽIP								PESEM BENESKIH COLNARJEV	ZNAK ZA MNOZENJE
GORENJSKI GLAS	TROPSKI SOLATNI SADEŽ	NAOS, SVETIŠČE MORSKA RIBA					KEM. ELE- MENT (J) ZLATO JABOLKO		1		BOJAN KRIZAJ ŽIVAL S PERJEM		
AZLJEČ (SLABŠ.)						IZDE- LOVALEC KALUPOV DAH							
PLEMIŠKI NASLOV					9		JADRANSKI POLOTOK HRIB PRI BEOGRADU						
EDEN IN DRUGI				RAZTELE- ŠEVALEC	BARVILNA TEHNIKA EVROPSKI VELETOK					IKTUS SKOK PRI DRSANJU			
KATJA AJSTER			SHRAMBA ZA SPISE IZVLEČEK, IZVAREK							PEVEC LUKAS SVOD NAD NAMI			ŽELATINA IZ ALG
GRŠKA PRESTOL- NICA						MESTO NA TAIVANU	GLAVNO MESTO TURČIJE						
VOJAŠKI VPAD NA OZEMLJE					3		GRADBENI MATERIAL RADO CASL				OLIVER GROSS LOVRO TOMAN		
STAR IZRAZ ZA KIS						STRAUSSO- VA OPERA KEM. ELE- MENT (Sm)			10				
AMANDUS ARABELLA EISLER ESENCA RIOLIT	REZKALEC	NOS, NOSEK ANTIČNA POSODA							ŽRTVENIK				
RAČJI SAMEC, RACAK													
BOKSARKA KOZIN						METKA ALBREHT HRIB PRI KRANJU							
ZMAGO FRECE				GOLMAN OBLAK KMEČKO NASELJE	12								
NASELJE PRI TRŽIČU							DAVID EMANUEL						
PODZEMNI LESNIK, KIKIRIKI	7												
RASTLINJE													

#### Nagrade: tri praktične nagrade

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 16. marca 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	

Akcija velja v **OBI Kranj** do 8. 3. 2022 oz. do razprodaje zalog. Cene so v EUR z vštetim DDV.

# OBI



# Rez potomke najstarejše vinske trte

JANEZ KUCHAR

**Cerklje** – V petek so na vrtu rojstne hiše Ignacija Borštnika, prvega slovenskega gledališkega igralca, režiserja, pedagoga in utemeljitelja sodobnega slovenskega poklicnega gledališča, četrtič obrezali Nacetovo trto, potomko najstarejše, 450 let stare vinske trte na svetu, sorte modra kavčina z mariborskega Lenta, ki je tudi uradno vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov kot najstarejša žlahтна trta na svetu. Cepič (trs) so na Borštnikovi domačiji slovesno posadili pred štirimi leti ob 160. obletnici Borštnikovega rojstva. Letos sta trto



Trto na Borštnikovi domačiji so obrezali Stane Kocutar, Ivan Kropivnik in Dane Novak, skrbnik Borštnikove domačije. / Foto: Franci Belšak

obrezala Ivan Kropivnik, skrbnik Nacetove trte, in Stane Kocutar, skrbnik mariborske trte. Po končanem rezu so nazdravili za uspešno rast trte, za kar je poskrbel skrbnik Borštnikove domačije Dane Novak oziroma družina Novak.

Lani je trta prvič bogato obrodila. Odtrgali so šestdeset grozdov skupne teže 9,3 kilograma. Prvi grozd je odtrgal Tomaž Novak, prapranečak Ignacija Borštnika, za tem pa tudi Dane Novak, novi skrbnik trte Ivan Kropivnik in cerkljanski župan Franc Čebulj, ki ima največ zaslug, da so trto z Lenta pred štirimi leti pripeljali v Cerklje.

## HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

## ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

**BANJA VRUČICA (AKCIJA)** 25. 3.–1. 4., **DODATNI TERMIN BANJA VRUČICA** 11.–18. 5., **TRST** 15. 3.; **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM** 24. 4.–27. 4., **POTEPANJE PO BOSNI** 25. 4.–29. 4., **MEDŽUGORJE** 29. 4.–1. 5.; **TURISTIČNI BONI: RADENCI** 22.–27. 5., **MORAVSKE TOPLICE** 22.–27. 5., **BERNARDIN** 10.–14. 3., **STRUNJAN** 9.–14. 3., **ŠMARJEŠKE TOPLICE** 3.–8. 4., **MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ VEČ TERMINOV.** [www.rozmanbus.si](http://www.rozmanbus.si)

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov [kazipot@g-glas.si](mailto:kazipot@g-glas.si).

Za vse prireditve je obvezno spoštovanje vladnih odlokov in priporočil NIJZ za zaježitev covid-19.

## PIREDITVE

### 22. Gostičevi dnevi

**Homec** – Kulturno društvo Jože Gostič Homec vabi v nedeljo, 6. marca, ob 11. uri v cerkev Marijinega rojstva na Homcu na slovesnost v spomin na opernega pevca Jožeta Gostiča. Sveto mašo bo daroval mariborski nadškof msgr. Alojzij Cvikel, peli bodo člani Prvega slovenskega pevskega društva Lira Kamnik.

### Poklon neustavljivim slovenskim ženskam

**Milje** – V Hiši čez cesto na Miljah 11 bodo v torek, 8. marca, ob 18. uri pripravili literarne utrinke. S kulturnim programom se bodo poklonili slovenskim ženskam, ki so se v preteklosti borile za pravice žensk.

## OBVESTILA

### Zbor članov Društva upokojencev Preddvor

**Preddvor** – Društvo upokojencev Preddvor obvešča svoje člane in članice, da bo zbor članov društva v četrtek, 10. marca, ob 15. uri v dvorani Kulturnega doma Preddvor.

### Občni zbor cerkljanskih upokojencev prestavljen

**Cerklje** – Društvo upokojencev Cerklje obvešča svoje člane, da je zbor članov, ki je bil predviden v soboto, 5. marca, prestavljen za nedoločen čas.

## Volilni zbor MDI Jesenice

**Jesenice** – Medobčinsko društvo invalidov (MDI) Jesenice obvešča člane, da že sprejemajo prijave za prisotnost na volilnem zboru članov, ki bo v četrtek, 24. marca, z začetkom ob 10. uri v Banketni dvorani v Kolpernu na Stari Savi. Obenem obveščajo, da gradivo za prijavo kandidature v organe društva dobite na društvu od ponedeljka do petka, 11. marca, od 10. do 11. ure.

## IZLETI

### Sedlo Lohača–Špilnik (1018 m n. m.)

**Kranj** – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 17. marca, na pohod Sedlo Lohača–Špilnik (1018 m n. m.). Odhod s posebnim avtobusom izpred Globusa bo ob 8. uri (vstopni postaji Lon in Boltez). Pot je primerna za pohodnike in planince. Hoje bo za tri ure, višinske razlike je 189 metrov. Priporočljiva oprema so pohodni čevlji in palice. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 14. marca.

## PREDAVANJA

### O nobelovki Doris Lessing

Pisateljica Nina Kosmač vabi na literarno predavanje o britanski pisateljici, pesnici, dramatičarki, libretistki in biografiji Doris Lessing, dobitnici Nobelove nagrade za književnost leta 2007. Predavanje bo v soboto, 12. marca, ob 19. uri na Zoomu: <https://us05we.zoom.us/j/82409097527?pwd=MHFR-EZzZWFOOWJneFozekZXaUpvdz09IDreunion+code%3A+82409097527>.

## RAZSTAVE

### Pogled skozi žensko oko

**Kranj** – V torek, 8. marca, bo ob 18. uri v galeriji Layerjeve hiše odprte razstave fotografij fotografinj Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja. Naslov razstave je Pogled skozi žensko oko.

## PREDSTAVE

### Ovčarstvo v preddvorskih gorah

**Preddvor** – Kulturno-umetniško društvo Matije Valjavca Preddvor bo jutri, v soboto, 5. marca, ob 19. uri v Kulturnem domu predvajalo dokumentarno-igrani film Ovčarstvo v preddvorskih gorah. Informacije na 070 763 471.

## KINO SPORED

### CINEPLEX, KRANJ

**Sobota, 5. 3.**  
13.30, 16.10, 17.10, 18.45, 19.45,  
20.45 BATMAN  
17.50, 20.00 PES  
16.45 ZLATI FANT  
14.30, 21.00 UNCHARTED  
18.30 SMRT NA NILU  
13.45, 15.45 PETER ZAJEC: SKOK V  
PUSTOLOVŠČINO, sinhro.

14.00, 16.30 VELIKI RDEČI PES CLIFFORD,  
sinhro.  
14.15 ZAPOJ 2, sinhro.

### KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

**Petek, 4. 3., in sobota, 5. 3.**  
19.00 BATMAN

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

## GLEDALIŠKI SPORED

### PREŠERNOVO GLEDALIŠČE, KRANJ

**Sobota, 5. marca**  
10.00 Saša Eržen: TISTA O BOLHAH (v dvorani PGK)

### GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA

**Petek, 4. marca**  
20.00 Rozintea: LJUBLJANSKI VODNIK NAŠEL VODNIKA

**Sobota, 5. marca**  
19.30 Koncert: Alja Wolte Sula

Radio  Sora  
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3  
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **Z BRANJEM IZBOLJŠAMO SVOJ SPOMIN**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 15. februarja 2022, so: **Janko Barle** iz Mengša, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR), **Majda Šumbergar** iz Medvod in **Franci Dolžan** iz Kranja, ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Več kot sanje/Jaz, midva, mi). Nagrajencem čestitamo!

**PETKOVA PRIREDITEV**  
Izvajalca: **Gledališče Bičikleta**  
**DVA ZMERJAVCA**  
Petek, 4. marec 2022, ob 17.30  
OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

**SOBOTNA MATINEJA**  
Izvajalca: **SLG Celje**  
**TISTA O BOLHAH**  
Sobota, 5. marec 2022, ob 10.00  
Prešernovo gledališče Kranj



**SMEJ SE!**  
[www.brezalkohola.si](http://www.brezalkohola.si)  
2. 3. – 16. 4. 2022



**40 dni brez alkohola**

V znamenje solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola.

www.karitas.si

**Radio Triglav**  
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice  
**Gorenjska 96 MHz**  
RADIO ZA RADOVEDNE

**RADIO KRANJ 97.3**  
tvoji najljubši hiti



www.radio-kranj.si



## MALI OGLASI

T: 201 42 47  
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:  
**za objavo v petek do srede  
do 14. ure in za objavo  
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:  
**ponedeljek, torek, četrtek,  
petek neprekinjeno  
od 8. do 15. ure, sreda od  
8. do 16. ure, sobote, nedelje  
in prazniki zaprti.**

## NEPREMIČNINE

## STANOVANJA

## ODDAM

ENOSOBNO stanovanje na Bledu,  
tel.: 04/57-43-424 22000587FESST, d. o. o.,  
nepremičninska  
družba,  
Koroška c 2, Kranj,  
Telefon: 236 73 73  
Faks: 236 73 70  
E-pošta:  
info@fesst.si  
Internet:  
www.fesst.si

## POSESTI

## PRODAM

2 manjši parceli, z manjšo brunarico.  
Podlublje, Tržič, tel.: 04/59-58-754,  
051/458-346 22000593

## KUPIM

ZAZIDLJIVO zemljišče, Britof in okoli-  
ca, tel.: 051/362-632 22000424

## NAJAMEM

NJIVO ali travnik, tel.: 041/393-955  
22000607

## GARAŽE

## ODDAM

GARAŽO z elektriko, za lekarno v Kra-  
nju, tel.: 031/549-008 22000612

## MOTORNA VOZILA

## AVTOMOBILI

## PRODAM

FORD S MAX, 2.0 TDCI, letnik 2013,  
vsa oprema, kot nov, cena 12.000  
EUR, tel.: 031/374-706 22000588MAZDO 2, letnik 2016, bencin,  
114.000 km, lita platišča, cena 10.500  
EUR, tel.: 041/992-916 22000585

## KUPIM

ODKUP VOZIL v okvari ali poškodovanih.  
Avto Tojos, Tomislav Josipović, s.p.,  
Druulovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-  
504 22000586ODKUPUJEM osebna vozila v vred-  
nosti do 3.000 EUR, lahko tudi poško-  
dovana, od lastnika. Avto Šime, d.o.o.,  
Ul. talcev 6, Miklavž na Dravskem po-  
lju, tel.: 041/379-409 22000605

## AVTODELI IN OPREMA

## PRODAM

KOVINSKA platišča z gumami Conti-  
nental 205/55 16, za Peugeot 5008,  
tel.: 031/388-843 22000613

## TEHNIKA

## PRODAM

BARVNI printer Ricoh, malo rabljen,  
ugodno, tel.: 041/816-528 22000610

## STROJI IN ORODJA

## PRODAM

DELOVNI voz za kamnoseke, kiparje,  
nosilnost 3 T, cena 390 EUR, tel.:  
068/152-924 22000608GRADBENI  
MATERIAL

## PRODAM

BETONSKO železo, 9 palic fi 12 in  
9 palic fi 6 ter polovico mreže, tel.:  
051/423-322 22000623SUHE macesnove deske debeline 3  
cm, tel.: 031/542-293 22000573STAVBNO  
POHIŠTVO

## KUPIM

ODKUPUJEM hlodovino oreha in ma-  
cesna, Biomasa&Mizarstvo Ovsenik,  
d.o.o., Jezerska c. 108c, Kranj, tel.:  
041/756-007 22000578

## KURIVO

## PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost  
dostave, tel.: 041/718-019 22000549SUHA drva – hrast, bukev, suh rezan  
les bora in smreke debeline 5 cm, tel.:  
041/481-588 22000618SUHE trske, primerne za centralno,  
krušno peč ali kamin, tel.: 041/986-  
986 22000594STANOVANJSKA  
OPREMA

## POHIŠTVO

## PRODAM

LIKALNO mizo s 5-litrskim kotličkom  
in likalnikom, ugodno, tel.: 031/584-  
796 22000591SEDEŽNO garnituro in fotelj, lepo oh-  
ranjena, nepoškodovana, ugodno, tel.:  
031/584-796 22000590GOSPODINJSKI  
APARATI

## PRODAM

PODELEMENTNO kuhinjsko napo  
Ikea, nov filter, š. 60 x g. 51 x v. 14  
cm, cena 30 EUR, tel.: 040/129-077  
22000586SESALEC Vector power edition 1520,  
cena 70 EUR, tel.: 04/25-22-006  
22000570

## GLASBILA

## PRODAM

AKTIVNI zvočnik JBLPB X 625 in mon-  
tarbo bas 119SA ter Yamaha S150,  
tel.: 04/51-31-746, 041/409-904  
22000598ŠPORT,  
REKREACIJA

## PRODAM

NOSILCA za dve kolesi za Citroën  
Berlingo ali Peugeot partner, tel.:  
041/816-528 22000620SKORAJ novo žensko kolo Nakamura,  
cena po dogovoru, tel.: 040/259-011  
22000563

## HOBI

## KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke,  
razglednice, kovance, bajonete, sab-  
lje, celade, uniforme, tel.: 051/740-  
430 22000471STARINE: mizarški ponk, skrinje,  
razglednice, kipe in drobnarije, tel.:  
051/258-936 22000554

## KMETIJSKI STROJI

## PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv, tel.:  
031/812-210 22000557NAKLADALKO Sip 25 m<sup>3</sup>, cepilec drv,  
bazen za mleko 200 l, 300 l v komple-  
tu, tel.: 041/481-588 22000619PLUG batuje, enobrazdni, obračalni,  
10 col, novi lemeži, cena 820 EUR,  
tel.: 041/677-605 22000589PUHALNIK Grič, z motorjem, cena  
200 EUR, tel.: 041/805-489 22000584PUHALNIK – sesalnik za listje, cena  
20 EUR, Kranj, tel.: 031/624-509  
22000597RABLJENO kosilnico Reform, tel.:  
04/25-03-035 22000564TROSILEC hlevskega gnoja Sip 4, po-  
končni valji, nakladalko Sip 17 in sejal-  
nico za koruzo, tel.: 031/643-725  
22000596

## PRIDELKI

## PRODAM

KORUZO in tritikalo v jumbo vrečah,  
tel.: 040/355-865 22000581KRMNO peso, 200 kg, tel.: 051/646-  
650 22000567KROMPIR različnih zgodnjih in poznih  
sort ter kifelar, tel.: 041/918-316  
22000606REPO za krmo ali kisanje, lahko olup-  
ljeno, tel.: 041/347-248  
22000604ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava,  
tel.: 031/676-235 22000569

## VZREJNE ŽIVALI

## PRODAM

2 telički simentalci, stari 10 dni in 4  
mesece, tel.: 041/608-286 220005722 pašni kravi s teličkoma, tel.:  
041/378-651 22000595KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave,  
črne in grahaste pred nesnostjo in kg  
piščance za dopitanje. Pripeljemo na  
dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva  
ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113  
22000552BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.:  
031/446-519 22000582BIKCA simentalca, starega 10 mese-  
cev, tel.: 041/708-787 22000583BIKCA simentalca, starega 4 mesece,  
tel.: 031/687-062 22000586BIKCA LS, starega 3 mesece, telice  
LS, stare 8 mesecev, in lepega pete-  
lina, tel.: 041/999-616 22000614ČB bikca, starega 14 dni, tel.:  
041/342-350 22000580ČB bikca, starega 14 dni, tel.:  
031/861-766 22000603Slaščičarstvo Zima, Anka Zima, s.p.,  
Grajska cesta 3, Bled, zaradi povečanega  
obsega dela za nedoločen čas zaposli

## slaščičarko/slaščičarja.

Stimulativni zaslužek, timsko delo,  
izkušnje zaželene.Več informacij na info@slašičarna-zima.si  
ali 04/574 16 16 in 031/316795.DVE telički ČB, stari štiri tedne, tel.:  
04/25-51-705, 031/606-647  
22000609KUNCE, stare 8 mesecev, zajkle in  
zajce, po ugodni ceni, 20 EUR, tel.:  
04/59-58-754, 051/458-346  
22000592MANGOLICO za zakol ali nadaljnjo  
rejo, tel.: 051/647-888 22000616NEBREJO mlado kravo in nebreno te-  
lico, obe LS (CIK/SIM), pašne, tel.:  
031/648-534 22000579OSLA, starega sedem mesecev, tel.:  
030/999-162 22000622PAŠNO telico simentalco pred telitvijo,  
tel.: 041/229-268 22000568PUJSE, težke od 30 do 120 kg, možna  
izbira moškega spola in možna dostava,  
tel.: 041/455-732 22000562TELICO simentalco, pašno, brejo, tel.:  
031/538-459 22000571ZAJCE orjaške lisce, stare 7 mesecev,  
tel.: 030/268-162 22000575ZAJCE za nadaljnjo rejo, tel.:  
070/768-066 22000577

## KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za  
Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko  
plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in  
teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Par-  
mova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-  
081 22000551

## PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-  
678 22000621

## OSTALO

## PRODAM

300-LITRSKI inoks sod za vino s pipi-  
co in podnožjem, tel.: 041/505-621  
22000565SENO v kockah in bukova drva, tel.:  
031/232-603 22000574SILAŽNO koruzo v silosu, tel.:  
041/570-953 22000617SLAMO v kockah, v okolici Kranja, tel.:  
031/245-498 22000602

## ZAJEMLITVE (m/ž)

## NUDIM

IŠČEMO osebo (m/ž) za redno za-  
poslitev, od 18 do 35 let, za težka  
sestavljalna in finomehanična dela v  
Kranju. Dobre ročne spretnosti so ob-  
vezne. Prijave do 15. 3. 2022 samopo  
e-pošti: kuzmald@siol.net. Kuzma,  
d.o.o., Hotemaza 17a, Preddvor  
22000403

## STORITVE

## NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na  
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,  
041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, la-  
melne zavese, plise zavese, komarniki,  
markize, www.asteriks.net 22000550

**AVTOVLEKA MEGA**

ODKUPIMO:

- POŠKODOVANA VOZILA
- KARAMBOLIRANA VOZILA
- VOZILA V OKVARI
- RABLJENA VOZILA

ODVOZ VOZIL  
NA RAZGRADNJO.

GREGA MEZE S.P., LESCE  
M: 040 629 675

MEGA, GREGA MEZE S.P., HLEBCE 16-B, LESCE

Andrej Goljat

**Čokolada**

V knjigi je več kot 100 receptov in zanimivosti o čokoladi v poglavjih: o kakavovcu in kakavovem zrnu, od kakavovega zrna do čokolade, čokoladne torte in kolači, čokoladni deserti in strjenke, čokoladni fondiji, čokoladni okraski, pralineji in slane jedi s čokolado.

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 160 strani

**10 EUR**

\* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narcocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

**LOTO**

Rezultati – žrebanje 2. 3. 2022  
**7, 13, 20, 25, 26, 35, 37 in 34**

Loto PLUS: **4, 8, 11, 17, 23, 27, 32 in 36**  
Lotko: **4 6 5 8 8 1**

Sklad 6. 3. 2022 za Sedmico: **1.400.000 EUR**  
Sklad 6. 3. 2022 za PLUS: **130.000 EUR**  
Sklad 6. 3. 2022 za Lotka: **300.000 EUR**

**DOBROTE brez GLUTENA**  
GLUTEN-free delicacies

Navodila za pripravo jedi za brezglutensko dieto odslej najdete tudi v novi knjigi, ki vključuje recepte za različne vrste kruha, peciva, sladice, prigrizkov, glavnih jedi in prilog.

256 strani, mere: 21 x 21 cm, trda vezava

**12<sup>80</sup> EUR**

\* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narcocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas



OSMRTNICA

V nedeljo, 27. februarja, na svoj rojstni dan, je v 86. letu prenehalo biti plemenito srce naše drage

**OLGE STUDEN**

Od nje se bomo poslovili v torek, 8. marca 2022, ob 14. uri na pokopališču v Križah, kjer bo od 11. ure ležala v tamkajšnji mrliški vežici.

Vsi njeni

Sklenjen je krog,  
ne prošnja ne jok  
te več ne predrami,  
ljubljeni sopotnik, ati, brat in ded!

V SPOMIN



**MARJAN KUCHAR**

iz Porebra 9b, Kamnik

Osmega marca bo minilo pet let od njegovega preranega odhoda. Zahvaljujemo se vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu in mu prižgete svečko. Vsi dobro vemo "Nikoli pozabljen", a žal nikoli več z nami.

Vsi njegovi

Pomlad bo na tvoj vrt prišla  
in čakala, da prideš ti,  
in sedla bo na rožna tla  
in jokala, ker te ni.  
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

V petek, 18. februarja 2022, smo se poslovili od žene, mame, babice in prababice

**MARIJE TAVČAR**

iz Podlubnika



Zahvaljujemo se vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Hvala g. župniku za lep obred, g. Janezu Trilarju za pesmi slovesa, urgentni službi Škofja Loka, posebna hvala ge. Mirjani Porenta za vso nego in skrb in patronažni sestri Veroniki. Hvaležni smo pogrebni službi Navček in njihovi cvetličarki za prelepo cvetje in vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili k večnemu počitku.

Mož Jože in hčerka Jožica z družino

Ne jokajte ob mojem grobu,  
le tiho k njemu pristopite  
pomislite, kako trpela sem,  
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA



V 84. letu nas je zapustila naša mama, stara mama, sestra, teta

**ZOFIJA ROGELJ**

iz Sv. Lenarta, Cerklje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše, hvala sosedom za vsestransko pomoč. Hvala zdravstvenemu osebju, g. župniku Martinu Lebanu za lep pogrebni obred, pogrebni službi Pogrebni Dvorje, pevcem, trobentaču ter še vsem neimenovanim. Najlepša hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: hčerki Irena in Slavi z družinama, sestra Štefka z družino  
Sveti Lenart, 14. februarja 2022

V naša srca si se vpisal,  
čas ne bo te več izbrisal.  
In čeprav spokojno spiš,  
z nami kakor prej živiš.

V SPOMIN



**MARKO JENKO**

Te dni mineva tretje leto, odkar si nas zapustil. Živiš naprej v srcih vseh, ki si se jih dotaknil, ko si bil tu. Z nami ostajajo le spomini in vsa ljubezen, ki si jo ustvaril. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi  
Češnjevci, 4. marca 2022

Ni smrt tisto, kar nas loči,  
in življenje ni, kar družijo nas.  
So vezi močnejše.  
Brez pomena zanje so razdalje,  
kraj in čas.  
(M. Kačič)

ZAHVALA



V 90. letu je v krogu družine za vedno zaspal naš dragi mož, oče, ded, praded, tast, brat in stric

**FRANC PINTAR**

s Češnjice 38, Železniki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala paliativni enoti SB Jesenice in pomoči na domu CSS Škofja Loka, kolektivu Šole za strojništvo Škofja Loka in Občine Železniki. Zahvaljujemo se gospodu župniku, pevcem, trobentaču, KS Selca in pogrebni službi Akris za lepo opravljen pogrebni obred. Ohranite ga v lepem spominu.

Žalujoči: žena Terezija, hčerki Branka in Jolanda z družinama in ostalo sorodstvo

Srce je omagalo,  
tvoj dih je zastal,  
a nate spomin  
bo večno ostal!  
(Tone Pavček)

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 98. letu po težki bolezni zapustila mama, babica, prababica in taščica

**ANTONIJA GORTNAR**

po domače Barončkova Tončka z Zgornje Bele pri Preddvoru



Na zadnjo pot jo bomo pospremili v petek, 4. marca 2022, ob 14. uri na Mestnem pokopališču v Kranju. Žara bo na dan pogreba od 11. ure v tamkajšnji mrliški vežici.

Žalujoči vsi njeni  
Zgornja Bela, 1. marca 2022

Srce je omagalo,  
tvoj dih je zastal,  
a nate spomin  
bo večno ostal ...

ZAHVALA



ob boleči izgubi dragega atija, ata, tasta, brata in strica

**IVANA POTOČNIKA**

Miklovcovega Ivana s Sv. Lenarta

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče, za darove svetih maš in darove za cerkev sv. Lenarta. Hvala sodelavcem in vodstvu podjetij Mebor in Domel. Zahvala dr. Mariji Ravnihar za dolgoletno zdravljenje in osebju Bolnišnice Golnik za zdravljenje ter nego v zadnjih štirinajstih dneh. Za molitve ob krsti zahvala g. nadškofu Stanislavu Zoretu. Za sočutno lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo se zahvaljujemo arhidiakonu Jožetu Plutu in vsem duhovnikom somaševalcem. Hvala pevcu Janezu Trilerju za prelepo ubrano petje v cerkvi in ob grobu ter Janu za spremljavo. Hvala za zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi Tonetu Berniku za govor in pogrebni službi Akris. Hvala vsem, ki ste našega ata kdaj obiskali in mu polepšali dan v času njegove onemoglosti. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste se v zares velikem številu poslovili od njega.

Žalujoči: sin Peter, hčerki Zdenka in Marjeta z družinami ter sin Branko, sestre Ivica, Berta in Cilka ter brat Vinko z družinami  
Sv. Lenart, 24. februarja 2022

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil

**ANTON BEDINA**

diplomirani veterinar s Kokrice pri Kranju



Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in veterinarjem za izražena sožalja, cvetje, sveče in maše, sosedom za vsestransko pomoč, posebna hvala gospe Jožici Hudobivnik za čustveno podporo.

Zahvaljujemo se domu oskrbovancev Cerklje za polletno oskrbo. Hvala župniku gospodu Kljunu za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Komunale Kranj, pevcem in prijateljici gospe Petri za poslovilni govor. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Žalujoči: žena Vera, hčerki Polona in Andreja ter vnuki Janina, Javor in Mitja



# Ukrajinci znajo stopiti skupaj

»Nisem hotel, da bi otroci poznali občutek, ko padajo bombe in tečeš v zaklonišče,« pravi Anže Jereb, ki je z družino iz Kijeva pobegnil v Slovenijo.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Kranj** – »Še pred nekaj dnevi je bilo življenje v Kijevu povsem vsakdanje,« pripoveduje Anže Jereb, medtem ko mi na mobilnem telefonu kaže družinske fotografije zadnjih dni v prestolnici Ukrajine.

»Še v sredo zvečer nisem verjel, da bi se kaj takega lahko zgodilo. V četrtek zjutraj pa me zbudi žena, da padajo bombe. Slišim eksplozije, tuljenje siren, ob pokih so se stresle šipe ... V nekaj minutah smo se oblekli in stekli v zaklonišče,« razlaga Kranjčan, ki je dvajset let svojega življenja preživel v Kijevu, kjer sta si z ženo, ki je Ukrajinka, tudi ustvarila družino.

Potem ko so dan večino preživeli v zaklonišču, so se pozno popoldan, ko se je promet vendarle nekoliko sprostil, odpravili proti madžarski meji. »Vzeli smo najnujnejše stvari, obleke, dokumente, zdravila, računalnike, nekaj gotovine, in se odpeljali,« pravi sogovornik, ki ob tem pojasnjuje, da je bilo najtežje čakati na priložnost, ko bodo zapustili mesto. »Takoj ko smo se usedli v avto in se odpeljali, mi je bilo lažje. Adrenalin, ko rešuješ družino, je bil prevelik, da bi občutil strah,« pravi in doda: »Nisem želel, da bi otroci poznali občutek,



Anže Jereb / Foto: osebni arhiv

ko pokajo bombe in tečeš v zaklonišče.«

Za devetsto kilometrov dolgo pot do madžarske meje so porabili 33 ur. Zgolj do Žitomirja, ki je od Kijeva oddaljen vsega dobrih sto kilometrov, so potrebovali devet ur, na poti pa so lahko videli obstreljevanje hostomelskega letališča, ki je bilo oddaljeno le nekaj kilometrov od kolone vozil, v kateri so se peljali. Takoj po prihodu na Madžarsko so poiskali prenočišče, prespali in naslednji dan prispeli v Kranj.

V dneh, odkar so doma, ostaja v stiku sorodniki,

prijatelji in sosedi. Kot pravi, pa bo izkoristil prvo priložnost, da odide v Romunijo ali Moldavijo, ko se bo tja uspelo zateči ženini mami, ki je trenutno ujeta v Nikolajevu, medtem ko je tast z družino v Čornomorsku blizu Odese. Vsem, ki jih pozna ali se nanj obrnejo pa pomoč, skuša pomagati z informacijami in vsem drugim, kar bi jim utegnulo olajšati pot iz Ukrajine. Prav v tem času pa organizira tudi prevoz beguncev, ki jih bodo z ukrajinsko-madžarske meje pripeljali v Slovenijo.

Anže Jereb si je kariero ustvaril v oglaševanju, delal pa je tudi v medijih, krajši čas je pisal tudi za Gorenjski glas. Z izkušnjami, ki si jih je nabral, zdaj pomaga tudi novinarjem pri iskanju kontaktov v Ukrajini, hkrati pa skuša predstaviti človeško plat vojne. »Nikoli si nisem predstavljal, da se lahko ponovi zgodovina izpred 75 in več let. Takrat je vojno zakuhal neki norec, ki si je predstavljal, da nekateri ljudje niso vredni biti človek, danes se je nekdo drug odločil, da Ukrajina ne sme obstajati.«

V težkih trenutkih pa so Ukrajinci znova pokazali, da znajo stopiti skupaj. »Morala med ljudmi je na zelo visokem nivoju. Vsi so se pripravljali boriti, moški, ki so delali v drugih državah, se sedaj vračajo v Ukrajino, ker želijo pomagati svojemu narodu. Res je lepo biti v krogu teh ljudi, s to energijo in motivacijo, ki jo premorejo,« pravi sogovornik, ki je spregovoril tudi o predsedniku Zelenskem, ki je postal glas Ukrajincev. »Nismo pričakovali, da se bo tako močno postavil za narod. Podpiramo ga 150-odstotno, Ukrajince je še bolj povezal med seboj,« zaključuje Anže Jereb, ki upa, da se razmere čim prej uredijo. »Takoj ko se bo končalo, bomo šli nazaj; če bo le možno.«

# Vojna povzročila negotovost

Sogovorniki so z nami delili mnenje in pomisleke glede vojne stanja v Ukrajini.

MAŠA LIKOSAR

**Naklo** – Drago Goričan iz Naklega je dejal: »Trenutnega stanja se ne bojim, saj mislim, da do hujšega, kot je na primer jedrska ali svetovna vojna, ne bo prišlo, saj



Drago Goričan, Naklo

se verjetno vsi zavedamo, da to pomeni propad in konec sveta. Dejstvo je, da je vojaški poseg nekaj nenavadnega in nepričakovanega, a očitno Rusi kot svetovna velesila na demokratičen način niso mogli doseči tega, kar so želeli. Zagotovo je hudo za tiste, ki so neposredno udeleženi v napade, pri tem so v težavah tudi civilisti. Hkrati pa mediji podajajo nasprotujoče si podatke, ki lahko zavajajo.«

Vinko Orehar iz Naklega pa pravi, da je problem zelo kompleksen. »Svetovna javnost bi morala drugače pristopiti do njega. Pri reševanju bi bilo treba upoštevati tudi dejstvo, da predsednika Putina ne bi smeli postaviti v kot, iz katerega ni bilo rešitve. Na drugi strani je treba iskati rešitev za nevtralnino in samostojno Ukrajino. Strah me je, da bo nerazsodno pripeljala do najhujšega, obenem čutim tudi skrb za ukrajinske begunce,« je dejal Orehar.



Vinko Orehar, Naklo

Primož Povše prav tako iz Naklega meni, da je strah ob takih dogodkih vedno prisoten, saj ne vemo, kaj pričakovati. »Spremljam dogajanje in težko je reči, kaj je prav in kaj ne, saj mislim, da ne vemo, kaj točno se dogaja.



Primož Povše, Naklo

Vojna vselej povzroči negotovo stanje. Zagotovo pa obsojam Putinova dejanja in njegove ambicije,« je povedal Povše in dodal: »Nerealno se mi zdi, da bi Slovenija sprejela od 180 do 200 tisoč beguncev, bolj realno je od tisoč do dva tisoč. Težko je napovedati, koliko časa bo trajalo vojno stanje, a upam, da mesec ali največ dva.«

Katja Bevk iz Strahinja je striktno proti vojni med Ukrajino in Rusijo. »Mislim, da bi morali v 21. stoletju najti način, da se vojna prepreči. Moralo bi obstajati orodje, s katerim bi Putina ustavili. Hkrati obstaja veliko špekulacij in teorij zarot, med drugim tudi ta, da nekdo na račun vojne mastno služi, kar se mi ne zdi prav. Ni me sicer strah, da bi se vojna razširila ali prišla v naše kraje. Mi je pa grozljivo ob misli na ljudi, ki niso ničesar krivi, a vseeno vpleteni,« je dejala Bevkova, ki meni, da bo vojno stanje trajalo največ en mesec ali morda še manj.



Katja Bevk, Strahinja

# Spremenili bodo prometni režim

VILMA STANOVNIK

**Škofja Loka** – Zaradi začetka del pri vzpostavitvi regionalne kolesarske povezave Škofja Loka–Virmaše in rekonstrukcije Kidričeve ceste bo začasno vzpostavljen

spremenjen prometni režim. Dela bodo potekala v smeri od rondoja Stari dvor proti Železniški postaji, začela pa naj bi se v ponedeljek, 7. marca, in trajala do 23. novembra. Zapora je predvidena glede na potek

gradbenih del. V vseh fazah je predviden enosmerni promet od Starega dvora v smeri železniške postaje in obvoz za motorni promet čez Lipico v smeri središča mesta. V smeri središča mesta je predvidena

preusmeritev javnega avtobusnega prevoza od železniške postaje skozi Frankovo naselje z začasnim avtobusnim postajališčem pri stavbi Frankovo naselje 12, pred nekdanjim barom Omega.

## vremenska napoved

Danes bo sprva precej jasno, čez dan bo nastajala spremenljiva kopasta oblačnost, možna bo tudi kakšna manjša snežna ploha. Pihal bo severovzhodnik. Jutri in v nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK



-5/7 °C

SOBOTA

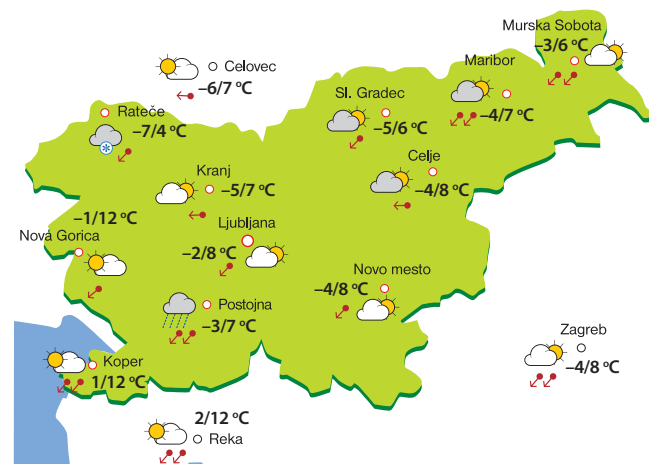


-4/6 °C

NEDELJA



-5/6 °C



## Ob osemdeseti obletnici požiga Pipanove hiše

**Šenčur** – Krajevna organizacija Združenja borcev za vrednote NOB Šenčur v torek, 8. marca, ob 18. uri pred Pipanovo hišo v Šenčurju pripravlja slovesnost ob 80. obletnici požiga hiše. Slavnostni govornik bo prvi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, prireditev pa bodo s kulturnim programom obogatili učenci OŠ Šenčur in pevci.